

ПРВА И ДРУГА СОЛУЊАНИМА

Јул, август, септембар 2012.

Садржај:

1. Јеванђеље долази у Солун.....	5
2. Очувати односе с ближњима и Богом.....	13
3. Солун у Павлово време.....	21
4. Радосни и захвални.....	29
5. Апостолски пример.....	37
6. Пријатељи заувек.....	45
7. Живети светим животом.....	53
8. Мртви у Христу.....	61
9. Завршни догађаји.....	69
10. Црквени живот.....	77
11. Обећање прогоњенима.....	85
12. Антихрист.....	93
13. Очувати цркву верном.....	101

ПРВА И ДРУГА СОЛУЊАНИМА

Аутор: Јон Полин

Број 3/2012.

Припрема:

Хришћанска адвентистичка црква, Одељење за суботну школу

www.subotnaskola.org

Одговара: Игор Боснић

Превод: Милан Шушљић

Лектура: Мирјана Ђерић

Издаје: ТИП »ПРЕПОРОД«, Београд

За издавача:

Драган Пејовски,

11000 Београд, Радослава Грујића 4

Табеле заласка Сунца припрема мр Радомир Грујић

Штампа: »Препород« Београд, 2012.

Тираж: 5000

УВОД

КАДА СЕ ГОСПОД СПУСТИО С НЕБА

Педесетих година прошлог века ирски писац Семјуел Бекет, добитник Нобелове награде за књижевност, написао је драму под насловом »Чекајући Годо«, о двојници несрећних бескућника који седе уз ивицу друма чекајући некога по имену Годо, који ће доћи да их спасе од бесмислености и безначајности живота.

»Да ли је његово име Годо?« – пита Естрагон.

»Мислим да јесте« – одговара Владимир.

И док Естрагон и Владимир тако стоје, нападајући се јаловом надом да ће Годо заиста доћи, поворка људских паћеника тетура, парадира, шепа и удара ногама пролазећи поред њих. Уморни, не толико од свеукупног бола живота колико од његове бескорисности, покушавају да нађу разоноду у чињењу добрих дела, као што је подизање слепог човека који се спотакао.

»Хајде да кренемо на посао!« – рече Владимир. »За трен ока свега ће нестати и ми ћемо поново бити сами, усред ништавила.« Међутим, када је Владимир пружио руку, пао је и више није могао да устане.

Упркос многим обећањима да ће се Годо појавити, живот им је у међувремену изгледао тако бедан да су одлучили да се обесе. Пошто нису имали ужета, Естрагон је узео каиш који је држао његове панталоне, те су му оне одмах спале. Испробавајући чврстину каиша, повукли су свом снагом, каиш се покидао и они су се срушили на тло. Одлучили су да траже боље уже и да касније поново покушају.

»Сутра ћемо се обесити« – рекао је Владимир. »Уколико Годо не буде дошао.«

»А ако дође?« – упитао је Естрагон.

»Онда смо спасени.«

Тајанствени Годо никада није дошао, што значи да нису били спасени. Наравно, није ни требало да буду. Основна Бекетова мисао у драми била је да покаже бесмисао и безнађе живота.

Какве ли супротности погледу на живот који нам је представљен у Библији! И посебно, какве ли супротности гледишту садржаном у поукама за ово тромесечје, које говоре о две посланице апостола Павла упућеним верницима у Солуну.

Слично двома личностима у Бекетовој драми, Солуњани су се суочавали са стресом, напетости, борбама, чак и суровим прогонством. Другим речима, живот се њима, као и свима нама, показивао са своје мучније стране. Како би лако и разумљиво било да и они буду обузети осећајем узалудности, да падну у замку нихилизма, песимизма, свега оног што је Бекет приказао у својој драми! Уместо тога, Солуњани су гајили поуздану наду, наду утемељену на ономе што је Христос учинио за њих, наду која је указивала на највеће обећање – обећање о Другом Христовом доласку (чему се Бекет такође ругао). Иако је Павле укоравао Солуњане, иако су они у цркви имали проблема што се тиче понашања, теолошких проблема (зар вам то не звучи познато?), Павле упућује управо њима, али и нама, најневероватније речи које уздижу и уливају наду, какве се ретко могу срести у целокупној надахнутој литератури.

»Јер ће сам Господ са заповијешћу, с гласом арханђеловијем, и с трубом Божјом сићи с неба и мртви у Христу васкрснуће најприје, а потом ми живи, који смо остали, заједно с њима бићемо узети у облаке на сусрет Господу на небо и тако ћемо свагда с Господом бити. Тако утјешавајте један другога овијем ријечима« (1. Солуњанима 4,16-18).

Ово не може звучати славније, нити одисати већом надом, зар не?

У току овог тромесечја, пратећи Павлове посланице Солуњанима, добићемо увид у живот ране хришћанске Цркве – градске цркве, и сагледати неке од борби и изазова с којима се она суочавала, укључујући и потешкоће које су произлазиле из чињенице да се Христос још није вратио. Задивљујуће је, такође, колико год да су се њихове околности разликовале од наших, што се начела, садржана у Павловим речима упућеним Солуњанима, односе на проблеме с којима се и ми суочавамо док чекамо не неког тајанственог Годоа, већ Господа Исуса Христа, чија смрт на крсту приликом Његовог првог доласка гарантује да ће се Он вратити у слави свог Другог доласка.

ЈОН ПОЛИН је декан на Теолошком факултету Универзитета Лома Линда у Калифорнији.

ЈЕВАНЂЕЉЕ ДОЛАЗИ У СОЛУН

Текстови за проучавање: Дела 16,9-40; 17,1-4. 12; Јеремија 23,1-6; Исаија 9,1-7; Исаија 53; Римљанима 1,16.

Текст за памћење: »Тога ради и ми захваљујемо Богу без престанка што ви примивши ријеч чувења Божјега примисте не као ријеч човјечију, него као што заиста јесте ријеч Божју, која и чини у вама који вјерујете« (1. Солуњанима 2,13).

Кључна мисао: Наша сигурност у Божја обећања мора бити утемељена на нашој сигурности у Његово Свето писмо.

Млади пастор је седео у дворишту цркве с младом девојком која се управо крстила. На његово велико изненађење, она је казала: »Морам поново да се крстим.«

Када је пастор упитао зашто, девојка је одговорила: »Има нешто што старијем пастору нисам испричала о свом животу!«

И тако је започео дугачак разговор о опроштењу у Христу, који је она жељно упијала. Када је пастор завршио своју молитву заједно с њом, снажна киша их је промочила до коже. Блиставих очију, млада девојка је узвикнула: »Сада сам се поново крстила!«

Милосрдни Бог даје живе доказе, као што је та неочекивана киша, да осведочи вернике да су прави пред Њим. Међутим, наше поверење у Бога биће још чвршће утемељено ако је засновано на јасним учењима Његове Речи. У овој поуци ћемо видети да је испуњавање пророчанстава пружало сигуран ослонац новообраћеним верницима у Солуну.

ПРОПОВЕДНИЦИ МОРАЈУ ДА ПЛАТЕ ЦЕНУ

Читај текст у Делима 16,9-40. Према тим стиховима, зашто су Филибљани тако негативно одговарали на позиве јеванђеља? Које важно начело можемо да препознамо у њиховој реакцији, начело кога увек морамо бити свесни? На које се још начине ово начело може испољавати, чак и у животу оних који тврде да су хришћани?

Јеванђеље је радосна вест о Божјем моћном деловању преко Христа, деловању које доводи до опроштења, прихватања и преображења (Римљанима 1,16.17). Кроз грех, цели свет је био осуђен; кроз Исусову смрт и ускрсење, цели свет је добио нову прилику да стекне вечни живот који је Бог од самог почетка наменио свим људима. Божје моћно дело остварено је за нас док смо још били грешници (Римљанима 5,8). То дело откупљења учињено је изван нас, учинио га је Исус, и ми му не можемо додати ништа – баш ништа! Ипак, јеванђеље постаје стварност у нашем животу тек када прихватимо не само његово осуђење наших греха већ и Божје опроштење тих греха у Исусу Христу.

Пошто је јеванђеље тако добра и радосна вест и пошто је бесплатно, зашто би му се неко одупирао, зашто би се борио против њега? Одговор је једноставан: прихватање јеванђеља нас позива да одбацимо поверење у себе и у световне вредности, као што су новац, моћ и сексуална привлачност. Новац, секс и моћ стају на страну добра тек када се потчине Божјој вољи и Његовим путевима. Међутим, када људи приону уз те безначајне ствари којима замењују сигурност јеванђеља, јеванђеље и они који га објављују постају за њих претња.

Прочитај текст у 1. Солуњанима 2,1.2. Павле и Сила ушли су у Солун у боловима, носећи на свом телу ожиљке и ране задобијене приликом бичевања и утамничења у Филиби (Дела 16,22-24). Међутим, докази моћне Божје силе (Дела 16,26.30.36) охрабрили су њихово срце. Смело су ушли у синагогу у Солуну, упркос боловима, и говорили о Месији који је променио њихов живот и послао их да проповедају радосну вест у местима где се она до тада никада није чула.

РАЗМИСЛИ: Које световне вредности, уколико не будемо пажљиви, могу да нас удаље од Господа? Зашто је тако важно да задржимо крст и његово значење увек у средишту својих мисли, а посебно онда када привлачност света изгледа најјача?

ПАВЛОВА СТРАТЕГИЈА ПРОПОВЕДАЊА

Шта нам текст у Делима 17,1-3 каже о Павловој стратегији проповедања у Солуну - када, како и где?

Иако Прва посланица Солуњанима спада у Павлове најраније посланице, његова теологија и његова мисионарска стратегија били су већ веома развијени у време када је стигао у Солун.

Први корак у Павловом мисионарском раду био је да дође у локалну синагогу у Суботу. Било је то потпуно природно, јер је Субота била најбоље време да се приближи највећем броју Јевреја. Међутим, нешто више од саме мисионарске стратегије било је овде на делу. Павле би одвојио време за молитву и богослужење у Суботу чак и када му ниједна синагога и ниједан Јеврејин не би стајали на располагању (Дела 16,13).

Није било ништа неуобичајено у то доба да Јевреји позову посетиоце да говоре у синагоги, посебно ако су из Јерусалима, као што је био случај са Павлом и Силом. Верници су били жељни да чују новости о животу Јевреја у другим местима. Осим тога, били су заинтересовани да сазнају да ли су посетиоци дошли до неких нових сазнања у току свог проучавања Библије. Према томе, Павлова стратегија се природно уклапала у атмосферу синагоге.

Други корак у Павловој стратегији био је да говори непосредно из списка на које су Јевреји били навикли, из списка Старог завета. Започео је и темом за коју су се Јевреји његовог времена веома интересовали, темом о Месији («Христос» је грчка реч која значи исто што и јеврејска реч «Месија»: види Дела 17,3). Служећи се текстовима Старог завета, Павле је показао да Месија најпре мора да пострада па да тек онда стекне славу која је Јеврејима била тако блиска. Другим речима, омиљена, славна верзија Месијине мисије представљала је само један део укупне слике. Када се Месија буде први пут појавио, биће нападени слуга пре него царски победник.

Треће, успоставивши нову слику Месије у њиховим мислима, Павле је наставио да говори о Исусу. Објаснио је колико је Исусов живот био у складу са библијским пророчанствима, која је управо заједно с њима проучио. Нема сумње, додао је и причу о својим некадашњим сумњама и противљењу, говорећи и о осведочавајућој сили свог личног сусрета са узвишеним Христом. Према тексту у Лука 24,25-27; 44-46, Павлов начин проповедања у Солуну следио је исти план којим се Исус послужио када је са својим ученицима разговарао после ускрсења.

РАЗМИСЛИ: Запази да се Павле потрудио да се приближи људима тамо где су се налазили, служећи се њима познатим појмовима. Зашто је та стратегија тако важна? Размисли о онима до којих желиш да допреш. Како да научиш да кренеш са њиховог становишта, а не са свог сопственог?

Још од прастарих времена, читаоци Старог завета приметили су да пророчанства указују на Месију из више перспектива. Већина Јевреја и првих хришћана наглашавају два основна приступа у месијанским пророчанствима. С једне стране, постоје текстови који упућују на царску природу Месије: на цара победника који ће донети правду народу и проширити границе Израила до крајева Земље. С друге стране, има и текстова који наговештавају да ће Месија бити напаћени слуга, презрен и одбачен. Погрешка коју су многи чинили састојала се у томе што нису схватили да се сви ти текстови односе на једну те исту особу – да су у питању само разни аспекти Његовог рада у различито време.

Читај текстове у Јер. 23,1-6; Ис. 9,1-7; 53,1-6; Зах. 9,9. Наведи карактеристике будућег Избавитеља које налазиш у њима. Која се врста међусобно супротних слика о Месији овде појављује?

Ови текстови су долазак Месије унапред чинили загонетним. С једне стране, царски месијански текстови обично нису садржавали наговештаје о Његовим патњама и понижењима. С друге стране, текстови о напаћеном Служи обично су описивали Месију као особу која нема много власти ни световног ауторитета. Начин на који су Јевреји Исусовог времена решавали овај проблем био је да текстове о Месији као служи проглашавају симболом целог свог народа и његових страдања у току изгнанства и подјармљености. Уклањајући тако ове текстове из месијанске једначине, многи Јевреји су очекивали царског и победничког Месију. Тај Цар, сличан Давиду, избациће окупаторе и обновити место Израила међу народима.

Наравно, основни проблем са уклањањем текстова о напаћеном Служи из месијанске једначине огледа се у томе што постоји неколико значајних старозавентних текстова који спајају те две основне карактеристике Месије у једну јединствену слику. Они описују исту особу. Оно што је мање јасно на први поглед јесте питање да ли се те супротне карактеристике појављују истовремено или у различито време.

Као што је показано у Делима 17,2.3, Павле је повео солунске Јевреје кроз те месијанске текстове Старог завета и навео их да заједнички испитају њихово значење.

РАЗМИСЛИ: У стара времена, Јевреји нису имали јасне погледе о Првом доласку Месије. Данас, налазимо велике недоумице и о Другом Његовом доласку. Шта нам то говори о потреби да се уложи истински напор у циљу разумевања библијске истине? Зашто лажне науке стварају толико проблема?

СТРАДАЊЕ ПРЕ СЛАВЕ

Исус је, као и Павле, проучавао Стари завет и извео закључак да Месија мора да »претрпи и да уђе у славу своју« (Лука 24,26). Текст у Луки 24,26. који каже »треба да« ослања се на исту реч као и текст у Делима 17,3 где Павле каже да Месија »треба да« страда. Према Исусу и Павлу, страдање пре славе било је записано у пророчанствима много пре него што је требало да се стварно догоди. Поставља се зато питање на основу ког старозаветног текста су дошли до тог закључка?

Вероватно су приметили да су многе старозаветне личности морале да прођу кроз дужи период страдања пре него што су ушле у славно раздобље свог живота. Јосиф је провео неких тринаест година у тамници пре него што се уздигао до улоге првог доглавника египатског Фараона. Мојсије је провео четрдесет година чувајући овце у пустињи пре него што је преузео дужност моћног предводника Изласка. Давид је провео много година као бегунац, део од тога у страним земљама, пре него што је био помазан за цара. Данило је био ратни заробљеник, чак осуђеник на смрт пре него што је добио дужност првог министра. У причама о овим старозаветним личностима, Божјим слугама, као да се крију симболи Месије који ће stradати и бити понижаван пре него што у потпуности добије царску улогу.

Потврда овог новозаветног тумачења налази се у најцитиранијем старозаветном тексту: Исаија 53. Напаћени Слуга у Исајији био је презрен, одбачен, пун туге (Исаија 53,2-4). Слично јагњету у Светилишту, Он је био жртвован због наших греха (Исаија 53,5-7), у складу с Господњом вољом (Исаија 53,8-10). Али, после »труда душе своје« (Исаија 53,11), Он ће оправдати многе и примити велико наследство (Исаија 53,12).

За писце Новог завета, текст у 53. поглављу Књиге пророка Исаије представља кључ за разумевање Месијине улоге. Павле је свакако и на темељу тог текста проповедао у Солуну. Према тексту у Исаија 53, Месија се неће појавити у улози цара у време свог Првог доласка. У ствари, одбациће Га многи из Његовог властитог народа. Међутим, то одбацивање биће само увод у појаву славног Месије према јеврејском очекивању. Имајући то у виду, Павле је био у стању да покаже да је Исус кога је он упознао био, у ствари, Месија претходно проречен у Старом завету.

РАЗМИСЛИ: Читај уз молитву стихове 53. поглавља Књиге пророка Исаије, схватајући да он говори о Господу, нашем Створитељу, и о свему што је Он претрпео у свом животу да би ти, лично, могао добити вечни живот. У светлости онога што нам ти текстови говоре о Божјем карактеру, зашто Христос треба да буде први и најважнији у нашем животу?

ЦРКВА ЈЕ РОЂЕНА

Према тексту у Делима 17,1-4.12, које су врсте људи сачињавале језгро новоосноване месне цркве у Солуну?

Део Павлове мисионарске стратегије било је и правило »прво Јеврејину, а онда и Грку« (Римљанима 1,16). У току своје службе, Павле је најпре Јеврејима давао прилику да чују и прихвате јеванђеље. И чињеница је да су, према Библији, многи Јевреји у Павлово време заиста и прихватили Исуса Христа као Месију. Касније, када се у Цркви појавио отпад и када је она почела да одбацује Божји закон, посебно Суботу, за Јевреје је постајало све теже и теже да прихвате Исуса као Месију, јер најпосле који би то Месија укинуо закон, нарочито Суботу као дан одмора.

Као што текст показује, неки Јевреји из Солуна осведочили су се да је Павлово тумачење месијанских текстова правилно и да је Исус обећани Месија. Један од њих, Аристарх, касније је постао Павлов сарадник па чак, у једном тренутку, и друг у затвору (Колошанима 4,10.11; Дела 20,4). Други, Јасон, био је очигледно довољно богат да прими целу цркву у свој дом, пошто је њој отказано гостопримство у синагоги, и да касније обезбеди гаранцију ради спречавања Павловог хапшења (Дела 17,4-9).

»Богобојазни Грци« (Дела 17,4) су, како се то обично мислило, незнабошци који су прихватили јудаизам и долазили у синагогу, али се нису званично обратили. У Павлово време била је то врло раширена појава. Ти људи постали су за Павла природни мост да допре до оних незнабожаца који нису имали никаквог знања о јудаизму или о Старом завету.

Неки Јеврејин, релативно богат, спомиње се у Делима 17 као верник првобитне цркве у Солуну, оне исте цркве у којој су и неки од »истакнутих« Грка били верници. Међутим, јасно је да је у време писања 1. Солуњанима, црква којој Павле упућује своје писмо била сачињена претежно од незнабожаца (1. Солуњанима 1,9), припадника радничке класе.

Овде се добро може видети универзални карактер јеванђеља – да је оно за све људе, за све класе, за све расе, богате и сиромашне, Грке и Јевреје – Христос је умро за цели свет. Управо зато је и наша вест, вест адвентистичких хришћана, упућена целом свету (Откривење 14,6) – нема никаквих изузетака на основу етничке припадности, националности, касте или економског положаја. Веома је важно да тај налог увек имамо пред очима. Веома је важно да не постанемо довољни сами себи, више заинтересовани да сачувамо оно што већ имамо, него да кренемо изван удобних граница у којима се крећемо, и које смо, можда и несвесно, поставили сами себи.

»Од Павлових дана па све до нашег времена, Бог је својим Светим Духом позивао и Јевреје и незнабошце. »Јер Бог не гледа ко је ко« – пише Павле. Апостол је сматрао себе 'дужником и Грцима и дивљацима' у истој мери као и Јеврејима; али никада није губио из вида одлучујућу предност Јевреја над другима, 'зато што су им поверене ријечи Божје'. Говорио је: 'Јеванђеље је сила Божја на спасење свакоме који вјерује, најприје Јеврејину и Грку...'« (Елен Г. Вајт, Апостолска црква – Христовим трагом, стр. 380 ориг.)

»Проповедајући Солуњанима, Павле се позива на старозаветна пророчанства која говоре о Месији... Надахнутим сведочењем Мојсија и пророка јасно доказује да је Исус из Назарета Месија и показује да је још од Адамовог времена Христов глас говорио преко патријараха и пророка.« (Елен Г. Вајт, Апостолска црква – Христовим трагом, 221 ориг.)

»У завршном објављивању јеванђеља, када треба обавити посебно дело за групе људи које су до тада биле занемарене, Бог очекује од својих весника да се посебно заинтересују за јеврејски народ, који се може наћи у свим деловима света... Када они буду видели Христа из јеванђеља описаног на страницама старозаветних списа, када буду схватили како јасно Нови завет објашњава Стари, њихове успаване способности ће се пробудити, и они ће признати Христа као Спаситеља света. Многи ће вером примити Христа као свога Откупитеља.« (Елен Г. Вајт, Апостолска црква – Христовим трагом, 381 ориг.)

ПИТАЊА ЗА РАСПРАВЉАЊЕ:

1. Павле се приближавао Јеврејима свога времена на основу месијанских пророчанстава Старог завета. У којој мери је такав приступ користан и данас кад је реч о Јеврејима, посебно световним Јеврејима који, можда, нису ни упознати са старозаветним пророчанствима? Које друге врсте приступа треба узети у обзир у раду са световним Јеврејима, као и са сваком другом групом којој до сада нисмо проповедали?
2. Како би се библијска пророчанства могла успешније употребити у раду с пријатељима и суседима? Који приступ треба да примените када радите с људима који не верују у ауторитет Библије? На пример, како би друго поглавље Данилове књиге могло помоћи неком ко на Библију гледа из световне перспективе да почне да верује да је она заиста Божја Реч?

САЖЕТАК: Велики број важних чињеница је наглашен у току ове почетне седмице. Више од било чега другог требало би да запамтимо да је Божја Реч изузетно важна у нашем животу, у нашој мисији и у нашем сведочењу. Ми морамо да будемо утемељени и укорјењени у Библији и у истинама које она учи, не само себе ради већ и да бисмо постали најбољи могући сведоци за Христа.

ОЧУВАЊЕ ОДНОСА С БЛИЖЊИМА И С БОГОМ

Текстови за проучавање: Дела 17,5-9.10-15. 16-34; 1. Ко-ринћанима 1,18 – 2,2; 1. Солуњанима 2,17 – 3,10.

Текст за памћење: »Јер ко је наша нада или радост, или вијенац славе? Нијесте ли и ви пред Господом нашијем Исусом Христом о његову доласку? Јер сте ви наша слава и радост« (1. Солуњанима 2,19.20).

Кључна мисао: Истинско објављивање јеванђеља наводи на успостављање односа који ће издржати пробу времена и трајати кроз целу вечност.

Павле је у Солуну одржао низ еванђеоских проповеди у трајању од три седмице. Била је то врло узбудљива евангелизација, али је изазвала противљење локалних религијских вођа и банде локалних насилника. Градски савет је коначно протерао Павла из града и потрудио се да спречи његов повратак.

Ова поука бави се последицама Павловог покушаја да јеванђеље донесе у Солун. Било би врло лако за Павла да се после оваквог искуства усредсреди на противљење и на друге препреке које су се нашле на његовом путу. Уместо тога, Павлов ум је заокупљен првенствено односима које је успоставио с верницима нове хришћанске заједнице у Солуну.

Павлово срце је било тужно зато што није могао да проведе више времена с верницима. Знао је да ће их кратко време које је провео с њима оставити незаштићене пред разочарањима и негативним утицајима. Пошто није био у стању да се састане с њима, био је надахнут Светим Духом да им напише своју духовну поруку, да им пошаље своје посланице. Те поруке су у Новом завету остале сачуване под називом Посланице Солуњанима.

Читај текстове у Делима 17,5-9. Шта се појавило као првенствени разлог противљења Павловој вести? Чиме су његови противници покушали да привуку пажњу и задобију подршку градских власти? Како су власти одговориле?

Када неко проповеда нека нова учења и тиме изазове велико интересовање у народу, вође и учитељи других верских заједница могу постати завидни. Пажња коју су све до тада уживали, сада се поклања неком другом. Последица је да могу да делују и на неразборит начин да би умањили утицај новог учитеља.

Према римском историчару Тациту, кратко време пре догађаја описаних у Делима 17, међу Јеврејима у Риму настали су сукоби око човека кога он назива »Крестус«. Тај назив вероватно одражава римско погрешно схватање јеврејског појма »Месија« или грчке речи истог значења »Христос«. Очигледно је неко, проповедајући јеванђеље, поделио јеврејску заједницу у Риму.

Римским службеницима су расправе око Месије изгледале као припрема за постављање новог владара на римски престо (види Дела 17,7). Вероватно је то био разлог што је император протерао све Јевреје из Рима (Дела 18,2). Неки од тих изгнаника прошли су кроз Солун или су се населили у граду, доносећи гласове о ономе што се збило у Италији. Пошто је јеванђеље преокренуло свет римских Јевреја, јеврејске религијске старешине у Солуну биле су одлучне да спрече да се нешто слично одигра и овде.

Сам Солун налазио се под управом градског савета сачињеног од петорице или шесторице градоначелника, који су одлуке доносили као група. Тај систем је омогућавао прилично велику независност од Рима, које су се они нерадо одрицали. Према томе, понашање градских власти је било прилично разумљиво у постојећим околностима. Сличност с недавним догађајима у Риму могла је да доведе до суровог физичког кажњавања новообраћених хришћана. Уместо тога, градске власти су се одлучиле на много блаже мере (Дела 16,22-24). Затражили су од новообраћених хришћана велику своту новца као гаранцију да неће изазивати никакве даље нереде. И тако је све прошло без тежих последица.

РАЗМИСЛИ: Љубомора и завист могу да нас униште. Шта треба да научимо из живота и учења Исуса Христа, што ће нам помоћи да стекнемо победу над овим смртоносним манама?

Прогонство може да буде двосмерна улица. Често га изазивају злонамерни клеветници који оговарају људе који нису учинили никаквог зла. Међутим, прогонство може настати и као последица непромишљених поступака или речи самих верника (1. Петрова 3,13-16; 4,12-16). Веома је могуће да су немири у Солуну настали не само због љубоморе Павлових противника већ и због неодговарајућег понашања нових верника. Две посланице Солуњанима откривају да се Павле веома забрињавао због неодговарајућег јавног понашања неких припадника Цркве.

Павле позива солунске хришћане да живе мирним и тихим животом и да се паметно понашају међу својим незнабожачким суседима (1. Солуњанима 4,11.12). Он упућује своје савете немирним елементима у цркви (1. Солуњанима 5,14). Он им заповеда да избегавају неке од својих суграђана који су склони нередима (2. Солуњанима 3,6.7). Он истиче да су неки верници постали не само »неуредни« у својим животним навикама већ и да »ограјче« и »мешају се у туђе послове« (2. Солуњанима 3,11). Према томе, неки верници нису само представљали проблем за цркву већ и за шире друштво. Прогонство у Солуну је било злонамерно, али је и међу хришћанима било људи који су сносили део кривице што је оно започело.

На који начин се Павлово искуство у Вереји разликовало од искуства у Солуну? (Види Дела 17,10-15) Какву поруку нам упућује та разлика?

Верејци су били жељни да сазнају више о Богу и да боље разумеју Библију. Али, иако су слушали отвореног срца, испитивали су веродостојност свега што су чули на темељу сопственог истраживања Старога завета.

Ово је пример за нас. Можемо бити отворени за нове идеје, али их увек морамо испитивати на основу учења Библије. Имамо много тога да научимо, али и много тога од чега треба да се одучимо. У исто време, морамо да будемо пажљиви и избегавамо заблуду, јер ће нас она одвести далеко од истине.

Иако су проблематични људи из Солуна ускоро стигли и у Вереју, тамошњи Јевреји нису затворили своје срце за истину; заиста, »и многи од Јевреја вјеровашу« (Дела 17,12). Иако се сматрало целисходним да Павле крене у Агину, Сили и Тимотију допуштено је да остану у Вереји како би охрабрили и ојачали нове вернике.

РАЗМИСЛИ: Који су неки од случајева када је хришћанска Црква деловала на начин који је очигледно био погрешан? Које поуке можемо да извучемо из тих погрешака? Расправљајте о одговорима у разреду.

МЕЂУИГРА У АТИНИ

Према тексту у Делима 17,14-16 Сила и Тимотије су остали у Вереји, док су Павла отпратили у Атину. Павле је замолио своје пратиоце да му се Сила и Тимотије придруже у Атину, али се не помиње да су они испунили његову молбу. С друге стране, у 1. Солуњанима 3,1.2 стоји да је Павле послао Тимотија из Атине натраг у Солун. Према томе, изгледа да се Тимотије ипак придружио Павлу, мада само за кратко време.

Док је говорио Јеврејима у Делима 17,2.3, Павле је започео свој говор темом о Месији у Старом завету. Када се обраћао незнабожачким филозофима у Атину (Дела 17,16-34), како је почео своје излагање? Шта можемо научити из тог различитог приступа?

Павле није једноставно ушао у Атину, кренуо према Ареопагу, познатом и као Марсов брежуљак и упустио се у расправу са окупљеним филозофима. Он је почео свој боравак шетајући градом, посматрајући око себе. Срео се и са Јеврејима, па и неким Грцима, у тамошњој синагоги. Осим што је проповедао јеванђеље на свој већ уобичајени начин (види Дела 17,2.3), желео је да се упозна с преовлађујућом локалном културом. Први корак у било ком мисионарском напору јесте да мисионар научи што више о вери и гледиштима народа коме жели да се приближи.

Павле је, дакле, провео неко време и на тржници у Атину, која се налазила у близини Ареопага, расправљајући са свима који су то желели. У том процесу изазвао је радозналост неких епикурејаца и стоика, филозофа који су га позвали да им се обрати на њиховом традиционалном месту за такве сусрете, на Ареопагу.

Павле је започео своје излагање пред интелектуалном елитом Атине говорећи о својим утисцима о њиховом граду и о њиховој религији. Његова почетна тачка била је излагање о стварању, о теми за коју су и он сам и његови слушаоци били заинтересовани. За разлику од приступа у синагоги, није доказивао своје тезе текстовима из Библије, већ из списка који су њима били блиски (Дела 17,27.28). Међутим, када је ступио на тло које се налазило изван граница унутар којих су се они интелектуално угодно осећали, филозофи су изгледа нагло завршили расправу. Међутим, неколико појединаца наставило је да разговара с Павлом и прихватило хришћанство.

РАЗМИСЛИ: У којој мери разумемо гледишта и веровања оних који се налазе око нас? Зашто је важно да бар нешто знамо о тим питањима док се трудимо да сведочимо људима?

ДОЛАЗАК У КОРИНТ

Текст у Делима 18,1-18 садржи опис два битна догађаја која помиње и световна историја. Први је о изгнанству Јевреја из Рима у време владавине цезара Клаудија (Дела 18,2). Информације из ванбиблијских извора смештају тај догађај у 49. годину после Христа. Друга значајна веза са световном историјом је помињање проконзула Галиона (Дела 18,12). Пошто су проконзули у Коринту добијали мандат на годину дана, подаци из натписа и других извора говоре да је Галион служио као проконзул у Коринту 50. и 51. године после Христа. Критички настрајени теолози често сумњају у историчност књиге Дела апостола, али постоје многе успутне чињенице, сличне овима, које потврђују њене историјске приказе.

Изгледа да је Тимотије путовао из Солуна у Вереју с Павлом и Силом (Дела 17,10.14.15), после њиховог прогонства из Солуна. Он се затим накратко придружио Павлу у Атини, а одатле је био послан у Солун (1. Солуњанима 3,1.2). Ту се придружио Сили (Дела 18,5) и на крају отпутовао да се сретне с Павлом у Коринту. Прва Посланица Солуњанима мора да је била написана из Коринта, кратко време после Тимотијевог доласка. Павле је знао како људи размишљају у Ахаји, у којој се налазио и Коринт (1. Солуњанима 1,7.8) и у 1. Солуњанима одговара у складу са информацијама које му је донео Тимотије (1. Солуњанима 3,5.6).

Прочитај текст у 1. Коринћанима 1,18-2,2. Шта је Павлова основна мисао у том тексту? Шта из њега можемо да научимо о Павловој мисионарској стратегији у Атини и у Коринту?

Изгледа да Павле није био задовољан исходом свог сусрета с филозофима у Атини, јер у Коринту одлучује да се много непосредније суочи с грчким умом. Чинећи тако, није одбацио идеју да »људима треба прићи тамо где се они налазе«, јер он јасно подржава такав приступ у истој посланици (1. Коринћанима 9,19-23). Својим понашањем у Атини и Коринту показује да процес прилажења људима тамо где се налазе није егзактна наука; он захтева стално учење и прилагођавање. Павле није примењивао исти приступ у сваком граду. Он је био веома осетљив на промене у погледу културе, времена и околности.

РАЗМИСЛИ: Прочитај поново текстове за данас. Колико се основна порука односи и на нас данас, када се »мудрост« овога света тако често судара с »неразумношћу /лудошћу/« крста?

ПАВЛЕ ОТКРИВА СВОЈЕ СРЦЕ

Читај текстове у 1. Солуњанима 2,17 до 3,10. Шта нам ти текстови говоре о Павловој осећајној повезаности с тим верницима и његовом односу према њима? Шта из поменутих текстова можемо научити о томе како треба да се односимо према онима којима проповедамо?

Дубина Павлових мисли и његов тон при расправљању (види, на пример, Галатима 1,6.7; 3,1-4; 4,9-11) чине да понекад помислимо да он не води рачуна о осећањима и међусобним односима. Међутим, ова прекрасна међуигра у 1. Солуњанима показује да није тако. Он је као еванђелиста био необично заинтересован за изградњу међуљудских односа на основу еванђеоског налога, који наглашава у првом реду потребу за стварањем ученика (Матеј 28,19.20).

У претходном тексту Павле открива своја осећања. Силно му недостају верници из Солуна. Када Исус буде дошао, Павле намерава да Му представи солунске вернике као примере своје службе. Павле није задовољан да само буде спасен на крају времена, он жели доказе да је његов живот довео до трајних промена у напору да се изгради Божје царство.

Када више није могао да се бори са својом чежњом да буде с верницима у Солуну, Павле им је послао заједничког пријатеља да преко њега сазна шта чине. Павле се плашио да је Сотона на неки начин успео да их скрене с њихових првобитних убеђења. Међутим, необично се утешао када му је Тимотије пренео да стоје чврсто у вери.

Постоји веома занимљив наговештај једне дубље динамике у 1. Солуњанима 3,6. Павле се радује Тимотијевом извештају да им је остао у доброј успомени и да чезну да га виде исто онолико колико и он чезне да њих види. Павлов одлазак из Солуна био је изненадан, и изгледа да није био баш сигуран како су Солуњани схватили и њега и његову одсутност. Верност Солуњана заиста је много значила Павлу. Павлова свест о личној вредности била је на неки начин повезана са успехом његове мисије. И он је, на крају крајева, био само људско биће.

Тимотијев извештај доноси Павлу веома снажно радосно искуство поводом његових молитава Богу. Међутим, његова садашња радост није умањила његову дубоку тежњу да се види с њима лицем у лице и да доврши њихово васпитање у вези са хришћанским животом. Међутим, не могавши да се лично сретне с њима, Павле им прво шаље свог гласника, Тимотија, а онда разговара с њима преко својих писама. Та писма сачињавају део Новог завета.

»Када бисмо се понизили пред Господом, када бисмо били љубазни и услужни, нежнога срца и пуни саучешћа, дошло би до стотину обраћења прихватањем истине тамо где сада имамо само једно. Међутим, говорећи да смо обраћени, ми вучемо са собом бреме свога »ја« за које сматрамо да је сувише драгоцено да бисмо га одбацили. Наша је предност да положимо тај терет код Христових ногу и да уместо њега узмемо Христов карактер и будемо слични Њему. Спаситељ чека на нас да то учинимо.« (Ellen G. White, 9Т 189.190)

»У току своје службе, Исус је стално пред ученицима уздизао чињеницу да треба да буду једно с Њим у Његовом раду на избављању света из ропства греху.... У свем свом раду, Он их је обучавао да делују појединачно, да то дело треба да се шири сразмерно увећању њиховог броја и да на крају досегне до најудаљенијих делова Земље.« (Елен Г. Вајт, Апостолска црква – Христовим трагом, стр. 32 /ориг./)

ПИТАЊА ЗА РАСПРАВЉАЊЕ:

1. Разговарајте о свом одговору на завршно питање у делу поуке за понедељак. Како бисмо могли да избегнемо да чинимо сличне грешке? Или их можда у неким случајевима већ чинимо?
2. У Сведочанствима за Цркву (9Т 189) Елен Г Вајт говори о »нашем ја« као о баријери која спречава ширење јеванђеља и умањује број обраћења међу изгубљенима. На који начин се »наше ја« показује у нашем животу? Како да научимо да умремо себи? Који је једини начин да се то заиста и догоди?
3. Централна тачка великог еванђеоског налога (Матеј 28,19,20) јесте да »стварамо ученике«. Која су твоја искуства у том смислу - да будеш ученик и да ствараш ученике? У којој мери је твоја месна црква усмерена према учеништву? Како би могла више да се усмери у том циљу?
4. Како би некоме могао да објасниш »неразумност /лудост/« крста? Зашто се Павле, по твом мишљењу, послужио управо тим изразом? Шта то треба да нам каже о ограничениости нашег поимања стварности када најважнију од свих истина многи проглашавају за »лудост«?

САЖЕТАК: У само три седмице, Павле се дубоко повезао с новим верницима у Солуну. Пошто није био у стању да се врати к њима, прво је послао Тимотија. У сили Светога Духа, излио је затим своје срце у две посланице. Права евангелизација не сме се задовољити само прихватањем хришћанских начела. Целокупни живот – физички, ментални и емоционални – обухваћен је хришћанском вером.

СОЛУН У ПАВЛОВО ВРЕМЕ

Текстови за проучавање: Јован 11,48-50; 1. Јованова 2,15-17; 1. Коринћанима 9,19-27; Јован 3,3-8; 1. Коринћанима 16,19.

Текст за памћење: »Јер, према сам слободан од свију, сви-ма себе учиних робом, да их више придобијем« (1. Коринћанима 9,19).

Кључна мисао: Кратко проучавање контекста старог Солуна показује да је Павлов приступ грађанима Солуна био јединствен и пажљиво промишљен.

Првенствени циљ овог проучавања биће да нам изнесе збир историјских, литерарних и археолошких података о старом Солуну.

Овај материјал је важан из два разлога. Прво, помаже нам да разумемо како су Павлови први слушаоци и читаоци схватили његове поруке. На тај начин постаје јасно значење његових речи и утицај који су извршиле и на цркву и на друштво.

Друго, што више сазнајемо о идејама и веровањима Солуњана, боље ћемо разумети против чега Павле устаје. Да би унапредио јеванђеље, Павле је исто тако морао да исправи погрешна мишљења. Дакле, иако ова поука није директно усредсређена на Библију, она поставља сцену за читање библијских текстова Прве и Друге посланице Солуњанима све до краја овог тромесечја.

РИМЉАНИ СТИЖУ У СОЛУН

Читај текстове у Јовану 11,48-50. На који начин је долазак Римљана у Палестину и Јерусалим утицао на политичке и религијске прилике у Палестини првог века и на Исусову службу? Која је логика изражена овим текстовима? На који застрашујући начин она има смисла?

У контексту грађанског рата између грчких градова-државица, Солуњани су позвали Римљане да заузму њихов град и да их заштите од локалних непријатеља око 168. године пре Христа. Римљани су наградили Солун што је изабрао »праву страну« у грађанском рату тиме што су му оставили широку самоуправу. Солун је постао слободан град у оквиру империје, што значи да је у великој мери управљао својим унутрашњим пословима и својом судбином. Тако су богатије и утицајније класе у граду могле да наставе да живе углавном као и раније. Оне су, стога, биле проримски и проимператорски оријентисане у Павлово време. Међутим, живот није ни изблиза био тако угодан за обичан народ, посебно за радничку класу.

Постојала су најмање три негативна аспекта римске управе у Солуну. Прво, долазак Римљана је довео до економских поремећаја. Уобичајена тржишта била су упропашћена ратом и променом власти, и локално и регионално. Ти поремећаји теже су погодили сиромашније него богатије слојеве друштва. Током времена, овај негативни аспект постајао је мање значајан.

Друго, иако је Солун у великој мери остао град са самоуправом, ипак је у њему владао осећај политичке немоћи. Неки локални главари су били замењени странцима, који су били пре лојални удаљеном Риму него Солуну. Без обзира колико се лако подносила, страна окупација није могла да остане популарна дуго времена.

Треће, јавила се и неизбежна колонијална експлоатација, која увек прати окупацију. Римљани су захтевали извесан део прихода од извоза. Један део усева, рудног блага и других локалних производа био је одвајан ради слања у Рим и задовољавања великих потреба империје.

И тако, иако је Солун био у прилично бољем положају од, на пример, Јерусалима, римска власт и окупација су неизбежно доводиле до знатних стресних стања у локалној заједници. У Солуну, та стресна стања су се опет много теже одражавала на положај сиромашнијих грађана и радника. Како је време пролазило, Солуњане је обузимала све већа разочараност и све су жељније очекивали неку промену набоље.

РАЗМИСЛИ: На који начин тренутна политичка ситуација утиче на деловање Цркве у твојој заједници? Шта би твоја црква могла да учини да би побољшала свој положај у широј друштвеној заједници?

Незнабожачки одговор на немоћ коју су многи Солуњани осећали био је духовни покрет који теолози називају Кабилов култ. Култ се темељио на човеку по имену Кабир, који је проговорио у име обесправљених и кога су на крају убила двојица његове браће. Сахранили су га са симболима царске власти и култ га је славио као мученика и хероја.

Ниже класе су веровале да је Кабир за живота испољавао и способности чудотворца. Веровало се да се он с времена на време поново јавља да би помогао појединцима, као и да ће коначно поново доћи да донесе правду нижим класама и да граду врати његову некадашњу независност и величину. Кабилов култ пружао је наду потлаченима, што нас на неки начин подсећа на библијску наду.

Све постаје још много занимљивије када откријемо да је Кабилов култ подразумевао и крвне жртве да би се прославило његово мучеништво. Солуњани су говорили о »учествовању у његовој крви«, што подсећа на неке Павлове изјаве. Приношењем крвних жртава они су се ослобађали кривице; укидале су се и класне разлике. У Кабиловом култу све друштвене класе су уживале једнак положај.

Међутим, догађало се још нешто. Када се у време Цезара Августа појавио култ императора, Римљани су прогласили да је Кабир већ дошао у особи императора. Другим речима, окупаторска власт је присвојила наду потлачених. Последица је била да живот у Солуну није више пружао олакшање радничкој класи. Обичан народ био је остављен без религије која би му нешто значила. Постојање императорског култа такође је значило да уколико се појави неко сличан Кабиру, такав ће представљати претњу постојећем поретку.

Римски одговор на Кабилов култ оставио је духовну празнину у срцима народа – празнину коју је само јеванђеље могло да попуни. Христос је био право испуњење нада и снова које су Солуњани очекивали од Кабира. Јеванђеље је пружало унутрашњи мир у садашњости да би најзад донело и коначну промену економске и политичке стварности приликом Исусовог другог доласка.

РАЗМИСЛИ: Прочитај текстове у 1. Јовановој 2,15-17 и у Проповеднику 2,1-11. Које су кључне истине изражене у тим текстовима? Како сте искусили истинитост тих речи, у односу на пролазност и коначно на недовољност свега што имамо на овом свету?

ЈЕВАНЂЕЉЕ КАО ДОДИРНА ТАЧКА

На основу онога што смо јуче сазнали, није нам тешко да схватимо зашто су – када је јеванђеље дошло у Солун – многи нејевреји у граду позитивно одговорили. Без обзира да ли је Павле знао или није за Кабиоров култ пре него што је стигао у град, његов месијански приступ у синагоги одговарао је јединственим духовним тежњама локалних незнабожаца.

Када је јеванђеље стигло у Солун, радничка класа у граду била је спремна да га прихвати, те се појавило велико мноштво обраћеника. Они су били спремни и за екстремно тумачење јеванђеља. Кабиоров култ је код људи усадио бунтовнички дух против власти, који је могао бити и узрок »неуредног« понашања о коме Павле говори у своје две посланице (1. Солуњанима 4,11.12; 5,14; 2. Солуњанима 3,6.7.11).

Читај текст у 1. Коринћанима 9,19-27. Коју основну мисионарску стратегију Павле објашњава у том тексту? Која се могућа опасност крије у том начину рада? Како се два начела, садржана у том тексту, могу одржати у одговарајућој равнотежи?

Јеванђеље има највећи утицај када говори о потребама, надама и сновима људи. Међутим, иако Свети Дух може да подигне мостове за ширење јеванђеља, то се нормално дешава као последица многог слушања као и експериментисања од стране оних који сведоче. Искуство нас је такође научило да су људи најотворенији за нашу вест у време промена. Међу променама које отварају срца људи за нове идеје су економске потешкоће, политички сукоби, ратови, венчања, разводи, промена места боравка, здравствени проблеми и смрт. Солуњани су искусили обилну меру промена и невоља и то је допринело да јеванђеље пусти корен у њиховој средини.

Међутим, људи који се крштавају у време невоља склони су непостојаности, бар у почетку. Највећи број отпада се догађа у току првих месеци после обраћења. Посланице Солуњанима сведоче о знатној нестабилности у цркви у току неколико месеци после Павлове прве посете.

РАЗМИСЛИ: Шта бисмо могли учинити да помогнемо верницима који се још прилагођавају свом новом животу у Христу? Потражи неког новог, или чак неког младог. Шта би могао да учиниш да сачуваш ту особу утемељеном и укореном у Господу? Бићете задивљени колико таква врста службе може да ојача и утврди и вас саме у вери.

ПАВЛЕ КАО ПРОПОВЕДНИК НА УЛИЦАМА

Грчко-римски контекст првог века обиловао је мноштвом филозофа који су се трудили да, на јавним скуповима, утичу на појединце и групе, на исти начин као и данашњи улични проповедници.

Ти филозофи су веровали да људи имају унутрашњу способност да мењају свој начин живота, да доживе неку врсту обраћења. Филозофи су се служили јавним говорима и појединачним разговорима у настојању да изазову ту промену у својим слушаоцима или ученицима. Трудили су се да у мислима својих следбеника изазову сумње у њихове постојеће идеје и обичаје. На тај начин, слушаоци су постајали отворени за нове идеје и промене. Коначни циљ је био повећање самопоуздања и морални развој.

Очекивало се да ће такви популарни филозофи стећи право да говоре тек пошто задобију моралну слободу у свом властитом животу. »Исцелитељу, исцели самога себе« – гласила је добро позната изрека старог света.

Ови филозофи били су исто тако свесни потребе да мењају своју поруку како би задовољили разне умове, као и важности да сачувају поштење и што се тиче карактера учитеља и природе упућиване вести.

Према томе, постоје многе паралеле између рада тих популарних учитеља и Павловог деловања, који је путовао унаоколо и радио на јавним местима (Дела 17,17; 19,9.10).

Било је, међутим, и значајних разлика између Павловог приступа и приступа тих популарних филозофа. Прво, Павле није радио само на јавним местима; он се трудио да образује трајну заједницу верника. То је захтевало извесно одвајање од »света«, заједно са стварањем емоционалних веза у групи и свесрдне преданости групи. Друго, Павле је говорио да обраћење није резултат унутрашње одлуке изазване мудрим говорима, већ да је то, напротив, натприродно дело Светога Духа изван обраћеника (Галатима 4,19; Јован 3,3-8; Филибљанима 1,6). Павлово учење је било нешто више од обичне филозофије; било је то објављивање истине, откривење моћног Божјег деловања у спасавању људског рода.

Мрачна страна деловања популарних филозофа огледала се у томе што су они проналасили начин да лагодно живе. Многи од њих били су само покућари и ништа више. Неки су сексуално искоришћавали своје следбенике. Иако је међу њима било и поштених учитеља, у античком свету могло се чути мноштво циничних опаски о путујућим филозофима.

Павле се трудио да избегне циничне примедбе тако што је одбијао да прихвати материјалну помоћ верника и бавио се тешким ручним радом да стекне средства за своје издржавање. То је, заједно с његовим страдањима, помогло верницима да схвате да он заиста верује у оно што проповеда и да ништа не чини из личне користи. На много начина, Павлов живот представљао је најмоћнију проповед у корист јеванђеља која се могла одржати.

Прочитај текстове у Рим. 16,5; 1. Кор. 16,19; Кол. 4,15 и Филимону 1.2. Шта је заједничко свим тим текстовима?

У римском свету постојале су две врсте боравишта. Прво је било *domus*, велики дом једне породице, саграђен око унутрашњег дворишта, типичан за богате људе. Такав дом могао је да обезбеди место окупљања за 30 до 100 особа. Друга врста боравишта је била *insula*, са трговинама и радионицама у приземљу које су гледале према улици и становима на горњим спратовима. Тако је изгледало градско боравиште радничке класе. Једно од тих боравишта могло је у нормалним околностима да пружи гостопримство само мањим црквама.

Domus, али и многе *insulae*, осигуравале су боравиште ширим породицама – укључујући две или три генерације, раднике у оквиру породичног посла, посетиоце, па чак и робове. Када би се обратио неко ко је глава породице, то је имало значајан утицај на све који су ту живели.

Идеално место за градску породичну цркву налазило се негде у близини градског центра. Трговине и радионице повезане с кућом обезбеђивале су додир са занатлијама, трговцима, купцима и радницима који су тражили посао. То је била средина у којој се одвијао највећи део Павловог мисионарског деловања.

У неким деловима света, верници се и даље окупљају у породичним црквама, често и зато што је то једина могућност која им стоји на располагању. Или, у неким случајевима, није им дозвољено да чине било шта друго и тако је црква у дому њихов једини избор.

Читај текст у Делима 18,1-3. Како нам ти текстови помажу да схватимо како је Павле радио?

Као римски грађанин и као припадник јеврејске елите, Павле је сигурно припадао горњим слојевима друштва. Ако је тако, бављење ручним радом је сигурно представљало неку врсту жртве за њега, међутим, управо му је то омогућавало да се изједначи с радничком класом и да се приближи њеним припадницима (1. Коринћанима 9,19-23).

РАЗМИСЛИ: У којој мери твоја месна црква сарађује с друштвеном заједницом? Да ли је она део друштвене заједнице и учествује у њеним активностима, или се налази у некој врсти »менталног гета«, толико изолована од свих опасности да уопште нема могућности да се приближи људима око себе?

»Провиђење је усмеравало кретање народа и плиму људских побуда и утицаја, све док свет није сазрео за долазак Избавитеља....

У то време системи незабоштва губили су своју власт над народом. Људи су већ постали уморни од процесија и бајки. Чезнули су за религијом која ће задовољити срце.« (Елен Г. Вајт, Чезња векова, стр. 32 /ориг./)

»Изван јудејске нације било је људи који су предсказивали појаву божанског Учитеља. Ти људи су чезнули за истином и на њих се изливао Дух надахнућа. Један за другим, слично звездана на мрачном небу, појављивали су се ти учитељи. Њихове речи пропочанства подстакле су наду у срцима хиљада људи у незнабожачком свету.« (Елен Г. Вајт, Чезња векова, стр. 33 /ориг./)

»Када је Павле први пут посетио Коринт, нашао се међу људима који су сумњали у победу странаца. Грци на морској обали били су вешти трговци. Тако дуго су се обучавали лукавим трговачким радњама да су почели да верују да је добитак истовремено и побожност, и да је настојање да се стекне новац, било поштеним или непоштеним начином, свакако похвална делатност. Павле је био упознат с њиховим карактеристикама, и није хтео да им пружи ни најмању прилику да кажу да је проповедао јеванђеље да би се обогатио... Трудио се да уклони сваку могућност погрешног разумевања, како се сила његове вести не би изгубила. (Ellen G. White, Gospel Workers 234.235)

ПИТАЊА ЗА РАСПРАВЉАЊЕ:

1. Шта је, по твом мишљењу, Елен Вајт хтела да каже када је написала да је »дух надахнућа« био изливен на незнабожачке учитеље? У којој мери је Бог на делу у свету идеја изван хришћанског контекста? Може ли се неко спасти ако никада није ни чуо за име Исуса Христа? Ако може, на основу чега?
2. У ком контексту приватна кућа или стан може да буде успешна локација за цркву у данашњем свету? Да ли су издвојена црквена здања најбољи начин да се збрине црква? Зашто да, или зашто не?
3. Како би твоја црква могла да научи да се боље прилагоди околностима у својој локалној средини ради успешнијег обављања еванђеоске мисије? То значи, зашто увек морамо имати на уму истину да оно што доноси успех у једној средини не мора да донесе успех и у другој?

САЖЕТАК: Библијски извештаји о Павловој мисионарској активности изнети су у контексту старог Рима. Када гледамо Павла како се бори са свакодневним проблемима, можемо научити како да боље применимо начела и поуке које је Бог ставио у Писмо за нас данас. Прва и Друга посланица Солуњанима представљају Павлов покушај да помогне градским хришћанима да се суоче са изазовним временима.

РАДОСНИ И ЗАХВАЛНИ

(1. СОЛУЊАНИМА 1,1-10)

Текстови за проучавање: 1. Солуњанима 1,1-10; 1, Коринћанима 13; 1. Тимотију 1,15; Галатима 5,19-23; Данило 12,2.

Текст за памћење: »Захваљујемо Богу свагда за све вас, спомињући вас у молитвама својима, и спомињући без престанка ваше дјело вјере и труд љубави и трпљење нада Господа нашега Исуса Христа, пред Богом и оцем нашијем« (1. Солуњанима 1,2.3).

Кључна мисао: Павле је имао много добрих порука које је хтео да упути Солуњанима, нарочито у тренутку када је почео да им пише 1. Солуњанима. Оно због чега их хвали достојно је наше пажње.

Павле започиње своју Прву посланицу Солуњанима наглашавајући молитву, говорећи колико се моли за њих, што само по себи показује дубину љубави и старања према цркви у том месту.

У овом делу текста Павле се радује што Солуњани, као целина, остају верни. Њихов живот пружа обиље доказа о сили Духа која мења живот, упркос многим изазовима с којима се суочавају.

Павле завршава своје прво поглавље напомињући да је Солуњане отвореност према њему и његовим учењима навела да постану прави чекаоци Исуса Христа. То су верници који свакога дана живе у очекивању да Исус дође с неба и да их избави од »гнева који иде«.

У овој поуци поближе ћемо осмотрити начин на који су се новообраћени верници суочавали са изазовима који су се појавили после њиховог прихватања јеванђеља.

МОЛИТВА ЗАХВАЛНОСТИ (1. СОЛУЊАНИМА 1,1-3)

У почетним речима 1. Солуњанима можемо сагледати Павлову несечичност. Иако је потпуно јасно да је он писац Посланице, Павле изриче признања својим сарадницима Сили и Тимотију.

Читај речи у 1. Солуњанима 1,1-3. На чему се захваљују Павле, Сила и Тимотије? Шта је то значило у практичном смислу? Како се то показивало у свакодневном животу? На пример, како се »дело вере« изражава начином живота којим живимо?

Увод у ову посланицу је типичан је за стара грчка писма, али има и једну занимљиву необичност. Типичном грчком почетку »благодат« Павле додаје и познати јеврејски поздрав »мир« (*shalom /šalom/*). Благодат и мир јасно описују како изгледа право искуство са Исусом Христом.

Ко је Силван? Име представља латински облик арамејског имена Сила. Јевреји који су живели изван Палестине обично су прихватили латинска или грчка имена упоредо са својим јеврејским (на тај начин је »Саул /Савле/« постао »Павле«). Сила је био јерусалимски хришћанин као и Марко, и један од Павлових најранијих пратилаца на путовањима. Узимајући једног од поверљивих старешина из Јерусалима да га прати на његовим мисионарским путовањима, Павле је чинио све што је било у његовој моћи да сачува јединство прве Цркве.

Која је група речи у 1. Солуњанима 1,1-3 постала позната због начина на који је била употребљена у 1. Коринћанима 13? Која од њих је добила најјачи нагласак у 1. Коринћанима и зашто?

У својим молитвама, Павле се усредсређује на стварност, а не на површну духовност. Вера позива на озбиљно деловање. Истинска љубав наводи на вредан рад. Нада захтева много стпљења. Нагласак на овим речима је на делању, а не на апстрактним идејама. Редослед вере, љубави и наде није свуда исти у Новом завету, али је најважнија особина од ове три увек наведена као последња (1. Коринћанима 13,13). Редослед у трећем стиху наглашава важност коју последњи догађаји имају у Павловим мислима у обе посланице Солуњанима.

Павле је исто тако захвалан Богу зато што се сећа начина на који су Солуњани одговорили на јеванђеље. Он се вероватно нада да ће их њихов позитивни одговор на похвалу коју им упућује навести да буду још отворенији за речи које ће им ускоро упутити.

Прочитај текст у 1. Солуњанима 1,4. Шта значи да нас је Бог изабрао? Да ли то значи да ми у ствари немамо избора? С друге стране, да ли то значи да за оног кога Бог није изабрао не постоји могућност спасења, чак и када га жели?

Четврти стих наставља исту проширену реченицу коју је Павле започео у другом стиху, речима »захваљујемо Богу«. Павле се захваљује Богу између осталог и зато што зна да је Бог »изабрао« Солуњане.

Неки хришћани су узели ову мисао о »избору« и отишли у крајност. Они хоће да се верници уопште не усредсређују на начин живота и понашања. Уместо тога, уче да наше спасење зависи од Божјег избора, а не нашег. Ово учење може навести на мисао да је Божја благодат намењена само некима и да када неко добије спасење, не може бити изгубљен – једном спасен, увек спасен!

Како нам следећи текстови помажу да схватимо да се ми сами одлучујемо за спасење? Исус Навин 24,15; 1. Тимотију 2,4; Откривење 3, 20.

Вера је немогућа без Божје привлачне силе. Ипак, на крају крајева, Бог дозвољава људским бићима да доносе сопствене одлуке о Њему и о ономе што је Он учинио за нас. А Он нас је »изабрао« у Исусу Христу. Ми сви смо »изабрани« да добијемо спасење. Чињеница да неки неће бити спасени – да неће затражити спасење за себе – одражава њихов избор, а не Божји. Божји избор је да се цело човечанство спасе. И као што Павле каже у 1. Тимотију 2,4. Бог жели »да се сви људи спасу и да дођу у познање истине«.

РАЗМИСЛИ: Шта значи да смо сви ми »изабрани«, да Бог жели да добијемо спасење, и да је нечија изгубљеност само одступање од Божје одлуке за све нас? Какво охрабрење можемо извући из ове прекрасне истине?

СИГУРНОСТ У ХРИСТУ (1. СОЛУЊАНИМА 1,5)

Читај текст у 1. Солуњанима 1,5. Како да стекнемо сигурност да смо прави пред Богом? Која су три доказа из живота Солуњана уверила Павла да су прави пред Богом?

Пети стих започиње речју »јер«. У овом стиху Павле објашњава своју увереност да су Солуњани »изабрани« (1. Солуњанима 1,4) од Бога. Он, исто тако, наглашава даље разлоге што су његове молитве тако пуне захвалности (1. Солуњанима 1,2). Павле се радује доказима из стварног живота да су се Солуњани заиста одазвали Богу и да их је Он признао.

Павле започиње стих радујући се видљивим и спољним знацима стања Солуњана пред Богом. Њихово прихватање јеванђеља није било само ментално прихватање неког учења или доктрине. Њихов свакодневни живот показивао је присутност Божје силе. У свакодневном животу цркве видели су се догађаји који су се могли објаснити једино божанским деловањем. Молитве су бивале услышене и живот верника промењен. Стварност њихове вере се показивала њиховим делима.

Како неко може да зна да је Свети Дух присутан и стваран у његовом животу и у животу месне цркве? Галатима 5,19-23; 1. Коринћанима 12,1-11.

»Родови« Духа су снажан доказ да Бог активно ради у нечијем животу. Љубав, радост и мир не могу се глумити дуго времена, јер се у свакодневном животу цркве оно истинско одваја од лажног. Када је Свети дух стварно присутан, оно што није природно грешним људским бићима почиње да бива природно. Хришћани затичу себе како чине дела благодати и љубазности, што им се раније није дешавало. Павле је видео мноштво доказа да је живот Солуњана промењен натприродним утицајем Светога Духа.

За Павла, коначни доказ да је Бог изабрао Солуњане било је њихово дубоко осведочење и унутрашња сигурност да је јеванђеље веродостојно и да је Бог стварност у њиховом животу. Иако се такво осведочење не показује као стварно у сваком случају, снажно убеђење да смо успоставили мир с Богом обично прати истинско јеванђеље.

РАЗМИСЛИ: Колико си ти сам дубоко осведочен у своје спасење? На чему, најзад, треба да се темељи такво осведочење?

ЧИНИТИ ОНО ШТО БИ ПАВЛЕ ЧИНИО (1. СОЛУЃАНИМА 1,6.7)

Прочитај текст у 1. Солуњанима 1,6.7. Какву поруку Павле упућује тим речима? Како да их разумемо у светлости идеје да је Христос наш коначни пример?

Већина превода не показује ту појединост, али у шестом стиху Павле наставља исту реченицу коју је започео у другом стиху и коју наставља све до десетог стиха. Основна мисао ове дугачке реченице је Павлова листа разлога за захваљивање коју износи у својим молитвама. Шести и седми стих додају два разлога овој листи захвалности, градећи на узрочном везнику »јер« у почетку петог стиха. Павле упућује захвалност зато што су се Солуњани угледали на њега и његове сараднике све док и сами нису постали пример за углед (1. Солуњанима 1,6.7).

Често опомињемо људе да је опасно угледати се на било кога осим на Христа. То је истина, јер ће нас и најбољи међу људима понекад изневерити. Међутим, стварност је да су нам потребни узор. Људи су потребни једни другима бар понекад ради усмерења, савета и помоћи како би прошли кроз неку тешку кризу или невољу. Ко није осетио благодати доброг савета или доброг примера?

Дакле, без обзира да ли нам је то угодно или не, када једном постајемо вође у цркви, људи ће се угледати на нас. Како је стога важно да хришћани »ветерани« живе у складу са оним што проповедају и приказују у свом животу оно што говоре.

У исто време, Павле је овде поставио и неколико упозорења. Пре свега, угледање (1. Солуњанима 1,6) долази после примања (1. Солуњанима 1,5). Првобитни фокус Солуњана био је да приме Божју Реч и да је примене у свом животу уз помоћ Светог Духа. У Божју Реч увек можемо имати поверења. Друго, Павле упућује вернике на Господа као на првенствени узор. Оно што би Исус учинио и што је чинио много је сигурнији узор од онога што Павле чини. Уосталом, Павле није имао никаквих илузија о себи или о свом карактеру (1. Тимотију 1,15).

После овога, Павле ипак одобрава њихову жељу да се угледају на њега као на вољеног учитеља и саветника, а и да сами постану достојни опонашања. У овом посебном случају, оно што је требало имитирати била је радост у страдању. Патња може у нама да изазове огорченост, или да нас учини бољим. У контексту јеванђеља и силе Светога Духа, Солуњани су открили натприродну радост усред патњи, баш као што су то раније чинили Павле и Сила (Дела 16, 22-25).

РАЗМИСЛИ: Коју врсту узора пружате верницима у својој цркви? Шта би било добро да верници узму као пример из вашег живота? Шта не би било добро да узму као пример?

ДАЉИ ДОКАЗИ О ВЕРИ (1. СОЛУЊАНИМА 1,8-10)

Прочитај текст у 1. Солуњанима 1,8-10. На који начин овај текст нуди додатне доказе о вери Солуњана?

Павле наставља реченицу коју је започео у другом стиху, објашњавајући како зна да су Солуњани постали узор другим верницима у Македонији и Ахаји, дакле и у Солуну и у Коринту.

Прво, они представљају узор у еванђеоским напорима и успесима. Од њих се Божја реч »огласила« у обе провинције и даље од њих. Павле сматра да представљају и пример вере због отворености према њему и јеванђељу. Они су били вољни да буду поучени. Они су такође били спремни да учине радикалне промене у свом животу, као што су одбацавање идола и других популарних облика незнабожачког богослужења.

Комуникације су у старом римском свету биле оствариване релативно брзо, захваљујући добрим римским путевима и честим путовањима. И зато, тврђење да је њихова вера позната »свагде« може значити да су је верници из Рима или из Антиохије помињали у својим писмима Павлу.

Истина је, осим тога, да људи желе да својим животом испуне висока очекивања других људи. Похвала подразумева и очекивање. Хвалећи њихову веру на такав начин, Павле их храбри да расту све више и више у својој вери.

Изгледа да се догодило нешто посебно значајно приликом њиховог обраћења. Као многобожачки идолопоклоници, морали су да савладају две главне препреке. Прва је била да поверују у чудну вест о неком човеку који је умро и поново се вратио у живот. А затим, ту је била и додатна тешкоћа да су у питању била дешавања унутар јеврејског народа. Многи незнабошци су се вероватно само насмејали када су чули хришћанску поруку. Солуњани нису. Уместо тога, они су потпуно преуредили свој живот према светлости јеванђеља.

»Солунски верници били су прави мисионари. Њихова срца су горела ревношћу за свога Спаситеља, који их је избавио да више не страхују од гнева који ће доћи. Христовом благодаћу дошло је до чудесног преображења у њиховом животу, и Господња Реч, изговарана преко њих, била је праћена силом. Истина коју су објављивали задобијала је срца и душе су прилазиле броју оних који су веровали.« (Елен Г. Вајт, Апостолска црква – Христовим трагом, стр. 256 /ориг./)

РАЗМИСЛИ: Прочитај поново текст у 1. Солуњанима 1,10. О чему Павле говори? Који је то »гнев који ће доћи«? Какве везе има Христово ускрсење са оним што Павле говори? Зашто је то обећање тако кључно у свему што верујемо? Види 1. Коринћанима 15,12-17; Јован 11,24.25; Данило 12,2.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Долазак Силе и Тимотија из Македоније, за време Павловог боравка у Коринту, веома је обрадовао апостола. Они су му донели добре вести о вери и љубави оних који су прихватили истину у току прве посете еванђеоских весника Солуну. Павлово срце је било пуно нежне љубави према тим верницима који су, усред невоља и одрицања, остали верни Богу. Чезнуо је да их лично посети. Али, како то није било могуће, написао им је посланицу.

У овом писму цркви у Солуну апостол је изразио своју захвалност Богу због радосне вести о напредовању њихове вере...

’Захваљујемо Богу свагда за све вас, спомињући вас у молитвама својима; и спомињући без престанка ваше дјело вјере и труд љубави и трпљење Господа нашега Исуса Христа, пред Богом и оцем нашијем.’

Многи верници у Солуну окренули су се од идола.... да служе живом и истинском Богу.... Апостол изјављује да су по својој верности у ходању за Гоподом постали ’углед свима који вјерују у Македонији и Ахаји.’ (Елен Г. Вајт, Апостолска црква – Христовим трагом, стр. 255.256 /ориг./)

ПИТАЊА ЗА РАСПРАВЉАЊЕ:

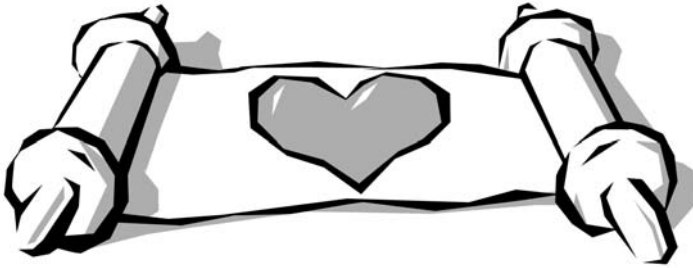
1. Задржите се дуже на питању пружања примера, када се људи угледају на људе. Какве су предности и мане таквог понашања?
2. Павле је посветио велики део посланице захваљујући се Богу за Солуњане. Коју улогу захваљивање може или би требало да има у нашем искуству богослужења, и појединачног и заједничког?
3. Када би људи око вас почели да траже доказе о вери ваше цркве, шта би пронашли? У којој мери бисмо се морали променити?
4. Зашто је похвала упућена другима тако важна? У исто време, зашто морамо бити врло пажљиви када то чинимо?
5. Промисли још једном колико је учење о Христовом другом доласку важно за нашу веру. Какве разлоге имамо да поверујемо у нешто тако радикално, тако различито од свега што се икада догодило?

САЖЕТАК: Павле је налазио много радости упућујући своју захвалност Богу због обилних доказа о успешности свога рада у животу верника у Солуну. Откривајући им садржај својих молитава, Павле се надао да ће их покренути да наставе да напредују у вери и у својим еванђеоским напорима да допру до других.

АПОСТОЛСКИ ПРИМЕР

(1. СОЛУЊАНИМА 2,1-12)

Текстови за проучавање: 1. Сол. 2,1-12; Дела 16; 5. Мој. 10,16; Псалом 51,1-10; 2. Кор. 8,1-5; Лука 11,11-13.

Текст за памћење: »Него како нас окуша Бог да смо вјерни да примимо јеванђеље, тако говоримо, не као да људима угађамо него Богу који куша срца наша« (1. Солуњанима 2,4).

Кључна мисао: Показујући која треба да буде истинска побуда за службу, Павле нам помаже да испитамо своје срце и живот у светлости јеванђеља.

Поука за ову седмицу прати велику промену тематике у посланицама. Павле се више не усредсређује на цркву (1. Солуњанима 1,2-10), него на апостоле и на искуства која су они стекли у Солуну (1. Солуњанима 2,1-12). У претходном поглављу Павле се захваљује Богу што су верници у Солуну обликовали свој живот по узору на апостола и што су, са своје стране, и сами постали узор другима. Сада, у 1. Солуњанима 2,1-12 Павле се удубљује много више у начин живота који је оспособио апостоле да постану узор верницима.

Иако постоје многе могуће мотивације за учење, проповедање и службу, Павле ставља свој прст на ону која је најважнија: да служба буде угодна Богу. Павле је био много мање заинтересован за бројчани раст цркве него за њено напредовање, уз помоћ Божје благодати, у погледу исправних духовних начела.

У овој поуци бацићемо поглед на Павлов унутрашњи живот. Павле открива своју душу на начин који нас позива да тако ускладимо своје духовне наде, снове и побуде да угодимо Богу и да ширимо исправан утицај на ближње.

Прочитај текст у 1. Солуњанима 2,1,2 у светлости текста у Делима 16. Какву везу Павле наглашава између своје раније службе у Филиби и службе у Солуну?

Текст у 1. Солуњанима 2,1 наставља тематику првог поглавља. »Јер сами знате« из тога стиха подсећа на сличан језик у 1. Солуњанима 1,5. Павлово спомињање »доласка« или »уласка« у цркву подсећа на текст у 1. Солуњанима 1,9. Према томе, Павле наставља тему коју је начео у првом поглављу своје посланице. Крај претходног поглавља бавио се чињеницом да су »сви« сазнали за Солуњане. У овом поглављу, Павле расправља о томе шта читаоци знају о апостолима и о њиховој оданости вери.

Павле се сећа како су се грађани у Филиби срамно понели према њему и Сили због проповедања јеванђеља. На дугом путу од Филибе до Солуна сваки корак је био болно подсећање на то страдање. Нема сумње да су носили и спољашње знаке претрпљених патњи, чак и после доласка у Солун. У том тренутку било би апостолима веома лако да промене свој приступ евангелизацији у новом граду, да не проповедају тако непосредно и отворено. После свега што су морали да претрпе, нико им то не би ни замерио, зар не?

Међутим, Солуњани су се показали жељни истине, отворени да је приме. Стварност као да је говорила апостолима: »Немојте више никада проповедати јеванђеље.« Али, усред бола и страдања, Бог се обраћао Павлу и Сили: »Будите храбри! Будите јаки!« И тако, они су се »ослободили« (1. Солуњанима 2,2) упркос изгледима да ће се прогонство поновити. Постојала је велика и видљива разлика између њиховог људског стања (и свих слабости које су уз то ишле) и снаге коју су добијали од Бога.

И на крају, Господ је искористио те спољне околности себи на славу. Видљиве ране апостола пружиле су двоструки доказ грађанима Солуна. Прво, јеванђеље које су проповедали заиста је проиштицало из њиховог дубоког унутрашњег осведочења. Они нису проповедали да би стекли неку личну корист (1. Солуњанима 2,3-6). Друго, слушаоцима је било јасно да је Бог био с Павлом и Силом на веома моћан начин. Јеванђеље које су проповедали није било нека интелектуална конструкција; оно је било праћено живом присутношћу самог Господа који се откривао у животу апостола (1. Солуњанима 2,13).

РАЗМИСЛИ: На шта би ти могао да укажеш као на доказ да је Бог променио твој живот? Колико је тај доказ видљив другима? Или, да ли је уопште видљив?

Прочитај 1. Солуњанима 2,3. Коју кључну ствар Павле овде наглашава у погледу побуда?

У старом свету било је опште познато да постоје три кључа да се људи убеди да промене своје идеје или обичаје. Људи оцењују снагу доказа на основу карактера говорника (грчки: *ethos*), квалитета или логике самог доказа (*logos*) и снаге говорниковог утицаја на емоције слушаца или на њихову заинтересованост (*pathos*). У 1. Солуњанима 2,3-6 Павле се усредсређује на карактер апостола као на кључни елемент проповедања који је довео до радикалне промене у животу Солуњана.

У овим стиховима, Павле наглашава разлику између себе и популарних филозофа, чије је проповедање често покретала лична корист (види 3. поуку). Павле употребљава три речи у трећем стиху да опише евентуалне погрешне подстицаје за службу или за проповедање.

Прва реч је »заблуда« (у нашем тексту »пријевара«), интелектуална грешка. Говорник може да буде обузет неком идејом која је једноставно погрешна. Он може да буде савршено искрен, али у самообмани. Мисли да чини добро другима, али је покренут погрешним замислима.

Друга реч је »нечистота«. Људи бивају привучени особама које су нашироко познате због своје моћи, идеја и достигнућа. Неке јавне личности могу бити мотивисане сексуалним прохтевима који иду уз славу и углед.

Трећа реч би се најбоље могла превести као »лукавштина«, превара. У том случају говорник је свестан да су идеје које проповеда погрешне, али се труди да поведе људе у погрешном смеру да би из тога извукао неку корист за себе.

Павле и Сила нису били покретани ниједном од тих побуда. Да је то био случај, њихово искуство у Филиби натерало би их да одустану од проповедања. Храброст или смелост коју су показали у Солуну долазила је само од силе Божје која је деловала преко њих. Моћ коју је јеванђеље имало у Солуну (1. Солуњанима 1,5), делимично се могла приписати карактеру апостола, који се откривао у њиховом проповедању. Логички докази и емоционални позиви нису били довољни. Њихов карактер био је у складу с њиховим тврдњама. Таква аутентичност има страховиту силу у данашњем свету, баш као што ју је имала и у древна времена.

РАЗМИСЛИ: Оцени своје побуде у свему што чиниш. Колико су чисте, колико су слободне од заблуда, превара и нечистоте? Уколико нису оно што би требало да буду, како би их могао променити набоље? Види 5. Мојсијева 10,16; Филиплјанима 4,13; Псалом 51,1-10.

УГОДИТИ БОГУ (1. СОЛУЊАНИМА 2,4-6)

Читај текст у 1. Солуњанима 2,4-6. У чему је разлика између Павлове мотивације за службу и световних побуда које он наводи? Зашто није увек лако установити разлику; то јест, на који начин људи могу да varaју сами себе што се тиче чистоте сопствених побуда? Зашто је то тако лако?

Реч која се најчешће преводи као »окушан« (1. Солуњанима 2,4) изражава мисао о стављању на пробу или испит. Апостоли су дали прилику Господу да искуша поштење њиховог живота и намера. Сврха тог испитивања била је да се утврди да ли ће јеванђеље које проповедају бити искривљено разликом између онога што говоре и онога како живе.

Популарни филозофи тога времена писали су о важности самоиспитивања. Говорили су да, уколико желиш да постигнеш нешто велико у свету, треба стално да провераваш своје побуде и намере. Павле ову мисао води корак даље. Осим самоиспитивања, потребна је и Божја провера. Бог је потврдио да је оно што Павле проповеда у складу с његовим унутрашњим животом. На крају крајева, Бог је једини достојан да Му се угађа.

Људским бићима је потребна свест о властитој вредности да би могла да делују. Ми се често трудимо да потврдимо ту вредност нагомилавањем богатства, достигнућима, или позитивним мишљењима других о нама. Међутим, сви ти докази о личној вредности слаби су и тако привремени. Истинска и трајна властита вредност налази се једино у јеванђељу. Када потпуно схватимо да је Хрисрос умро за нас, почињемо да стичемо свест о сопственој вредности коју ништа на овом свету неће моћи да пољуља.

Шта текст у 1. Солуњанима 2,5,6 додаје листи од три побуде наведене у 3. стиху истог поглавља?

Идеја о ласкању надовезује се на тему угађања људима, што је погрешан темељ евангелизације. Павле није мотивисан мишљењем других људи о њему. Он такође одбацује још један световни подстицај: новац. Људи који су добили благослов захваљујући нечијој служби обично су жељни да уложе новац у ту службу или да купе њене производе. То би могло да стави на пробу Божје раднике и да их наведе да изгубе из вида усредсређеност на једину побуду која стварно вреди, наиме, да својом службом угоде Богу.

РАЗМИСЛИ: Чиме у свом животу угађаш Богу? Чиме Му не угађаш и зашто?

ДУБОКА ЗАИНТЕРЕСОВАНОСТ (1. СОЛУЊАНИМА 2,7.8)

Према тексту у 1. Солуњанима 2,4 Павлова првенствена побуда за службу јесте жеља да угоди Богу. Које додатне побуде Павле износи у следећим стиховима? 1. Солуњанима 2,6-8.

У данашњем свету се новац, сексуално задовољење и моћ често сматрају примарним мотивима у људском понашању, бар код оних који су обузети својим себичним интересима. У 1. Солуњанима 2,3-6 Павле се служи извесним бројем различитих речи да би искључио сличне побуде кад је у питању његова служба. Лакомство, неморал, превара, ласкање немају места у хришћанском животу и служби. Апостоле је покретала у првом реду жеља да угоде Богу у свему што чине.

У седмом стиху Павле примећује да су апостоли могли да представљају терет за Солуњане или као што је дословно рекао: »Могли смо вам бити на досаду.« Као апостоли и учитељи могли су затражити да им се призна тај положај. Могли су очекивати материјалну помоћ и да буду посебно почаствовани. Међутим, Павле је одбио све што би могло довести у сумњу његове побуде или постати камен спотицања новим обраћеницима.

Иако је Павлова првенствена побуда била да угоди Богу, у седмом и осмом стиху он наводи додатни мотив, наиме, своју велику љубав према солунским верницима. У осмом стиху долази до изражаја емоционална топлина, приврженост. Проповедање јеванђеља за Павла представљало је много више од дужности; он је давао своје срце, чак и целог себе, тим људима.

Како су цркве у Македонији, чији је Солун био део, одговориле на ову посебну наклоност апостола? 2. Коринћанима 8,1-5. Шта нас то учи о важности карактера у животу оних који сведоче другима?

У делу поуке за понедељак напоменули смо да постоје три прадавна кључа кад је реч о постизању убедљивости: карактер говорника (*ethos*), логика његовог доказивања (*logos*) и позивање на емоције или интересе слушалаца (*pathos*). У стиховима 4-6 Павле наглашава карактер апостола као разлог да их људи следе. У седмом и осмом стиху видимо позивање на *patmos*, емоционалну повезаност успостављену између апостола и Солуњана. Јеванђеље најснажније делује када се дотакне срца.

РАЗМИСЛИ: Сети се карактера неке особе која је на тебе позитивно утицала у духовном погледу. Шта те је посебно дирнуло? Како би могао научити да развијеш сличне особине?

НИКОМЕ НА ТЕРЕТУ (1. СОЛУЊАНИМА 2,9-12)

Док је био у Солуну, шта је Павле још радио осим проповедања јеванђеља? Зашто? 1. Солуњанима 2,9,10.

Мисао да је Павле радио и дању и ноћу представљала би огромно претеривање, уколико би се узела дословно. Међутим, грчки појам изражава квалитет, а не количину утрошеног времена. Другачије речено, Павле говори да је радио много више него што је то дужност од њега захтевала само да им не би био на терету; није желео да се ишта појави као препрека његовом сведочењу.

Осим тога, био је врло пажљив да не повреди било кога, ни пред Богом ни пред другима (1. Солуњанима 2,10; Лука 2,52). Павле и апостоли су се трудили да буду »без мане« у свом односу према људима, тако да би јеванђеље било увек у средишту пажње.

Којом аналогijом се Павле послужио у 1. Солуњанима 2,11,12 да би описао своје држање према Солуњанима? Лука 11,11-13. Чему нас учи то поређење?

Добар отац поставља одређене границе, али и пружа охрабрење, као и љубав. Он прилагођава васпитавање и дисциплинске мере јединственом карактеру и емоционалном стању сваког детета. Зависно од детета и околности, отац може да понуди охрабрење, оштру опомену, или дисциплинску казну.

Постоји извесна напетост у Павловом мисионарском приступу. С једне стране, он се увек трудио да прилагоди свој приступ јединственом карактеру и положају слушаца; с друге стране, био је веома заокупљен аутентичношћу, да оно што се види и оно што се не види буде у складу. Како неко може да буде аутентичан и искрен, а да ипак буде »све сваком човеку«?

Кључ је љубав коју је Павле гајио према својим обраћеницима. Чинио је све што је било у његовој моћи да им пружи узор аутентичности; а ипак, схватао је да има ствари које верници још нису у стању да прихвате (Јован 16,12). И тако је он радио својим рукама и прилагођавао своје поуке, све у настојању да људима омогући прихватање јеванђеља без постављања непотребних препрека. То је заиста снажна поука о самопожртвовању.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Без обзира како високим речима изражава своју веру, онај чије срце није испуњено љубављу према Богу и његовим ближњима не може се убројати међу истинске Христове ученике... Такав може показати посебну великодушност; али, ако из неке друге побуде а не из истинске љубави разда све своје имање да нахрани сиромашне, то дело га неће препоручити Божјој наклоности.« (Елен Г. Вајт, Апостолска црква – Христовим трагом, стр. 318.319 /ориг./)

»Иако је Павле својим обраћеницима брижљиво износио јасна учења Писма о одговарајућем подупирању Божјег дела... у разним периодима током своје службе у великим центрима цивилизације, он је радећи својим рукама издржавао себе...

Управо у посланицама упућеним Солуњанима први пут читамо да је Павле радио својим рукама како би издржавао себе док проповеда јеванђеље (1. Солуњанима 2,6.9; 2. Солуњанима 3,8.9)....

Међутим, Павле није сматрао изгубљеним тако проведено време... Он је својим сарадницима давао упутства на духовном подручју, али је оставио и пример вредноће и брижљивости у раду. Био је брз, вешт радник, марљив у пословима »огњен у духу, служећи Господу« (Римљанима 12,11).« (Ellen G. White, Gospel Workers, 234-236)

ПИТАЊА ЗА РАСПРАВЉАЊЕ:

1. Размисли о мучним тренуцима кроз које си прошао (физички, духовно, емоционално, или све то заједно). Практично говорећи, како неко може да прикупи храброст или пронађе радост усред таквих страдања? Зашто је много лакше говорити о храбрости и радости него их испољити?
2. Сеги се некога чији живот не поткрепљује његове тврдње да је хришћанин. Како таква особа утиче на твоје ходање са Господом?
3. У чему је опасност од емоционалног повезивања с људима којима проповедамо јеванђеље? Како да поставимо одговарајуће границе у међусобним односима који се успостављају сваки пут када се приближимо људима?

САЖЕТАК: У овом тексту Павле је отворио срце да открије праве побуде своје службе Богу. Коначна побуда је угодити Богу, без обзира да ли ће то годити онима којима служимо. За мотивацију у чијој су основи новац, сексуална задовољства и моћ нема места у срцу које је одлучило да угоди Богу. Следећа врло важна побуда за службу је истинска љубав према изгубљенима. Оба ова мотива су јасно изражена у 1. Солуњанима 2,1-12.

ПРИЈАТЕЉИ ЗАУВЕК

(1. СОЛУЊАНИМА 2,13 – 3,13)

Текстови за проучавање: 1. Солуњанима 2,13 – 3,13; Римљанима 9,1-5; 11,1-12. 24-32; Матеј 24,9-22; 10, 42.

Текст за памћење: »Да би се утврдила срца ваша без кривице у светињи пред Богом и оцем нашијем, за долазак Господа нашега Исуса Христа са свима светима његовијем. Амин« (1. Солуњанима 3,13).

Кључна мисао: Павле наставља да хвали Солуњане због добра које види у њима и да их храбри усред прогонстава с којима се суочавају.

Док читамо ове текстове, можемо видети да за Павла Солуњани нису само верници, они су и његови пријатељи. Постоји дубока емоционална веза између Павла и тих људи, и Павле наглашава ту везу док покушава да их увери у љубав коју осећа према њима. Иако су свакако искрене, његове речи треба да их припреме за критику која долази.

Павле започиње и завршава овај део посланице молитвом. У извесном смислу, целокупни текст је написан имајући молитву на уму. Тема у основи тог усредсређивања на молитву јесте Павлова жеља да Солуњани буду без мане и свети (1. Солуњанима 3,13; 1. Солуњанима 2,19.20) приликом Христовог другог доласка.

Пријатељство које Павле гаји према њима дубље је од овоземаљских пријатељстава; то је пријатељство које прелази границе времена и историје ове Земље. Павле очекује да ће провести вечност са Солуњанима. Ова жеља, делимично, подстиче његову снажну заинтересованост за њихову веру и понашање. Павле воли те људе, и жели да они буду спремни за Христов долазак.

ПРИМЕР ЈУДЕЈСКИХ ЦРКАВА (1. СОЛУЊАНИМА 2,13-16)

Текст у 1. Солуњанима 2,13-16 на први поглед изгледа као скретање с претходне теме угађања Богу и старања о новим верницима (1. Сол. 2,1-12). Међутим, 13. стих наставља мисао о томе како су се Солуњани одазвали проповедању апостола и јеванђељу које су они донели у Солун.

Са 14. стихом Павле се враћа на опонашање нечијег примера. Прогонство у Солуну представља одјек ранијег прогонства хришћана у Јудеји. Неки Јевреји су прогонили јеврејске хришћане у Јудеји, док су јеврејски и незнабожачки суседи прогонили обраћенике из незнабоштва у Солуну. Овде Павле показује да је прогонство хришћана део једног ширег образаца. Они који следе Христа мораће да се суоче с противљењем, па чак и прогонством.

Читај текст у 1. Солуњанима 2,14-16. Коју поруку нама данас упућују те речи? Шта оне свакако не уче?

Овде Павле изражава негодовање у односу на групу Јудејаца који су пратили његов траг из места у место, сејући неслогу и супротстављајући се апостолу. Текстови у Библији слични овоме (Матеј 23,29-38) у великој су мери злоупотребљавани да би се оправдало непријатељство према јеврејском народу. Међутим, таква врста универзалне примене далеко је од Павлове намере у овом тексту. Павле је говорио посебно о јудејским властима, које су сарађивале с Римљанима приликом Христове смрти и које су сматрале својим задатком да спрече проповедање јеванђеља где год и када год су то могле. У ствари, Павле изгледа само понавља оно што је Исус већ рекао о онима који су покушавали да Га убију (Матеј 23,29-36).

Морамо имати на уму да је и сам Павле био Јеврејин. Он није устајао против целокупног народа. И Исус је био Јеврејин. Његови први ученици били су Јевреји. Јевреји су сачињавали језгро прве Цркве. Што се тиче Павла, сваки Јеврејин с којим се сусретао, попут Силе, Варнаве и Тимоција, представљао је могућег пријатеља за целу вечност (Римљанима 9,1-5; 11,1-12.24-32).

Сваки човек на Земљи је душа за коју је Христос умро (Римљанима 14,15; 1. Коринћанима 8,11). Предрасуде против целог народа или групе људи нису прихватљиве међу онима који живе у подножју крста.

РАЗМИСЛИ: Лако је упрети прстом у Цркву и оптужити је због начина на који је поступала према неком народу или групама људи. А шта да кажемо о себи? Колико се етничких предрасуда крије у нашем срцу?

У четрнаест стихова - од 1. Солуњанима 2,17 до 3,10 - Павле даје хронолошки извештај о свом одвајању од верника у Солуну. Тема о пријатељству протеже се кроз цели текст. Ови Солуњани нису само Павлови парохијани, они су његови прави пријатељи. Цели текст одише дубоким емоцијама.

Павле жели да се сви његови каснији савети и критика поводом стања у цркви (у 1. Сол. 4 и 5) читају у светлости његове љубави и стараности за њих. И управо због те љубави он има право да цркву и савете даје. Давање савета се најбоље прихвата када је утемељено на љубави.

Читај текст у 1. Солуњанима 2,17-20. Зашто се Павлове речи, изнете овде, односе и на нас данас?

Главни глагол у 17. стиху има значење »остати сирочек«. Када је Павле изненада био присиљен да напусти Солун, осетио је губитак тог непосредног односа исто тако дубоко као да су му умрли родитељи. Он жели да их посети зато што му веома недостају. Они су далеко физички, али не и срцем. Павле ово раздвајање приписује Сотони, наглашавајући тако постојање и стварност велике борбе описане у многим текстовима у Библији.

Међутим, Павлова чежња за верницима у Солуну заснована је на нечем много дубљем него што су то свакодневни односи; она је усредсређена на време послетка. Павле очекује да их прикаже пред Исусом приликом Његовог другог доласка. Они су потврда његове службе Христу, његова есхатолошка радост и хвала! Павле жели да се у последњи дан покаже да је његов живот служио на благослов другима.

Овај текст, осим тога, наглашава да морамо правилно поређати своје приоритете. Наше постојање овде је само »пара« (Јаков 4,14), али је то пара с вечним последицама. Павлов циљ, Павлов приоритет је вечне природе, има трајну вредност и значај. Уосталом, ако стварно мислимо на коначну судбину овога света, шта би друго било вредно труда осим спасавања изгубљених?

РАЗМИСЛИ: Како све што чинимо у овом животу утиче, у овој или оној мери, на спасавање изгубљених? Колико год да волимо да разговарамо о тој теми, у којој мери живимо у складу с тим циљем?

ТИМОТИЈЕВА ПОСЕТА КАО ЗАМЕНА (1. СОЛУЊАНИМА 3,1-5)

Прочитај текстове у 1. Солуњанима 3,1-5 и у Матеју 24,9-22. У ком ширем контексту Павле посматра страдање Солуњана и своје сопствено?

Павле је толико очајан због своје одсутности из Солуна да одлучује да се одрекне Тимотијеве сарадње у Атини како би добио вести из прве руке о ситуацији у Солуну. Његова дубока чежња за њима наводи га да се радије лиши Тимотијеве сарадње него да остане без најновијих вести о томе како верници живе и шта се с њима догађа.

Пошто је Тимотијева мисија само посета заменика који долази уместо Павла, апостол чини све што је у његовој моћи да уздигне Тимотијев ауторитет пред верницима. Тимотије је Павлов »брат«, »проповедник Божји« и »сарадник у јеванђељу«. Неки грчки рукописи иду тако далеко да називају Тимотија »Божјим сарадником«. То су све изузетно високе похвале. Павле зна да ће Тимотијева мисија бити изузетно тешка и зато чини све што је у његовој моћи да отвори пут да Тимотије буде примљен онако као што би и сам Павле био да је могао доћи.

Трећи и четврти стих дају нам идеју шта би Павле рекао Солуњанима када би био у стању да их лично посети. Посебна реч коју је изабрао да опише њихова страдања типична је за стихове који описују последње време, као што је текст у Матеју 24,9-22. Неволје не смеју да дођу као изненађење. Сви смо упозорени у вези с тим.

Хришћанска страдања призивају у сећање догађаје последњег времена, када ће сви искрени Христови следбеници морати да се суоче с прогонством (Откривење 13,14-17). Када се страдање заиста приближи, морамо га гледати као испуњење пророчанства и као охрабрење уместо као обесхрабрење. Сврха пророчанстава није да задовоље нашу радозналост у вези с будућношћу, већ да нам послуже као сигурност усред изазова с којима се суочавамо свакога дана.

У петом стиху, Павле открива да има и додатни мотив да пошаље Тимотија. Он је забринут да тешкоће које су Солуњани искусили не доведу до губитка вере у Бога. Он се брине да његова мисија у Солуну не буде узалудна или без резултата.

РАЗМИСЛИ: Шта бисмо могли да чинимо, из дана у дан, да се духовно припремимо за неизбежне невоље које ће нам живот доносити?

РЕЗУЛТАТИ ТИМОТИЈЕВЕ ПОСЕТЕ (1. СОЛУЊАНИМА 3,6-10)

Читај текст у 1. Солуњанима 3,6-8. Тимотије је био послан да охрабри Солуњане. Који су делови Тимотијевог извештаја обрадовали и охрабрили Павла? То јест, шта је то Тимотије видео у Солуњанима што је Павле прогласио за тако добро?

Израз »а сада« у шестом стиху веома је наглашен. Павле није губио време пре него што ће сести да пише Солуњанима. Онога часа када је добио вести од Тимотија, одмах је написао своју Прву посланицу Солуњанима.

Шта из текста у 1. Солуњанима 3,9.10 можемо сазнати о Павловом молитвеном животу? Шта из тога можемо узети за себе?

Одсуство речи као што су »увек« и »стално« (види 1. Солуњанима 1,2) указује да се овде појавило нешто ново у Павловој радости и његовом захваљивању, нешто што је надмашило његову сталну радост и захвалност када се молио за Солуњане. Радост и захвалност у 1. Солуњанима 3,9.10 су његова непосредна реакција на новости које му је донео Тимотије.

Шта је недостајало у њиховој вери (1. Солуњанима 3,10)? Текст о томе не говори. Али, као што ћемо касније видети, Павлова забринутост због њихове вере била је више практичне него теолошке природе. Четврто и пето поглавље показују да је требало да доведу своје поступке у склад са својим веровањима. Иако су имали вере и љубави, и стајали »чврсто у Господу«, нешто касније у Посланици постаје очигледно да је требало да још узрасту и узнапредују.

РАЗМИСЛИ: Зашто је молитва тако важна у нашем ходању са Господом? Колико времена проводимо у молитви? Шта ти твој одговор каже колико ти сам сматраш молитву битном? На који начин би могао да ојачаш свој молитвени живот?

ПАВЛОВЕ ПОНОВЉЕНЕ МОЛИТВЕ (1. СОЛУЊАНИМА 3,11-13)

Други Христов долазак је снажан подстицај за духовно растење. Свако дело насиља и тлачења биће изнето пред суд правде. Свако дело љубави или љубазности биће признато и награђено (Матеј 10,42). То значи да свако дело у животу, без обзира колико је мало, има своју важност у коначној слици збивања.

Међутим, подједнако важна за Павла, што је и истакнуто у овој поуци, јесте чињеница да ће Христов други долазак представљати велики поновни сусрет породица и пријатеља, чије ће се заједништво наставити кроз целу вечност захваљујући ономе што је Христос учињено. Хришћански односи немају датум престанка важења. Они су планирани да трају вечно.

Читај текст у 1. Солуњанима 3,11-13. Шта је Павле укључио у своје молитве за Солуњане после Тимотијевог повратка из Солуна?

Прва Солуњанима 3,11-13 звучи помало као благослов који се изриче на крају богослужења. Павле, наравно, жели да се врати у Солун да би уклонио недостатке у вери Солуњана (1. Солуњанима 3,10). Али, иако није у стању да се врати, он ипак може да се моли Богу да покрене и надахне Солуњане обиљем љубави, не само једне према другима, већ и према суседима и према свакоме с ким се сусрећу. Та љубав биће важан саставни део њиховог карактера када Исус буде дошао.

Помало збуњујуће делује Павлов коментар у 13. стиху да ће Исус доћи са »свим својим светима«. Реч *свети* се у Новом завету обично примењује на људска бића. С друге стране, текстови о Другом доласку у Новом завету обично описују Исуса у пратњи анђела уместо људских бића (Матеј 24,30.31; Марко 8,38; 13,27). Према томе, ко су свети у овом стиху?

Решење овог проблема налази се у разумевању да се Павле у 13. стиху служи речником Захарије 14,5 и да га примењује на други Христов долазак. Реч »свети« у Старом завету најбоље је схватити као »анђели« (види 5. Мојсијева 33,2; Данило 7,10). Нови завет, с друге стране, даје појму *свети* друго значење; то су људска бића која су своју праведност добила од Исуса Христа. У 1. Солуњанима 3,13, међутим, Павле се враћа на старозаветну дефиницију речи *свети* као анђеоских бића која стоје у Божјем присуству. Као таква, она ће пратити Богочовека Исуса када се буде враћао на Земљу.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Долазак Силе и Тимотија из Македоније, у току Павловог боравка у Коринту, веома је обрадовао апостола. Они су му донели »добре вести« о »вери и љубави« оних који су прихватили истину у време прве посете еванђеоских весника Солуну. Павлово срце је било пуно љубави према тим верницима, који су, усред невоља и прогонстава, остали верни Богу.« (Елен Г. Вајт, Апостолска црква – Христовим трагом, стр. 255 /ориг./)

»Истина је да љубав рођена на Небу никада није себична нити променљива. Она не зависи од људских похвала. Срце онога који је примио Божју благодат препуно је љубави према Богу и према онима за које је Христос умро. Његово »ја« се не бори за признање од стране људи. Он не воли друге зато што они воле њега и њему угађају, зато што цене његове заслуге, већ зато што су Христово откупљено власништво. Ако се његове побуде, речи или дела погрешно схвате или представе, он се не вређа, већ наставља својим добрим путем. Он је љубазан и промишљен, скроман у свом мишљењу о самој себи, али пун наде, увек се уздајући у Божју милост и љубав.« (Елен Г. Вајт, Поуке великог Учитеља, стр. 101.102 /ориг./)

ПИТАЊА ЗА РАСПРАВЉАЊЕ:

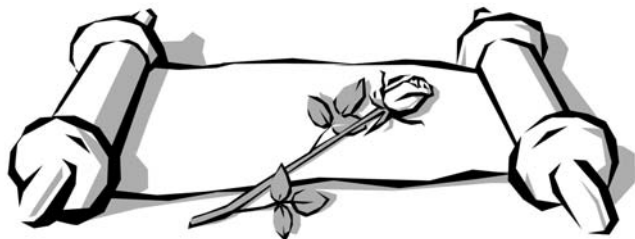
1. На много места Дух пророштва служи се изразом »душе за које је Христос умро«. Колико широко треба примењивати тај израз? На свако људско биће на планети? Или само на вернике у Христу? Ако је Христос заиста умро за све, зашто онда неће сви бити спасени?
2. Колико је претходни однос важан када је реч о саветима или критици упућеној верницима? Шта о томе можемо научити из Павловог примера изнетог у тексту за ову седмицу? Да ли би нам то могло користити у нашем односу према ближњима?
3. Павлова љубав и брига за вернике у Солуну је очигледна. Та љубав одражава љубав коју је Исус испољавао када је био овде у телу. Љубав је моћан саставни део процеса омекшавања срца и отварања људи за примање Божје благодати. Како да научимо да волимо друге више него до сада? Како да научимо да и сами показујемо ту љубав?

САЖЕТАК: У 1. Солуњанима 2,13 – 3,13 Павле описује догађаје и емоције између времена када је био присиљен да напусти Солун и времена када је Тимотије стигао и Коринт с новостима о тој цркви. Најснажнији нагласак у целом поглављу стављен је на Павлову дубоку повезаност с верницима у Солуну.

ЖИВЕТИ СВЕТИМ ЖИВОТОМ

(1. СОЛУЊАНИМА 4,1-12)

Текстови за проучавање: 1. Солуњанима 4,1-12; Матеј 25,34-46; 1. Мојсијева 39,9; Јован 13,34.35.

Текст за памћење: »Јер нас Бог не дозвољава на нечистоту, него у светост« (1. Солуњанима 4,7).

Кључна мисао: Иако је људска сексуалност дар од Бога, као и сви остали дарови, она се лако може злоупотребити.

Три почетна поглавља 1. Солуњанима претежно се баве прошлошћу. Међутим, у четвртом и петом поглављу Павле се окреће будућности. Било је нечега што је недостајало вери Солуњана (1. Солуњанима 3,10) и он је желео да помогне верницима да поправе те недостатке. Посланица ће само започети тај процес, али ће се више моћи учинити једино када се Павле и Солуњани буду поново сresti.

Почињући текстом 1. Солуњанима 4,1 Павле гради на темељу пријатељства о коме је говорио у прва три поглавља, да би понудио Солуњанима практичне савете за њихов свакодневни живот. Главно подручје које га забрињава, иако не и једино, у текстовима за ову седмицу представља нехришћанско понашање у односима између мушкараца и жена. Иако нам није речено шта је тачно покренуло Павла да им упути своје савете, он сасвим јасно говори о потреби да се избегне свако неморално понашање. Он је врло оштар када о томе расправља и каже да они који одбацују његове савете не одбацују њега, него у ствари Бога. Све што би требало учинити било би да се погледа какве је све патње изазвало нехришћанско понашање на подручју сексуалног морала у животу многих, па да се схвати зашто Господ преко Павла говори тако строго када је неморал у питању.

»ДА БИВАТЕ СВЕ ИЗОБИЛНИЈИ«
(1. СОЛУЊАНИМА 4,1.2)

Читај текстове у 1. Солуњанима 3,11-13 и 4,1-18. На који начин садржај четвртог поглавља тумачи разне делове молитве у 1. Солуњанима 3,11-13? У каквом су односу Павлова молитва и његове надахнуте речи које упућује Солуњанима?

Павлова молитва у 1. Солуњанима 3,11-13 садржи изванредан број кључних појмова који нагвештавају садржај текста у 1. Солуњанима 4,1-18. Молитва је о »обиловању« у светости и међусобној љубави у светлости Другог Христовог доласка. Све наведене теме указују на посебне делове текста у 4. поглављу.

У нашем тексту за данас (1. Солуњанима 4,1.2) Павле се враћа језику обиловања који је употребио у 1. Солуњанима 3,12, иако у већини савремених превода та повезаност не долази до изражаја. Савремени преводи имају циљ достојан хвале да садржај учине што разумљивијим савременом читаоцу, али се тако ненамерно губе везе видљиве у оригиналу. Наш превод чува те везе, јер текст на оба места каже да Павле позива своје читаоце да буду све изобилнији у својој љубави једни према другима и према свима.

Павле је започео да гради њихову хришћанску зграду док је још био с њима, али га сада Свети Дух позива да попуни празнине (1. Солуњанима 3,10), да просветли њихово разумевање. Последица ће бити »све више и више« онога што су већ покушавали да чине, да живе животом који је достојан њиховог звања.

Павле започиње 4. поглавље речима »даље, браћо«. У четвртој петом поглављу он гради на претходним поглављима, у којима је његово пријатељство с њима основа за практичне савете које ће им сада дати. Они су добро започели. Сада Павле жели да наставе да расту у истинама које су научили од њега.

Исус Христос спомиње се у овом тексту два пута (1. Солуњанима 4,1.15), што је посебно занимљиво. То показује да Павле преноси учење Исусовим властитим речима које су касније записане у четири Јеванђеља. Павле нуди нешто много више од доброг савета. Сам Исус је наложио да се хришћани понашају онако како и Павле говори. Павле, као Христов слуга, преноси истине које је научио од Исуса.

РАЗМИСЛИ: Прочитај поново текст у 1. Солуњанима 4,1. Шта значи ходати тако да угодиш Богу? Да ли је Створитељу свемира заиста стало до тога како ми поступамо? На који начин наша дела могу стварно да »угоде Богу«? Какве ће последице имати твој одговор?

БОЖЈА ВОЉА: СВЕТОСТ (1. СОЛУЊАНИМА 4,3)

Прва Солуњанима 4,3-8 садржи заокружен ток мисли. Божја воља за сваког верника у Солуну је »светост« или »посвећење« (1. Солуњанима 4,3.4.7). Оно што Павле овде подразумева под светошћу објашњено је двема следећим реченицама. Од сваког верника се очекује да се држи далеко од сваке моралне прљавштине и да влада страстима свога тела (1. Солуњанима 4,3.4). Павле завршава овај део текста наводећи три мотивације за свети живот (1. Солуњанима 4,6-8): (1) Бог је осветник у случају таквог поступања, (2) Он нас је позвао на светост и (3) Он нам даје свога Духа да нам помогне. У поуци за данас и за следећа два дана, ми ћемо разматрати те текстове уз више појединости.

Прочитај 1. Сол. 4,3 и 7. На који начин су та два текста повезана? Која је основна порука оба текста и колико се она односи на нас данас?

Трећи стих се ослања на први, где Павле подсећа Солуњане како треба да »ходе« или да »живе«, како кажу многи преводи – што је јеврејски концепт који описује свакодневни морал и етичко понашање. У трећем стиху служи се другим јеврејским појмом да би описао духовни живот и растење - »светост« и »посвећење«.

Типична дефиниција светости је »одвојен у свету сврху«. Међутим, Павле у овој посланици даје тој речи специфичније значење. Светост је стање у коме Солуњани треба да се нађу приликом Христовог другог доласка (1. Солуњанима 3,13). Међутим, у четвртном поглављу Павле се служи речима које више наглашавају процес него исход. То је акциона реч: »посвећујући се« уместо резултата: »посвећеност«. Божја је воља да учествујемо у том процесу (1. Тимотију 4,3).

Јасно је да Павле не подржава јеванђеље без закона. Постоје захтеви који се односе на понашање оних који су у Христу. У седмом стиху, супротност за реч светост јесте »нечистота«. Павле јасно говори о чему се ради: »Да се чувате од блуда« (1. Солуњанима 4,3). Реч за сексуални неморал на грчком гласи »porneia« која се данас односи на све почев од порнографије до проституције, на све облике сексуалне активности изван брака.

Иако се спасење добија Божјом благодаћу преко вере, живот хришћанина треба да буде живот непрестаног растења, сталног сезања за савршенством које нам је обећано у Христу.

РАЗМИСЛИ: Дар сексуалности је снажан доказ Божје љубави према нама. Ипак, тај дар је био злоупотребљен, па је за многе постао проклетство, узрок многих патњи и жалости. Које одлуке треба да донесеш како би се заштитио од могућих штета које злоупотреба тог дара може да изазове?

И НЕ КАО НЕЗНАБОШЦИ (1. СОЛУЊАНИМА 4,4.5)

Прочитај текст у 1. Солуњанима 4,4.5. Коју поруку налазиш у тим стиховима? Шта они говоре теби лично?

Иако филозофи моралисти о којима смо говорили у трећој поци нападају многе облике сексуалних претераности, ненабожачко друштво као целина у Павлово време није себи наметало никакве забране на подручју сексуалног понашања. Добро познати незнабожачки оратор Цицерон каже овако: »Ако има некога који мисли да младима треба забранити везе чак и са куртизанама, такав је ван сваке сумње изразито строг...али његов поглед се супроти не само слободумљу овог времена већ и обичајима и уступцима наших предака. Јер, када то није било уобичајено? Када су некога због тога оптуживали? Када је то било забрањено?« (цитирано код А. Malherbe, *The Letters to Thessalonians*, 235.236)

У данашњем свету многи сматрају да су забране у погледу сексуалног понашања неприхватљиве. Они мисле да су текстови као овај у 1. Солуњанима 4,4.5 могли да се примењују у неко друго време и на неком другом месту. Свет антике заиста није себи постављао већа ограничења на сексуалном плану него што то чини данашњи свет. Павлово поруку ни данас свет није спреман да прихвати баш као ни свет Павловог времена.

Павлово решење за проблем сексуалних злоупотреба састоји се у томе да сваки човек треба да има »свој суд« (1. Солуњанима 4,4). Реч преведена »да има« нормално значи у грчком језику да »набави себи«. Шта значи савет »да набави себи свој суд« није потпуно јасно. Ако под »судом« Павле мисли на »жену« (израз се у то време обично односио на жену – види 1. Петрова 3,7), онда он свакако хоће да каже да сваки човек треба да склопи законски брак да би се избегло зло промискуитета.

Међутим, већина савремених превода реч »суд« преводи као да се односи на човеково властито тело. У том смислу би израз требало схватити као »владати сопственим телом«.

У оба случаја, Павле одлучно осуђује моралну распусност свога времена. Хришћани не смеју да се понашају као »незнабошци«. Правила ширег друштва не смеју да постану и наша правила. Сексуалност је света, одвојена за брак између мужа и жене. И као што Павле наглашава у 1. Солуњанима 4,6, полни односи никада не могу да буду нешто споредно и успутно. Када се упражњава изван граница које је Бог поставио, сексуалност постаје неизбежно разорна. Ко није видео у животу многих људи, или чак у свом властитом, колико разоран може да буде тај дар када се злоупотреби?

ПРЕМА БОЖАНСКОМ ПЛАНУ (1. СОЛУЊАНИМА 4,6-8)

Прочитај текст у 1. Солуњанима 4,6-8. Шта Павле овде наглашава у вези са сексуалним неморалом?

Неки човек који је био сексуално активан изван брака рекао је пастору: »Као млад човек научио сам да полне односе и љубав сматрам једном те истом активношћу. Међутим, када сам се оженио, открио сам да предбрачни полни односи уништавају не само наше тело – полне болести – већ и наш ум. Иако нисмо хришћани, моја супруга и ја морамо да се боримо са менталним и емоционалним понашањем које сам ја унео у наш брак из прошлости.«

Библијска ограничења постоје не зато што Бог жели да нас спречи да уживамо. Не, ограничења нас штите од физичких и емоционалних штета које настају као последица сексуалног неморала. Ми сами себе ограничавамо у сексуалном погледу јер нам је стало до нашег живота и до живота наших ближњих. Свака особа је душа за коју је Христос умро, ниједна од њих не сме да буде ни на који начин сексуално искоришћавана. Учинити тако нешто је грех не само против те особе већ и грех против Бога (1. Мојсијева 39,9). Сексуални однос није само начин на који поступамо према другима већ и начин на који се понашамо према Христу у лицу других (Матеј 25,34-46).

У крајњој линији, наша сексуалност утиче и на наш однос према Богу. Незнабошци не познају Бога, они живе животом попустљивости према страстима (1. Солуњанима 4,5). Управо непознавање Бога доводи до неморалног понашања. Они који одбацују библијска начела о овом предмету не одбацују само та начела, они одбацују и Божји позив и самог Бога (1. Солуњанима 4,8).

С друге стране, када следимо Божје планове, сексуалност постаје прекрасна илустрација љубави која се жртвује и коју је Бог излио на нас у Христу (види Јован 13,34.35). Она је дар од Бога и ако се у њој ужива у складу с Божјом вољом за нас, она може да покаже снагу љубави коју Бог гаји према људском роду и врсту блискости коју Он жели да успостави с нама као људским бићима.

РАЗМИСЛИ: У 1. Солуњанима 4,7 каже нам се да живимо свetim животом. Шта, по твом мишљењу, то значи? Да ли то значи разговарати и о нечему што је више од излива страсти? Ако је тако, шта би још могло бити обухваћенио светим животом?

СТАРАЈТЕ СЕ О СВОЈИМ ПОСЛОВИМА (1. СОЛУЊАНИМА 4,9-12)

Прочитај текст у 1. Солуњанима 4,9-12 и 3,11-13. Које аспекте преходног проучавања Павле наглашава у данашњем тексту?

Грци имају неколико речи којима означавају љубав. Две од њих налазе се у Новом завету. »Eros« – нема је у Новом завету – представља грчку реч од које смо добили нашу реч »еротика«. Она се односи да физичку страну љубави. »Agare« је реч за љубав која се највише пута појављује у Новом завету и описује љубав спремну да себе жртвује. Она се често употребљава да значи Христову љубав према нама, љубав која се показала на крсту.

Следећа грчка реч за љубав је »philos« и она је истакнута у нашем данашњем тексту. Павле подсећа Солуњане на оно што већ добро знају о »братској љубави«. Грчка реч за братску љубав је реч по којој је град Филадельфија добио своје име. У незнабожачком свету реч »philadelphias« односила се на љубав међу крвним сродницима. Међутим, Црква је проширила њено значење тако да укључује и љубав према суверницима, хришћанској породици по избору. Та врста породичне љубави је љубав којој нас Бог учи, и представља чудо Божје благодати када год се догоди.

Прочитај текст у 1. Солуњанима 4,11.12. Својим речима опиши Павлову препоруку Солуњанима о пословима и запослењу у градским условима?

Изгледа да је у Солунској цркви постојао и један број лењих појединаца који су реметили устаљени ред. Одушевљење због Христовог другог доласка можда је навело неке од њих да престану да се баве својим занимањем и да падну на терет својим незнабожачким суседима. Међутим, бити увек спреман на сведочење не значи изазивати проблеме, бити знатижељан или лењ на послу. Што се тиче неких људи изван Цркве, они ће најјачи утисак о Цркви добити посматрајући свакодневни живот људи за које знају да су хришћани.

Павлово решење солунског проблема огледало се у охрабрењу да не теже за утицајем или моћи, већ да живе »тихим и мирним животом« (1. Солуњанима 4,11) у који ће бити укључено бављење својим пословима и рад сопственим рукама. У античком свету, мануелни рад био је првенствени извор средстава за сопствено издржавање. У данашњем свету Павле би, можда, казао: »Издржавај себе и своју породицу и остави на страну нешто новца да помогнеш онима који су стварно у невољи.«

РАЗМИСЛИ: Како да Павлове речи у овим стиховима применимо у свом животу, у свом непосредном окружењу?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Љубав је чисто и свето начело, али пожудна страст неће да призна никаква ограничења и не жели да буде под управом и надзором разума. Она је слепа за последице, неће да размишља о закону узрока и последице. (Ellen G. White, Mind, Character and Personality, 222)

»Љубав је чиста и света. Али страсти непрепорођеног срца су нешто потпуно друго. Док ће чиста љубав уносити Бога у све своје планове, страст је тврдоглава, нагла, неразумна, одбојна према свим ограничењима, и претвара предмет свога избора у идола. У целокупном понашању онога који гаји праву љубав видеће се Божја благодат.« (Ellen G. White, R&H, 25. септембар 1888)

»Они који неће да падну као жртве Сотониних замки мораће добро да чувају приступе својој души; они морају избегавати да читају или слушају оно што би их навело на нечисте мисли. Уму се не сме дозволити да се несметано бави сваком темом коју ће му предложити непријатељ људске душе. Срце се мора верно чувати, или ће зло споља пробудити зло изнутра и душа ће почети да лута по тамима.« (Елен Г. Вајт, Апостолска црква – Христовим трагом, стр. 518 /ориг./)

ПИТАЊА ЗА РАСПРАВЉАЊЕ:

1. У књизи Дела спостола Елен Г. Вајт говори о »чувању приступа својој души«. На које практичне начине верници могу то да чине? Какав утицај ће ово начело имати на наш избор забаве или образовања?
2. У 1. Солуњанима Павле често употребљава израз »све више и више« да опише развој у погледу карактера и хришћанског понашања. Шта могу цркве да учине да охрабре такву врсту раста и развоја?
3. Ако вам млада особа затражи да јој наведете најмање два практична разлога зашто треба да чека до брака пре него што се упусти у полне односе, шта бисте јој казали и зашто?

САЖЕТАК: У првих дванаест стихова четвртог поглавља, Павле се бави неким веома тешким проблемима, који се појављују у већини цркава, а посебно градским. Сексуалност је сасвим приватна ствар, али Цркви може да прети мноштво опасности ако се она не супротставља сексуалном неморалу. Исто је тако важно и какву Цркву људи виде у свом суседству и на радном месту. Павлове смернице у тим питањима исто су тако важне данас као што су биле у његово време.

МРТВИ У ХРИСТУ

(1. СОЛУЊАНИМА 4,13-18)

Текстови за проучавање: 1. Сол. 4,13-18; Дела 17,3; 1. Коринћанима 15,20-23.51-58; Јован 5,28.29; Откривење 20,4-6.

Текст за памћење: »Јер ће сам Господ са заповијешћу, с гласом арханђеловијем и с трубом Божјом сићи с неба и мртви у Христу васкрснуће најприје« (1. Солуњанима 4,16).

Кључна мисао: Павле улива Солуњанима и нама снажну наду за будућност, обећање о Другом Христовом доласку.

У тексту за ову седмицу (1. Солуњанима 4,13-18) Павле реагује на погрешна теолошка схватања међу Солуњанима. Иако нисмо сасвим сигурни у чему је била њихова заблуда, сасвим је сигурно да су се неки верници питали шта ће бити са онима који умру пре Христовог доласка. Проблем им је изгледа причињавала разлика између оних који буду умрли пре Његовог другог доласка и оних који ће Га живи дочекати.

У току ове седмице истражићемо шта знамо о ситуацији која је навела Павла да напише текст у 1. Солуњанима 4,13-18. У том делу посланице Павле не само да исправља погрешна мишљења верника првог века већ ствара и чврсту платформу за вернике из двадесет и првог века. »Јер Господ Господ не чини ништа не откривши тајне своје слугама својим пророчима« (Амос 3,7). Преко пророчке службе апостола Павла Господ нам је открио прекрасне истине о природи Христовог другог доласка. Док проучавамо те текстове, надахњујмо се уз молитву невероватном надом која је у њима садржана.

СТАЊЕ У СОЛУНУ

Прочитај текст у 1. Солуњанима 4,13-18. Пронађи у њему наговештаје који указују на погрешна веровања међу Солуњанима, веровања која су донела непотребне невоље онима који су их заступали.

У оквиру јудаизма Павловог времена било је много разних гледишта о времену послетка. Једно од тих гледишта, у неком облику, увукло се и у Солунску цркву. Иако нисмо потпуно сигурни о чему се радило, изгледа да је у питању била мисао да ће, иако ће сви верни учествовати у радостима будућег света, само они који буду живи дочекали Христа бити узети на облаке и однесени на Небо. Они који су умрли пре тога биће васкрснути, али ће остати на Земљи.

Ономе који прихвати такав систем веровања изгледаће као велики губитак ако умре пре Христовог другог доласка. То ће, осим тога, значити раздвајање између оних који буду отишли на Небо и оних који буду остали на Земљи. Ако, дакле, Солуњани којима Павле пише буду живели до краја, они ће се заиста вазнети на небо приликом Другог Исусовог доласка, али ће морати да оставе своје умрле рођаке и пријатеље на Земљи (1. Солуњанима 4,13.14).

Није зато никакво изненађење што Павле започиње излагање у 1. Солуњанима 4,13-18 својим коментаром о незнању које влада у цркви, уместо да похвали правилно схватање верника речима »јер и сами знате јамачно«, као што то чини на другим местима (1. Солуњанима 5,2; 4,2). Што се тиче пророчанства о Другом Христовом доласку, било је много важних чињеница које је црква морала да научи, али и нетачних веровања од којих је морала да се одучи.

Када размишљамо о пророчанству, морамо имати на уму да оно није изречено да би задовољило нашу радозналост о временским прорачунима и догађајима последњег времена. Пророчанство има и своју етичку, моралну сврху. Бог га је дао да бисмо научили како да живимо. Оно треба да нам послужи као охрабрење и да нам укаже на циљ, посебно усред патњи и губитака. Ако се правилно разумеју, библијска пророчанства представљају силу која мења живот. Другим речима, иако је важно да верујемо као прави Христови следбеници и чекаоци, још је много важније да живимо као што они живе.

РАЗМИСЛИ: Шта то значи живети као прави Христови следбеници и чекаоци? Поразговарајте о својим одговорима у разреду.

БЕЗНАДЕЖНА ЖАЛОСТ (1. СОЛУЊАНИМА 4,13)

Према тексту у 1. Солуњанима 4,13, који је разлог навео Павла да напише тај и следеће стихове? Зашто те његове речи тако много значе нама данас?

Зашто су верници у Солуну били жалосни као да немају никакве наде? Основни проблем је био то што је Павле провео међу њима кратко време. Ми знамо да је Павле говорио о Христовој смрти и о Његовом ускрснућу (Дела 17,3). Има доказа да је говорио и о завршним догађајима, иако његове поуке нису биле правилно схваћене. Међутим, изгледа да није имао времена да разјасни питања повезана са ускрснућем верника.

Други важан елемент је незнабожачко порекло већине верника којима Павле пише (1. Солуњанима 1,9). Иако су неке тајне религије тога времена нудиле слику загробног живота, већина незнабожаца није гајила наду у живот после смрти. Дирљив пример таквог гледања на ствари налазимо у једном писму из другог века: »Ирена Таонофри-си и Филону жели сваку утеху. Ја сам исто тако жалосна и у сузама због вашег преминулог као што сам жалила и плакала за Дидимом. И све, што год да је требало, ја сам учинила, а и сви моји, Епафродит и Тетмутион и Филион и Аполониус и Плантас. Међутим, против свега тога нико не може ништа да учини. Зато утешавајте једни друге. Будите здрави!« (Citirano u: Adolf Deissmann, Light From the Ancient East (New York. George H. Doran Company, 1927), стр. 176.

Иронично звучи да ово писмо упућено мајци која је изгубила сина завршава истом реченицом као и Павлова порука у 1. Солуњанима 4,18, иако има сасвим друкчији смисао. Утешавајте једни друге, упркос томе што нема никакве наде. То је основна порука писма. Колико се она разликује од поруке коју Павле упућује Солуњанима!

Намера с којом Павле пише овај део текста изражена је међусобно супротним изјавама на почетку и на крају текста. Павле пише да се верници не жалосте као они који немају никакве наде (1. Солуњанима 4,13). И он жели да им истина о природи Другог Христовог доласка открије славне разлоге зашто да утешавају једни друге у време губитка драгих особа (1. Солуњанима 4,18).

РАЗМИСЛИ: Неко је некада рекао: »На крају крајева, сви смо ионако мртви.« Из потпуно људске перспективе, то је тачно. Али, из библијске перспективе, ово гледиште је веома кратковидо. Дугорочније посматрано, какву велику наду имамо у Исусу Христу и како бисмо могли да научимо да већ сада налазимо утеху у тој нади?

УМРЕТИ И УСТАТИ (1. СОЛУЊАНИМА 4,14)

Прочитај текст у 1. Солуњанима 4,14. Какву наду Павле нуди у погледу оних који су умрли?

У 14. стиху Павле нуди решење проблема безнадежне жалости. Оригиналним језиком он описује вернике који су умрли као оне који су »заспали у Исусу«. Иако је »заспали« уобичајени новозаветни израз за смрт, најчешћи опис смрти верника гласи »заспали у Христу« или »у Исусу«. Дobar пример тога је »мртви у Христу« у 16. стиху.

Други проблем у тексту је идеја да ће Бог »довести са собом« оне који су помрли. Неки тумаче ову мисао тако да ће они који су умрли у Христу (и који су, претпостављало се, отишли на Небо после смрти) доћи с Њим када Он буде дошао. Међутим, такво тумачење се противи Павловом властитом учењу у 16. стиху да ће се ускрснуће умрлих верника догодити тек приликом Христовог другог доласка, а не пре тога.

Како нам речи у 1. Коринћанима 15,20-23 и 51-58 помажу да разумемо главну мисао у 1. Солуњанима 4,14?

Сазнаћемо шта Павле говори ако обратимо пажњу на његову основну мисао. Он повлачи паралелу између смрти и ускрсења Исуса Христа и смрти и ускрсења верника. За Павла, недавно устајање Исуса Христа из мртвих је гаранција да ће и сви верници устати приликом Христовог другог доласка (1. Коринћанима 15,20-23). Павлова теологија је доследна. »Ако верујемо« (1. Солуњанима 4,14) у смрт и ускрсење Исуса Христа, треба да верујемо и у ускрсење оних који су умрли као истински следбеници Господа Исуса.

Према томе, Павле се служи изразом »у Исусу« на исти начин као и изразом »у Христу« у 16. стиху. Он жели да нагласи Солуњанима да њихова умрла браћа и сестре неће остати на Земљи када живи верници буду изети на Небо. Сви ће се узнети на Небо заједно (Јован 14,1-3). Бог неће довести ускрсле хришћане натраг на Земљу када Исус буде долазио; уместо тога, као што је учинио са Исусом, Он ће их подигнути из гробова и заједно са живим светима одвести на Небо. Баш као што је Исусово устајање из мртвих претходило Његовом одласку на Небо, тако ће бити и с Његовим верним следбеницима.

УСКРСНУТИ У ХРИСТУ (1. СОЛУЊАНИМА 4,15,16)

У 1. Солуњанима 4,13 – 5,11 Павле заснива своје тумачење на Исусовим учењима док је био на Земљи. Постоји и више него десетак паралела између тих текстова о последњем времену и Исусових изјава записаних у Матеју, Марку и Луки. Међутим, када говори о »ријечима Господњим« у 1. Солуњанима 4,15, Павле се позива на Исусову изјаву која није ушла у четири Јеванђеља, али коју је Павле сачувао за нас (јасан пример овога што смо навели налазимо у Делима 20,35).

Прочитај текст у 1. Солуњанима 4,15,16. Према Павлу, шта ће се догодити када Исус буде поново дошао? Откривење 1,7; Матеј 24,31; Јован 5,28,29; Дела 1,9-11.

Други Христов долазак нипошто неће бити нечујан догађај. Он ће бити праћен снажним заповестима арханђела и звуцима Божје трубе. Сви ће чути те звуке и видети оно што се збива (Откривење 1,7; Матеј 24,31; Јован 5,28,29; Дела 1,9-11)

Међутим, кључна чињеница за Павла јесте редослед догађања приликом Исусовог доласка. Солуњани су почели да верују да умирање пре Исусовог доласка доноси неку врсту губитка у вечности, можда вечно физичко раздвајање од оних који су живи дочекали Христа.

У овом тексту Павле уверава Солуњане да живи верници неће »претећи« оне који су умрли, да неће имати никаквих предности у односу на њих. Мртви у Христу су они који ће први устати из гроба (Отк. 20,4-6).

То ће се догодити пре него што живи праведници буду узети на облаке у сусрет Исусу (1. Солуњанима 4,17). Праведни умрли ће ускрснути и добити бесмртност заједно са онима који буду живи дочекали Христа.

Овај текст не учи да праведници иду на Небо када умру. Да је Павле проповедао Солуњанима да су њихови мртви на Небу, зашто би се ови жалостили? Уместо тога, утеха коју Павле нуди је сазнање да ће се приликом ускрсења умрли праведници сјединити са онима који буду живи дочекали Христа.

РАЗМИСЛИ: Размишљај о свему што ће се догађати приликом Христовог другог доласка: Исус долази преко неба, сви Га виде, мртви се враћају у живот, живи добијају бесмртност, и сви заједно одлазе на Небо. У извесном смислу, то је тако чудесно, тако супротно свему на шта нас здрав разум, искуство па чак и наука упућују. Ипак, то је оно што треба да верујемо, јер иначе немамо никакве наде. Ако се можемо ослонити на Господа у том погледу, како да се не ослонимо на Њега у много »мањим« стварима с којима се данас боримо?

УТЕШАВАЈТЕ ЈЕДАН ДРУГОГА (1. СОЛ. 4,13.17.18)

Читај текст у 1. Солуњанима 4,13.17.18. Шта је коначна сврха овог текста о Христовом другом доласку?

Као што смо већ казали, сврха пророчанства није да задовољи нашу радозналост о будућности, већ да нас научи како да живимо у садашњости. За Павла, редослед коначних догађаја има практичне последице у хришћанском свакодневном животу. Пророчанство је значајно у оној мери у којој утиче на то како се односимо према Богу и једни према другима. У овом случају, Павле је желео да искористи догађаје последњег времена да утеши оне који су изгубили неког милог и драгог.

Читај текст у 1. Солуњанима 4,16.17. Који важни аспекти библијског учења о Другом Христовом доласку овде нису споменути? Зашто? Види Јован 14,1-3; Матеј 24,31; Дела 1,9-11.

Овај текст говори да ће се верници придружити Исусу на облацима да буду с Њим заувек. Кључна тема је чин поновног међусобног сједињавања и живот у заједници са Исусом. Текст ништа не говори куда иду после првобитног сусрета на облацима. Међутим, потпуно је очигледно да Павле не каже да ће се приликом Другог Христовог доласка Исус са спасенима спустити на Земљу и владати на њој. У ствари, у оквиру самог одломка, свети се крећу само навише. Умрли праведници ће прво устати из својих гробова. Онда ће се заједно са живим праведницима узнети да дочекају свога Господа на облацима.

Павле даје нове податке у 1. Коринћанима 15,23.24. Ту повлачи снажну паралелу између Исусовог искуства и искуства оних који су »у Христу«. Исус је устао из гроба и узнео се на Небо као »првина«, што указује да ће и они који су у Њему доживети слично искуство.

Непосредно одредиште спасених појашњено је изван Павлових списа, у Јовану 14,1-3. Када Исус буде дошао, узеће своје ученике да буду тамо где је Он - на Небу. Он не долази да им се придружи тамо где се они налазе - на Земљи. Отуда, ми верујемо да ће у току хиљаду година после Исусовог повратка (Отк. 20,4-6) праведни бити с Њим на Небу, док ће безаконици бити мртви, а Сотона заробљен на Земљи без икакве могућности да било кога куша. Тек после свих догађаја повезаних са хиљадугодишњим периодом верни се враћају на Земљу да бораве на њој (2. Пет. 3,13; Отк. 3,12).

РАЗМИСЛИ: Погледајте како је ванземаљска наша коначна нада! А како би и могло да буде друкчије? Уосталом, какву нам стварну дуготрајну наду нуди овај свет? Како бисмо онда могли научити да се не заробимо нечим што нам не нуди никакву наду?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Многи тумаче овај текст (1. Солуњанима 4,14) тако да ће заспали свети бити доведени с Христом са Неба; али, Павле тврди да ће, као што је Христос устао из мртвих, Бог позвати и заспале свете да устану из својих гробова и да ће их онда узети са собом на Небо.« (Елен Г. Вајт, Апостолска црква – Христовим трагом, стр. 259 /ориг./)

»Солуњани су лако схватили мисао да ће Христос доћи да преобрази верне који ће Га живи дочекати и да ће их узети на Небо. Они су пажљиво неговали живот својих пријатеља, да не умру и тако изгубе благослов који су очекивали да приме приликом доласка свог Господа. Међутим, један за другим њихови мили и драги били су узимани од њих и Солуњани су са жалошћу последњи пут гледали лица својих умрлих, једва се усуђујући да гаје наду да ће их срести у будућем животу.

Када је Павлова посланица била отворена и прочитана, велику радост и утеху цркви донеле су речи које су откривале право стање умрлих. Павле је показао да живи, када Христос буде дошао, неће отићи да се сретну са својим Господом пре оних који су заспали у Господу.« (Елен Г. Вајт, Апостолска црква – Христовим трагом, стр. 258 /ориг./)

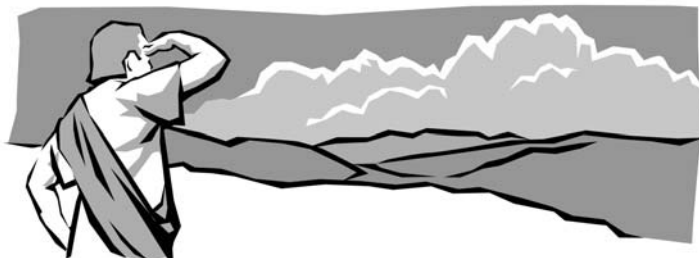
ПИТАЊА ЗА РАСПРАВЉАЊЕ:

1. Разговарајте у разреду шта значи живети као прави Христов следбеник и чекалац. Која су то наша посебна веровања која би требало да се одражавају и у нашем посебном начину живота?
2. Размисли о паду људског рода у грех, о плану спасења и о обећању вечног живота. Шта је то Исус учинио што нам даје наду и обећање да смрт неће трајати вечно? Које разлоге имамо да верујемо у оно што је Он учинио за нас? Како нам Христово ускрсење даје наду да ћемо и ми сами ускрснути уколико умremo пре Његовог другог доласка? Како можемо извући утеху из плана спасења, посебно када нам смрт изгледа тако коначна, тако потпуна и тако неумољива?
3. Прочитајте још једном текст за ову седмицу заједнички као разред и онда разговарајте шта он значи, како се осећамо док га читамо, и о томе какву наду и обећање налазимо у њему.

САЖЕТАК: У тексту за ову седмицу, Павле исправља неколико погрешних схватања о стању мртвих и о догађајима у време Христовог другог доласка. Када се Исус буде врагио, мртви у Христу ускрснуће најпре, затим ће се сви праведници уздићи на облаке да дочекају Исуса. Верници могу наћи велику утеху у сазнању да је растанак са драгим умрлим особама које су веровале само привремен.

ЗАВРШНИ ДОГАЂАЈИ (1. СОЛУЊАНИМА 5,1-11)

Текстови за проучавање: 1. Солуњанима 5,1-11; 1. Мојсијева 3,15-24; Исаија 13,6-9; Лука 21,34-36; Римљанима 1,18.

Текст за памћење: »Али ми, који смо синови дана да буде мо тријезни и обучени у оклоп вјере и љубави, с кацигом нада спасења« (1. Солуњанима 5,8).

Кључна мисао: Стварност Христовог повратка позива нас на сталну спремност.

У тексту за ову седмицу, Други Христов долазак је и даље основна тема, али се мења фокус. Овде Павле не даје толико појединости о Христовом доласку колико наглашава потребу за сталном спремношћу у светлости тог доласка и суда који је с њим повезан. Претходни одломак деловао је охрабрујуће; када буде дошао крај, исход ће бити много позитивнији него што су Солуњани очекивали. Али сада, када боље разумеју природу Његовог доласка, поставља се питање како да се припреме за њега.

Изгледа да је у том тренутку на дневном реду у цркви била теологија »мира и сигурности«, док су се неки верници бавили и израчунавањем времена Христовог доласка. Ослањајући се на пророчанства, Солуњани су се надали да могу да израчунају време последњих догађаја и да, према томе, сазнају када треба да се припреме. И као последица, неки од њих су живели без икаквог осећаја хитности припреме.

Како се ми данас односимо према припреми? Што смо дуже овде, лакше нам је да изгубимо из вида колико је припрема хитна. Управо зато нам је неопходно да послушамо Павлове речи.

Читај текст у 1. Мојсијевој 3,15-24. На које различите начине је Бог позитивно и негативно оцењивао Адама и Еву у овом тексту?

Иако се сама реч суд не појављује у 1. Солуњанима 5,1-11, текст је у великој мери заокружен судом. Павле жели да верници у Солуну буду свесни да Божји суд није ограничен на нешто што ће се догађати на Небу у време послетка, већ да оставља стварне последице у њиховом свакодневном животу.

Многи људи ни данас не воле да расправљају о суду. Њима се не допадају негативности и претње које се нужно намећу када је реч о суду. Међутим, библијска идеја о суду је много шира од претње, осуде и извршења казне. Постоји и позитивна страна суда. Једноставна свакодневна дела милости и љубазности неће остати незапажена и ненаграђена (Матеј 10,42). Бог види све што чинимо, било то позитивно било негативно, и све има своје значење у коначној слици ствари.

Двострана природа суда очигледна је у најранијим извештајима у Библији. У Едемском врту, Бог негативно оцењује грех Адама и Еве. Постоје последице греха које су се одразиле на рађање деце, обрађивање земље и на место где им је било одређено да живе. У исто време, Бог им даје и позитивну оцену. Он ствара непријатељство између њих и Сотоне и милостиво их одева у кожу тако да не пате непотребно у промењеним климатским условима. И што је још много важније, те коже су симболички представљале Христову праведност која ће покрити њихов грех.

У четвртој поглављу Прве Мојсијеве Бог даје негативну оцену Кајину када га шаље у прогонство. Међутим, чак и Кајин добија позитивну оцену. Бог ставља на њега ознаку тако да га нико не сме убити. У време Потопа, Бог негативно оцењује људски род и уништава га Потопом, али даје и позитивну оцену тиме што припрема ковчег као средство спасења (1. Мојсијева 6,1 – 9,17).

У 1. Мојсијевој 11 Бог је помешао језике и расејао људски род по целој Земљи (негативна страна). А где је позитивни елемент? Он се налази у позивању Аврама да буде благослов »свим народима на Земљи« (1. Мојсијева 12,3), истим народима који су годинама раније, при градњи Вавилонске куле, били расејани по целој Земљи (1. Мојсијева 11,9)

РАЗМИСЛИ: Како је истина о Христу као нашем заменику на суду учинила да суд постане за нас нешто позитивно? Зашто увек морамо имати на уму ту значајну истину када мислимо о суду?

ИЗНЕНАДНО И НЕОЧЕКИВАНО (1. СОЛУЋАНИМА 5,1-3)

Прочитај текст у 1. Солуџанима 5,1-3 и у Делима 1,6.7. Шта је значење израза »часови и времена« у тим текстовима?

»Дан Господњи« је израз који се често налази у старозаветним текстовима о суду. Он описује одлучно Божје деловање у »време послетка«, са снажним нагласком на негативне последице непослушности (Исаија 13,6-9; Јер. 46,10; Јез. 30,2-12). У нашем данашњем тексту, Павле спаја ту ранију замисао са аналогijом о лупежу коју је дао Исус (Матеј 24,43; Лука 12,39).

Трострука комбинација дана Господњег, лупежа по ноћи и порођајних болова има једну те исту сврху, да покаже да ће Други Исусов долазак бити изненадан, неочекиван и неизбежан за эле. Време послетка није време припремања за крај. Време припреме је сада.

Међутим, четврти стих објашњава да Павле не грди Солуџане. Они већ знају да ће дан Господњи доћи као лупеж ноћу. Они други, они који вичу »мир и сигурност«, биће изненађени предстојећим уништењем.

У Делима 1,6.7 ученици питају Исуса за време завршних догађаја у историји ове Земље. Међутим, Исус не задовојава њихову радозналост у том погледу. Време краја није им откривено. Можемо да видимо да израз »часови и времена« показује да постоје покушаји да се израчуна време краја. Такви покушаји привлаче пажњу, али су духовно контрапродуктивни. Они изазивају или разочарење када израчунато време прође, или позивају на одлагање припреме ако је израчунато време сувише далеко у будућности.

Које паралеле постоје између текстова у Лука 21,34-36 и у 1. Солуџанима 5,1-11?

Према тексту у Лука 21,34, многи људи, одајући се алкохолу или забавама, покушавају да побегну од своје духовне одговорности. Други се труде да буду спремни за време краја, али их у томе спречавају животне бриге и страховања. Изненадност краја, међутим, значи да долази време када неће више бити излаза ни за непажљиве, ни за оне задовољне собом. У стиховима који долазе после Христових речи у Луки 21,34-36 постоји излаз само за оне који страже.

РАЗМИСЛИ: На који начин можемо живети са осећајем о хитности, са свешћу о близини Христовог доласка, а да ипак не западнемо у фанатизам или екстремизам? Како да начинимо правилну равнотежу у том смислу? Разговарајте о томе у разреду.

ПРЕДНОСТИ ВЕРНИКА (1. СОЛУЊАНИМА 5,4,5)

У првим стиховима петог поглавља, Павле говори о стању оних који, из било ког разлога, нису спремни. Солуњани већ знају да је стварност Другог доласка извесна, али да је време непознато. Изненађење ће бити трагично за оне који нису спремни. Неки су неспремни зато што не верују у Други долазак; остали зато што мисле да могу одлагати своју припрему све док их догађаји не увере да је крај близу.

Догодило се то крајем педесетих година прошлога века. Неки младић је чуо проповедника како говори да ће Исус доћи 1964. године, и да би било добро да се црква припреми. Младић је одлучио, пошто је требало чекати још доста година, да се неће спрематити све до, рецимо, 1962. године. Другим речима, проповедничково настојање да пробуди свест о хитности припреме имало је код тог младића негативан ефекат. Такво одлагање је опасно, наравно, јер нико не зна хоће ли тада бити жив. Радосна је вест да нама није ни потребно да знамо када ће Исус доћи да бисмо се припремили.

Читај текст у 1. Солуњанима 5,4,5. Какво је духовно значење метафора као што су ноћ и дан, тама и светлост? Који би се аспект твог живота могао описати као видело, а који као тама? Размисли о томе шта твој одговор подразумева?

У овим стиховима Павле започиње низ поређења као што су дан и ноћ, тама и видело (пропаст и избављење подразумевају се у 3. стиху). Неверници ће бити изненађени догађајима на крају времена, али за вернике они неће представљати изненађење. Зашто? Зато што живе у светлости! Библија је »жижак нози /нашој/ и видело стази /нашој/« (Псалам 119,105). Пророчанство је дато да бисмо имали довољно информација на располагању и духовно се припремили за све оно што долази.

Припремање за Други долазак подразумева улагање озбиљног времена у проучавање Божје Речи. Припрема је дело прикупљања блага на Небу. Припрема је свакодневно предање Господу.

У садашњем свету има много тога што одвлачи нашу пажњу, од посла до имејла, од забаве до уживања у дрогама и другим подстицајним средствима. Павлов позив стиже до нас кроз коридоре времена. Уклоните све што вам одвлачи пажњу. Ставите Божју Реч на прво место у свом животу и онда вас догађаји неће прегазити, без обзира колико неочекивана била њихова појава.

СТАЛНА БУДНОСТ (1. СОЛУЊАНИМА 5,6-8)

Читај текст у 1. Сол. 5,6-8. Како вам аналогија пијан/трезан помаже да боље разумете припремање за Други Христов долазак?

Павле почиње 6. стих речима »тако дакле« или »стога«, зависно од превода. Он је установио да су истински Христови следбеници деца видела и дана. У данашњем тексту наставља исту метафору да би покренуо вернике да се све боље припремају за Исусов долазак. Иако 7. стих представља мало скретање с теме, 6. и 8. стих храбре Солуђане да буду будни, трезни и спремни за изазове који их очекују.

Павле почиње своје излагање поређењем заспао/будан. Пошто верници припадају дану, не смеју да спавају, јер ноћ је за спавање. Павле пише метафорички, наравно. Спавање је овде метафора за духовну лењост или за недостатак заинтересованости (у 10. стиху то је метафора за смрт). Израз »да не спавамо« у оригиналу значи »немојте ни почети да спавате«. Павле претпоставља да су верници већ будни и позива их да истрају у будности и стражењу.

Павле их затим подстиче да буду трезни уместо пијани. У старом свету трезвеност је симбол за филозофски разум. Павле жели да Солуђани буду промишљени и пажљиви у свом резонувању на темељу Писма. Неки од њих се служе Библијом ради постављања датума Христовог доласка и ради других спекулација. Павле жели да верници уместо тога буду усредсређени на оно што у Писму може допринети њиховој духовној припреми. Метафора трезан/пијан може, осим тога, да укаже на врсту етичких ограничења на која је апостол позивао у 1. Солуђанима 4,1-12.

Дан је повезан с будношћу и трезвеношћу. Ноћу пак људи спавају и обично се напијају. Међутим, у 8. стиху Павле прелази на симболику војне страже. Стража мора да буде будна и трезна у сваком тренутку, и дању и ноћу. Према томе, војници морају да се истичу у поштовању правила кад је реч о будности. Павле на сличан начин очекује од хришћана да се истичу у поштовању правила када се ради о припремању за Други Христов долазак. Слично војницима, хришћанин треба да стави на себе сву своју опрему пре него што стане на стражарско место.

РАЗМИСЛИ: Узми Павлове речи у овим текстовима као да су написане и упућене посебно и лично теби. Како би те речи претворило у дела? То јест, шта би се у твом животу морало мењати да би могао да чиниш оно што текстови траже од тебе?

ХРАБРИТЕ ЈЕДНИ ДРУГЕ (1. СОЛУЊАНИМА 5,9-11)

Као што смо већ видели, у 1. Солуњанима 5,1-11 Павле се служи низом супротности да би описао две стране суда када се Исус буде вратио. У нашем тексту за данас (1. Солуњанима 5,9-11), Павле се бави разликом између гнева и спасења. Верници могу с поверењем да гледају на последње дане јер у Христу имају обећање да су деца видела.

Прочитај текст у 1. Солуњанима 5,8-11. Која је суштинска порука тих текстова? Каква је то нада о којој Павле овде говори, и зашто је можемо тражити за себе? Како се јеванђеље открива у тим текстовима?

Многи данас сматрају да библијски концепт о Божјем гневу више одражава културу библијских времена него истину о Богу. Међутим, то је заблуда. Истина је да је Бог у Библији прилагодио своју истину могућностима људског изражавања. Међутим, концепт о Божјем гневу није ограничен на старије делове Писма; он се налази и у Новом завету, укључујући речи које је изговорио сам Исус (Лука 21,23; види и Јован 3,36), написао апостол Павле (Римљанима 1,18; 1. Солуњанима 1,10) као и виђења у Откривењу (Откривење 6,16.17; 15,1). Према томе, не можемо занемарити тај аспект Божјег карактера, јер он сигурно изражава нешто веома важно о Богу и о плану спасења.

Иако овде не можемо да се удубљујемо у ту тему, морамо схватити да Божји гнев није нека ирационална провала беса. Божји путеви нису наши путеви (Исаија 55,8.9). Библијска идеја о Божјем гневу представља задовољавање потребе за правдом у односу на прекршиоце закона који злостављају и тлаче друге. Они који истрају у безакоњу биће кажњени и уништени. Пошто смо сви прекршили Божји закон, сви бисмо били подложни кажњавању и примени правде да није било живота, смрти и ускрсења Исуса Христа.

Управо та добра вест у вези с Божјим гневом просијава кроз текстове у 1. Солуњанима 5,8-11. Божја намера с нама није »гнев« или кажњавање, већ благодат и спасење. У Христу нам је Он обезбедио заштиту која нам је потребна да не бисмо искусили разорну страну суда. Управо зато је Павле рекао да Божји гнев, када се правилно схвати, представља разлог за охрабрење уместо за страх (1. Солуњанима 5,11). У Христу, никада нећемо морати да се суочимо с Божјим гневом, јер се Исус на крсту суочио с њим уместо нас.

Какве ли добре вести!

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Постоји потреба за будношћу. Наша властита срца су преварна; ми смо оптерећени слабостима и немоћима људског рода а Сотона је одлучан да нас уништи. Ми можемо да постанемо немарни, али наш непријатељ никада није беспослен. Знајући за његову непрестану будност, немојмо спавати као други, 'стражимо и будимо трезни.« (Ellen G. White, Testimonies for the Church, св. 5, стр. 409)

»Изгледа да неки сматрају да морају бити стављени на пробу и да морају доказати Господу да су се реформисали пре него што могу да затраже Његове благослове. Међутим,... Исус воли да дођемо к Њему онакви какви смо – грешни, беспомоћни, зависни. Ми тврдимо да смо синови видела, а не ноћи, не таме; како онда да будемо слаби у вери?« (Ellen G. White, Selected Messages, 3. књига, стр. 150)

»Мноштво такозваних хришћана... живи за свет. Њихова вера има само мало снаге да их обузда у њиховим задовољствима; док тврде да су деца видела, ходе у тами и спадају међу синове ноћи и таме.« (Ellen G. White, Testimonies for the Church, св. 1, стр. 404)

»Свет, који се понаша као да не постоји Бог, обузет себичним прохтевима, ускоро ће искусити изненадну пропаст и неће је избећи... Плешући и певајући, пијући и пушећи, попуштајући својим животињским страстима, они иду као во кога воде на кланицу.« (Ellen G. White, Evangelism, стр. 26)

ПИТАЊА ЗА РАСПРАВЉАЊЕ:

1. У разреду, поставите питање: Када би се Христос вратио сутра, да ли би ти био спреман?
2. Пређите још једном своје одговоре на питања при крају поуке за понедељак. Како да сачувамо свест о хитности, а да истовремено »нормално« функционишемо у друштву?
3. У којој мери наша усмереност на крај времена има позитиван или негативан утицај у нашем животу? У којој мери су се твоји погледи о крају времена променили током година? Зашто је разумевање плана спасења и оправдања вером и само вером тако кључно за правилно разумевање догађаја последњег времена?

САЖЕТАК: У 1. Солуњанима 5,1-11 Павле позива на потпуно предање Богу и припрему за Други Христов долазак. Када прихватимо јеванђеље, постајемо деца видела. И када вером, надом и љубављу живимо по јеванђељу, растемо све више и више и постајемо сличнији Христовом лику. Ако смо данас спремни да умremo у Христу, бићемо спремни ако Исус дође још данас.

ЦРКВЕНИ ЖИВОТ

(1. СОЛУЊАНИМА 5,12-28)

Текстови за проучавање: 1. Солуњанима 5,12-28; Матеј 5,43-48; Галатима 5,22; Филибљанима 4,4; Јован 15,4-6.

Текст за памћење: »Пророштва не презирите. А све кушајући, добро држите« (1. Солуњанима 5,19.20).

Кључна мисао: Павле даје Солуњанима, старешинама и верницима, веома практичне и веома духовне савете о томе како да се понашају једни према другима.

Павле завршава своју прву посланицу Солуњанима шаљући им седамнаест препорука (1. Солуњанима 5,12-22), после којих долази завршна молитва (1. Солуњанима 5,23-27). Поука за ову седмицу почиње с три препоруке које се односе на понашање верника месне цркве према својим вођама (1. Солуњанима 5,12.13). После ових препорука Павле шаље шест заповести о томе како вође месне цркве треба да се понашају према верницима.

Осам кратких препорука следе у наредних седам стихова (1. Солуњанима 5,16-18). Оне се могу поделити у две групе: три савета о одржавању позитивног хришћанског става (1. Солуњанима 5,16-18) и пет савета како да се односе према новом виделу у облику пророчанстава (1. Солуњанима 5,19-22).

У завршној молитви Павле сажима основну тему ове посланице: да верници у Солуну и околини наставе да расту у светости све до Другог Христовог доласка. Другим речима, свакога дана треба да се припремају за Господњи долазак. У извесном смислу, може ли нека порука боље представљати »истину за садашње време« од ове о којој Павле говори?

ОДГОВОР НА СЛУЖБУ ДРУГИХ (1. СОЛ. 5,12,13)

Два стиха која представљају срж поуке за данас долазе после завршне препоруке у поуци за прошлу седмицу која гласи: »Тога ради утјешајте један другог и поправљајте сваки ближњег, као што и чините« (1. Солуњанима 5,11). Ово дело одвија се у месним црквама, у току процеса поучавања и утврђивања ученика. Данашња поука се усредсређује на то како ученици треба да одговоре на напоре својих вођа и ментора.

Прочитај текст у 1. Солуњанима 5,12,13. Која је основна Павлова мисао овде наглашена и како би требало да је применимо у свом животу? На који начин би могао да боље сарађујеш, да активније подржаваш и волиш оне који се старају о теби у Господу?

Структура грчког језика у 12. стиху указује да се сва три израза наведена у другом делу стиха односе на исту групу, на вође месне цркве у Солуну. Павле позива вернике да »препознају« те вође, што значи да их цене, поштују и признају. Можда то указује на чињеницу да је у Солуну било и верника који су се с непоштовањем односили према ауторитету у цркви.

Израз »који вас опомињу« (у нашем преводу »учитељи«) упућује на поучавање, опомињање, чак и »освешћивање«. Павле овде признаје да старешине у цркви често морају да покажу »строгу љубав«. Оваква врста старешинства није увек добродошла; али, Павле иде даље и у 13. стиху тражи од верника да високо цене своје старешине, јер понекад ови морају да решавају врло тешка питања. Павле жели да сви верници цркве живе међусобно у миру и слози.

Језик ових стихова одражава прастаре методе поступања према људима. Водећи мислиоци Павловог времена знали су да је рад с људима нешто врло осетљиво. Они су позивали вође да пажљиво испитују стање својих следбеника, да буду осетљиви што се тиче спремности следбеника да прими опомену или савет, да изаберу прави тренутак, да примене праве лекове. Изнад свега осталог, од вођа се очекивало да испитају себе пре него што покушају да поправљају друге. Павле само додаје елементе на тај оквир. За хришћанина, Бог је узор вођства, а циљ коме теже све вође у цркви јесте да сви верници живе достојно пред Господом.

РАЗМИСЛИ: У неким културама постоји склоност да се према вођама показује неповерење и критички став; у другим, да се слепо слуша свака њихова реч. На који начин навике твоје културе утичу на однос твоје цркве према вођама?

СЛУЖБА КОЈУ ОБАВЉАЈУ ВОЂЕ (1. СОЛ. 5,14,15)

У 12. и 13. стиху Павле говори о начину на који верници треба да се односе према својим старешинама. У данашњем тексту (1. Солуњанима 5,14,15) Павле се обраћа старешинама у цркви и говори како да се понашају према онима који су поверени њиховом старању.

Прочитај текст у 1. Солуњанима 5,14,15. Како, према Павловом савету, црквене вође треба да се односе према верницима? Која су начела службе овде наглашена? Како бисмо могли да их применимо у свом раду, без обзира на службу коју обављамо у цркви? Како да применимо та начела на раду, у дому, приликом одмора и разоноде, где год да се нађемо? Матеј 5,43-48.

Павле подстиче старешине у Солуну да »опомињу непокорне« (1. Солуњанима 5,14). »Непокорни« (у нашем преводу »неуредни«) су они верници који одбијају да раде да би се издржавали, који су јогунасти и тешко их је саветовати, којима се понекад треба супротставити.

Павле, насупрот томе, поучава старешине да »храбре малодушне«, да помажу слабима, да буду »стрпљиви према свакоме« (1. Солуњанима 5,14). Малодушни или плашљиви су људи који имају мало самопоуздања или свести о својој вредности. Такви су пуни страховања и брига. Богу ти људи много значе; према томе, и вође би требало да их охрабре.

»Слаби« су људи који имају своја морална и духовна ограничења. Они су лаковерни, лако се обесхрабрују када наиђу тешкоће, плаше се свега непознатог. Њихово срце може да буде у реду, али им недостаје знања и прогони их прошлост. Њима је неопходна помоћ да би преживели.

Павле налаже вођама у цркви да имају стрпљења према свакоме. Иако су прва три савета у 14. стиху прилагођена свим околностима, стрпљивост је увек неопходна у пасторалном старању о верницима.

Павле вероватно има у виду оне који брину о верницима када пише 15. стих. Кад год буду изложене нападима оних који не цене њихове савете, вође могу пасти у искушење да узврате равном мером. Међутим, када би се то догодило, показало би се да њихова служба није била надахнута Христовим духом. Старешина увек треба да има на уму добро верника.

Текст у 1. Солуњанима 5,12-15 претпоставља да ће у цркви увек бити оних који се старају о другима и оних о којима се други старају. Важно је да у овом односу увек постоји велика мера међусобног поштовања и стрпљивости. Ипак, не смемо да заборавимо текст у 1. Солуњанима 5,11: »Утјешавајте један другог и поправљајте сваки ближњег својег.« Пасторална брига се често протеже у оба смера. Има тренутака када је и старешинама потребно старање.

Према тексту у 1. Солуњанима 5,12-15, хришћани треба да науче да прихвате и да упуте позитивну и конструктивну критику. То може да се догоди само у оквиру међусобних односа. Основна мисао је да сваки хришћанин треба да буде одговоран другима и да мора да буде спреман да сматра и друге одговорнима. Црква која се моли свакако да ће се развијати што се тиче савета и охрабрења.

Прочитај текст у 1. Солуњанима 5,16-18. Шта је, по Павловом мишљењу, воља Божја за сваког верника? Зашто је свака од те три потребе тако важна? Види и Галатима 5,22; Филибљанима 4,4.

Глен Кун, омиљени адвентистички проповедник, волео је да каже да у Библији има много више заповести да се радујемо него заповести да светкујемо Суботу. А ипак, ми радовању ретко посвећујемо ону пажњу коју заслужује. Радостан живот је један од родова Духа (Галатима 5,22; Филибљанима 4,4). Духовна радост је могућа чак и у страдањима (1. Солуњанима 1,6).

Павле је свакако представљао пример шта значи молити се духом без престанка. Прва Солуњанима је прожета молитвом, као што смо већ видели. Овде Павле позива читаоце своје Посланице да следе његов пример.

Захвалност је друга позитивна хришћанска особина коју је Павле показивао (1. Солуњанима 1,2; 2. Солуњанима 1,3). У корену незнабожачке изопачености стајао је недостатак захвалности према Богу (Римљанима 1,21). Томас Ерскин каже: »У Новом завету религија је благодат, а етика је захвалност.« Занимљиво је приметити да у грчком језику речи »радовати се« и »бити захвалан« имају исти основни корен. Кључ побожног радовања је дух непрестане захвалности Богу.

Отворите своје очи! Божји дарови се налазе свуда око нас; ми само заборављамо да Му захвалимо на њима, често стога што смо сувише усредсређени на искушења и животне борбе. Када бисмо све више гајили особину захвалности Богу, наше ходање с Њим било би много блискије а наш живот испуњен радошћу.

РАЗМИСЛИ: Начини листу од десет разлога зашто треба да будеш захвалан Богу. Буди веома одређен. Нека онда сваки од тих разлога буде предмет кратке молитве. Запази промене које ће се појавити у целом твом држању и изгледу. Овај покушај ће ти показати колико је захвалност кључна у нашем искуству с Богом.

ОДНОС ПРЕМА »НОВОЈ СВЕТЛОСТИ« (1. СОЛ. 5,19-22)

»Духа не гасите. Пророштва не презирите. А све кушајући, добро држите. Уклањајте се од свакога зла« (1. Солуњанима 5,19-22). Шта нам то Павле овде говори? Како би се ове речи могле применити у нашем искуству? Које облике зла би ти, у свом садашњем стању, морао да избегнеш улагањем посебних напора?

У 1. Солуњанима 5,12-15 Павле упућује своје савете цркви. У стиховима 5,19-22 објављује други облик саветовања, дух пророштва. Две негације којима започиње овај део посланице су наглашене и трајног карактера: »Престаните да гасите дух!« и »Престаните да презирете пророчанства!« У ствари, Павле говори Солуњанима да престану да чине нешто што су иначе упорно чинили.

Иако не знамо о чему Павле стварно говори, изгледа да их позива да буду отворенији за примање веће светлости, док им у исто време саветује да је испитају како би се уверили да је заиста реч о правој светлости (2. Коринћанима 11,14).

Постоје разни начини да се поткопа Дух пророштва. Један од њих је да се »гаси дух«. Ми то чинимо када занемарујемо дело правог пророка или му се одупиремо. Погледајте све то противљење, чак и у нашим редовима, пророчком дару који имамо у животу и раду Елен Г. Вајт!

Други начин да се поткопа дар пророштва јесте да прихватимо оно што он говори, али да га погрешно протумачимо или применимо. Ми се можемо приближити пророчкој поруци отвореног ума, али применити њене савете на неодговарајући начин, у нескладу с постојећом ситуацијом. То је нешто у чему ми као Црква морамо да будемо веома пажљиви. Добили смо прекрасан дар; ми заиста не желимо да га поткопамо злоупотребом.

Трећи начин да се поткопа дар пророштва јесте да неким особама или списима припишемо пророчки ауторитет иако они тај дар нису добили од Бога. Црква мора да буде непрестано будна и да стражи, да све ставља на пробу како би установила да ли пророчка порука заиста изграђује цркву.

РАЗМИСЛИ: Какав утицај је пророчка служба Елен Вајт имала у твом животу? Разговарајте о томе у разреду у суботу.

СВЕТОСТ У ВРЕМЕНУ ПОСЛЕТКА (1. СОЛ. 5,23-28)

Прочитај текст у 1. Солуњанима 5,23.24. Шта то значи бити потпуно посвећен и сачуван без мане за долазак Господа нашега Исуса Христа? Зар не би требало да будемо такви већ данас?

У данашњем тексту Павле се поново враћа на језик молитве. Његов стил је сличан оном у 1. Солуњанима 3,11-13. И главна тема је слична: да се нађемо без кривице, без мане, у светости, на дан Другог доласка. Павле овде прелази са онога што Солуњани треба да чине (1. Солуњанима 5,12-22) на оно што Бог чини у нама (светост) и за нас (Други долазак).

Верници су се често размимоилазили у погледу тачног значења овог текста о природи људских бића и о врсти карактера који треба да стекну до Христовог доласка. У кратком сусрету с тим текстом, ми ћемо се усредсредити на оно што се јасно може казати на основу тих стихова.

Павле каже да оно што Бог чини у човеку треба да обухвати цело његово биће. Сваки део верниковог живота треба да буде под све већим утицајем посвећења како се Христов долазак буде приближавао. Када говори о »духу, души и тијелу«, Павле не покушава да говори научним језиком и да строго научно одреди појединачне слојеве људске личности (у библијском смислу ум и тело су сједињени у целину, а не делови који самостално постоје). Уместо тога, он говори да сваки део нашег ума и тела треба да буде покорен Богу. Бог треба да добије потпуну контролу над нашим мислима, осећањима и поступцима.

Павлова молитва важи од његовог времена па све до Христовог доласка. Верници треба да се сачувају, да остану беспрекорни, све до доласка Господњега. Павле се моли да целовитост њиховог посвећења Богу буде сачувана све време, до самог краја. Према овој посланици, Солуњани су били далеко од савршенства, али је и оно што су имали било вредно да се сачува до Исусовог доласка. Више него за било шта друго, Павле се моли да наставе да расту у благодати захваљујући свом односу са Исусом.

РАЗМИСЛИ: На које начине би и ти могао и морао да се свакога дана припремаш за Господњи повратак?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»(Као дете) Исус је у свој рад уносио ведрину и тактичност. Било је потребно много стрпљења и духовности да се библијска религија унесе у домаћи живот и у радионицу, да се поднесе напетост световних полова, а око усмери само на Божју славу. Управо је у томе Исус помагао. Он никада није био тако испуњен световним бригама да нема времена да мисли о ономе што је небеско. Често је изражавао ведрину свога срца певајући псалме и небеске песме. Често су становници Назарета слушали Његов глас који се уздизао у слављењу и захваљивању Богу. Он је одржавао везу с Небом у песми; и када би се Његови другови тужили на умор од рада, били би разведрени угодним мелодијама с Његових усана. Његови хвалоспеви су изгледа прогонили зле анђеле, и као тамјан, испуњавали место миомирисом. Мисли Његових слушалаца су биле преносене из њихових земаљских боравишта све до небеског дома.« (Елен Г. Вајт, Чужња векова, стр. 73 /ориг./)

»Ништа толико не унапређује здравље тела и душе као дух захвалности и слављења. Наша је позитивна дужност да се одупремо меланхолији, незадовољним мислима и осећањима – баш као што нам је дужност да се молимо.« (Елен Г. Вајт, стр. 251/ориг./)

ПИТАЊА ЗА РАСПРАВЉАЊЕ:

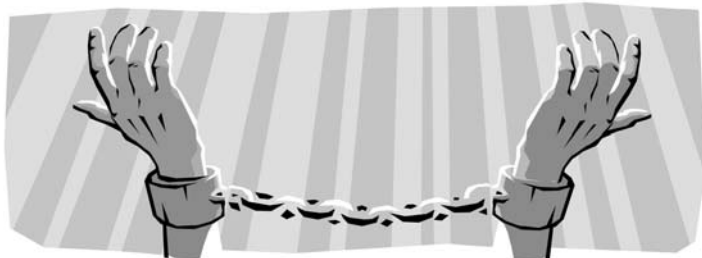
1. Као разред, поразговарајте о својим одговорима на питања у делу поуке за среду. Посматрајте их на два начина: како је Е.Г. Вајт утицала на нашу Цркву као целину и како је њена служба утицала на наш појединачни живот?
2. Опширније разговарајте о томе како су наша култура и њен однос према ауторитету утицали на наше држање према ауторитетима у цркви. Да ли наша култура подстиче своје припаднике да не поштују ауторитет или да му не поклањају сувише пажње? Како да успоставимо правилну равнотежу?
3. Како би ваша месна црква могла да обави бољи посао у помагању новим верницима да развијају свој карактер? Која би врста духовног обучавања вођа била неопходна?

САЖЕТАК: У тексту за ову седмицу (1. Солуњанима 5,12-27) Павле се бави разним темама, али се посебно усредсређује на духовни квалитет живота месне цркве. Верници на локалном нивоу треба да помажу једни другима и буду радосни и захвални. Они треба да буду отворени према новим истинама, посебно пророчким истинама, али истовремено и веома пажљиви у процени нових идеја. Изнад свега, Павле позива на потпуну преданост Богу у свим областима личног живота, увек управљајући поглед према Христовом другом доласку.

ОБЕЋАЊЕ ПРОГОЊЕНИМА

(2. СОЛУЊАНИМА 1, 1-12)

Текстови за проучавање: 2. Солуњанима 1,1-12; Јован 1,18; Римљанима 2,5; 12,19; Откривење 16,4-7; 20,1.6; Јован 14,1-3.

Текст за памћење: »Зато се и молимо свагда за вас да вас удостоји Бог наш звања, и испуни сваку радост доброте и дјело вјере у сили« (2. Солуњанима 1,11).

Кључна мисао: Исусов други долазак је врхунац целокупне хришћанске наде.

Пошто су комуникације биле споре, црква која је желела да разговара с Павлом требало је да га прво пронађе и да му пошаље поруку, што свакако није увек било лако. Када би веза коначно била успостављена, апостол би диктирао свој одговор и по гласнику га слао цркви. Овај процес је могао трајати месецима. У међувремену, лажна веровања би се развила и проширила.

Изгледа да се управо то догодило у Солуну, када су се нови проблеми појавили у цркви. Можда су ти проблеми постали још тежи управо због погрешне примене савета које је Павле послао цркви у својој првој посланици. Друга Солуњанима посланица представља Павлов покушај да се ситуација додатно поправи.

Павлове речи у поуци за ову седмицу свде се на следеће: приликом Другог Христовог доласка верници ће бити избављени Божјом спектакуларном интервенцијом преко Христа. Овај текст, осим тога, пружа даље податке о природи Његовог доласка.

СРДАЧНИ ПОЗДРАВИ ЦРКВИ (2. СОЛУЊАНИМА 1,1,2)

»Од Павла и Силвана и Тимотија цркви Солунској у Богу оцу нашем и Господу Исусу Христу: благодат вам и мир од Бога оца нашега и Господа Исуса Христа« (2. Солуњанима 1,1,2).

Која се нада и обећање могу пронаћи чак и у овако једноставном поздраву какав је овај? Колико је теологије, колико наде, колико обећања садржано у њему? Како бисмо могли научити да усвојимо ову наду и ова обећања?

Као што то често чини, Павле говори о благодати и миру. У извесном смислу, зар они нису међусобно повезани? Зар не би требало да схватање Божје благодати, обећање о опроштењу у Христу, унесе мир у наш живот? Колико је онда важно, без обзира на околности, да узмемо себи времена како бисмо размишљали о прекрасном обећању о спасењу које нам је упућено и о благодати која нам га нуди не гледајући на нашу недостојност. Има ли неког бољег начина да искусимо мир који нам је обећан? Ми треба да скренемо поглед са себе, а да га направимо на Исуса и на оно што смо добили у Њему.

Упореди текст у 1. Солуњанима 1,1 са текстом у 2. Солуњанима 1,1,2. Могу се видети мале разлике у обликовању реченице. Које значење имају управо те мале разлике?

Постоји једна значајна разлика између текста у 1. и 2. посланици Солуњанима. Павле уместо »у Богу оцу« (1. Солуњанима) каже »у Богу оцу нашем« (2. Солуњанима). Та разлика се тиче односа. Има људи који се осећају блиски Исусу, али се плаше Бога Оца. Павле уверава Солуњане да могу да имају исто толико поверења у свом односу са Оцем, колико у односу са Исусом. Исус је дошао на ову Земљу да нам покаже какав је Отац.

РАЗМИСЛИ: Прочитај текст у Јовану 1,18 и 14,7-11. Коју сигурност и наду можемо наћи у тим текстовима, посебно у светлости стихова 2. Солуњанима 1,1,2?

ПАВЛОВО ЗАХВАЉИВАЊЕ (2. СОЛУЊАНИМА 1,3,4)

Павле има склоност да пише посебно дугим реченицама. Друга Солуњанима 1,3-10 је једини текст који се усредсређује првенствено на догађаје повезане с Другим Христовим доласком. Међутим, срж тог текста не бави се Другим доласком: »Дужни смо свагда захваљивати Богу за вас, браћо.« Павлови коментари о Исусовом повратку (2. Солуњанима 1,6-10) делимично представљају разлог што се Павле захваљује Богу за њих, за вернике у Солуну.

Прочитај текст у 2. Солуњанима 1,3,4. Које важно духовно начело налазимо у тим стиховима, начело повезано с питањем вере? Шта се догађа с вером ако не расте?

»Обавезни смо« или »морали бисмо« да захвалимо Богу је најважнија глаголска радња у 2. Солуњанима 1,3-10. Павле осећа обавезу да се захвали Богу на Солуњанима зато што њихова вера постаје све снажнија и јача. И њихова међусобна љубав расте, те су у оригиналу оба глагола у садашњем времену. То значи да је њихово растење у вери и у љубави стално и трајно. Ова врста растења је темељ сваке здраве цркве. Као и биљка, црква која не расте духовно, мора да умре.

Павле ће упутити значајне критичке примедбе цркви у другом и трећем поглављу Посланице. Међутим, он зна да је људима неопходно много похвала пре него што могу да се конструктивно суоче с критикама. Он нуди ту врсту похвале у првом поглављу.

Један од разлога за Павлове похвалне речи је и чињеница да се црква бори с непрекидним прогонствима. Он посебно хвали »стрпљење« верника у невољама. Уместо да говори о вери, нади и љубави, Павле говори о њиховој вери, љубави и стрпљењу. Пошто овде »стрпљење« стоји уместо наде, Павле касније у истом поглављу говори и о Другом Христовом доласку.

Њихово јачање у вери и љубави и њихова чврстина при суочавању с невољама навели су апостоле да се хвале њима у свим црквама које посећују. Солуњани су тако постали узор хришћанима који се нађу у огњу прогонства.

РАЗМИСЛИ: На који начин невоље и страдања могу да ојачају нашу веру? У исто време, ко се није борио да сачува своју веру управо због невоља које је морао да трпи?

СТРАДАЊА КАО ЗНАК ПОСЛЕТКА (2. СОЛ. 1,5,6)

Текст у 2. Солуњанима 1,5-10 на грчком језику звучи старозаветно (Библија већине новозаветних хришћана била је Септуагинта, пре-хришћански грчки превод Старог завета). Друга Солуњанима иначе садржи много више позивања на Стари завет од Прве Солуњанима.

Прочитај текст у 2. Солуњанима 1,5,6. Шта Павле говори? Која се обећања ту налазе?

Реч »знак« значи у ствари »доказ« или »јасно указивање« на нешто. Шта доказују прогонства хришћана (2. Сол. 1,4)? Свакако да она нису доказ Божјег негодовања против свог народа. Сасвим супротно, она указују на будући суд, када ће Божји народ бити одбрањен и када ће они који их прогоне доживети искуства слична онима која су наметали другима.

Овде се крије порука упућена и нама. Насиље изазива насиље, и они који се служе насиљем имају разлога да се плаше за своју будућност. Божји суд ће ставити све на своје место. Они који прогоне Божји народ једнога дана ће се суочити с Божјом правдом. Међутим, они који данас трпе неправду због своје вере могу да гледају с поверењем у будући Божји суд. Тога дана ће свима постати јасно да Божји народ ужива Божју наклоност.

Нови завет позива вернике да испољавају благодат, милост и опрштење према другима. Међутим, када се такви поступци одбијају и када се на њих узвраћа увредама, ударцима и лишавањем слободе, добро је знати да неправда неће трајати до века. Управо зато се припадници Божјег народа позивају да имају стрпљења (Откривење 14,12).

У 2. Солуњанима 1,5,6 Павле дакле подсећа прогоњене Солуњане да ће »праведни суд Божји« у будућности показати да је Бог с њима и у садашњости. И више него то, њихово стрпљење и њихова вера усред невоља показују да је Бог био у праву када их је изабрао. На тај начин хришћанско страдање може постати основа за радост (1. Солуњанима 1,6,7). То је доказ из стварног живота који показује на чијој ћемо се страни наћи у тренутку Христовог доласка.

Пети стих показује да Бог праведно поступа када се ставља на страну Солуњана. Шести стих то још једном потврђује осудом и уништењем њихових прогонитеља. У оба случаја, суд у време послетка само је последица садашњег понашања.

РАЗМИСЛИ: Да ли си икада био неправедно прогоњен, а твоји прогонитељи нису били праведно кажњени због својих дела? Ако је тако, какву утеху можеш да нађеш у обећању о Божјем суду? Или обрнуто: да ли си некада поступао неправедно и непоштено према људима и никада ниси био кажњен због тога (бар до сада)? Ако је тако, како гледаш на обећање о Божјем коначном суду?

ОГАЊ И УНИШТЕЊЕ (2. СОЛУЊАНИМА 1,7-9)

Прочитај текст у 2. Солуњанима 1,7-9. Који је првенствени разлог уништења безаконика у време Христовог другог доласка? Како да схватимо те стихове имајући на уму Бога пуног љубави, благодати и опроштења?

Многи људи се осећају неугодно док читају ове текстове. Они мисле да узвраћање, одмазда, казна или наметање патњи није достојно Бога љубави, благодати и милости. Међутим, праведна казна и одмазда су теме којима се Павле често бави (Римљанима 2,5; 12,19). Павле је недвосмислен: Божја праведност ће се једнога дана снажно показати.

И што да не? Свака добра власт у данашњем свету мора у неком тренутку да се послужи силом да би сузбила зло. Иако сила не мора увек да значи насиље (на пример, када вас зауставе због саобраћајног прекршаја или позову на одговорност због неплаћања пореза), у неким случајевима, посебно када се злочинци и сами послуже насиљем, на насиље се мора одговорити показивањем силе. Добра власт мора да обезбеди неопходна ограничења да би сви могли да живе заједно у миру. У много случајева отворено зло неће се драговољно повући. Што је већа сила и бруталност зла и безакоња, то је потребна већа сила да се оно уклони и сузбије.

Слике у овом тексту нису привлачне, али нам дају сигурност да ће Бог учинити све што је неопходно да учини крај насиљу и тлачењу.

Читај текстове у Откривењу 16,4-7 и у Данилу 7,21.22. Каква је сличност између ових текстова и мисли које Павле изражава у 2. Солуњанима 1,6-10?

Путем свог властитог искуства Исус је схватио цену страдања. У Њега можемо имати поверења да ће без претеривања применити божанску правду. Божанска правда ће довести до патњи, али ни за једну јоту више него што је неопходно. Ако можемо имати поверења у Бога у било чему, онда можемо бити сигурни да ће се Његова правда показати у мудрости и поштењу, иако данас, можда, нисмо у стању да је схватимо.

Циљ овог текста није да се радује одмазди, већ да охрабри злостављене и потлачене. Дан праведности долази. Нема потребе да узимамо правду у своје руке.

ПРОСЛАВИТИ ХРИСТА (2. СОЛУЊАНИМА 1,10-12)

Прочитај текст у 2. Солуњанима 1,10-12. Шта то значи да ће се Исус Христос прославити у својим светима?

Текст за ову седмицу (2. Сол. 1,3-10) пружа неколико важних појединости о Другом Христовом доласку. Када се Исус буде вратио, учиниће да страдају они који су друге излагали страдањима, а да измучени страдалници уживају мир и одмор (2. Сол. 1,6.7). Он ће доћи с Неба у пратњи моћних анђела (2. Сол. 1,7). Доћи ће с разгорелим огњем и извршити правду над онима који су одбацили Бога и јеванђеље Исуса Христа (2. Сол. 1,8). Безаконици ће бити уништени (2. Сол. 1,8.9), а праведни ће дати славу Христу (2. Сол. 1,10).

Догађаји приликом Другог Христовог доласка припремају пут за миленијум, када ће Земља хиљаду година бити пушта и без живота (Откривење 20,1-6). Иако нам одломак за ову седмицу не говори шта ће се догодити с праведнима, текст у 1. Солуњанима 4,16.17 каже да ће се праведни придружити Христу на облацима приликом Његовог повратка. Текст у Јовану 14,1-3 даље наглашава да ће Христос узети праведне са собом на Небо.

На који начин, према Павлу, верници треба да се припреме за Христов други долазак? 2. Солуњанима 1,11.

У десетом стиху Павле завршава своје излагање о безаконцима и поново се враћа праведницима и Другом Христовом доласку. У стиховима 2. Солуњанима 1,10-12 Исусова слава се показује у карактеру оних који верују у Њега. Павле се радује што ће његове молитве за Солуњане и његови напори око њих бити награђени приликом Христовог другог доласка (види 1. Солуњанима 2,10.20).

Павле овде припрема пут за друго поглавље где говори зашто дан Господњи још није дошао. Да је Исус дошао, видели бисте разгорели огањ, уништење безаконика и потпуно Исусово прослављање пред свима.

У данашњем тексту, Павле лако прелази са Бога на Исуса, служећи се наизменично са оба назива. Према надахнутој Речи, Исус је Бог. Ово учење је за нас веома важно. Што је Исус узвишенији, то је моћније и спасење које доноси и јаснија слика о Богу коју стварамо док размишљамо о Његовом животу, смрти, ускрсењу и доласку. Када знамо да је Исус заиста Бог, онда знамо и да је Отац исти као и Он.

РАЗМИСЛИ: Како да научимо да се бавимо својим свакодневним пословима, али са сталним очекивањем Христовог другог доласка? Зашто је тако лако, усред свакодневног ритма живота, заборавити Његов долазак? Како да научимо да то прекрасно обећање увек буде пред нашим очима док се бавимо својим пословима, и да му посветимо онолико времена, пажње и озбиљности колико заслужује?

»Библију су писали надахнути људи, али она не представља божански начин размишљања и изражавања. Својим изразом она упућује на људе који су је писали. Бог као писац није представљен. Људи ће често рећи да неки израз не приличи Богу. Међутим, Бог не ставља себе на пробу у погледу речи, логике или реторике у Библији. Писци Библије су били Божји писари, а не Његово перо....

Нису речи Библије надахнуте, већ људи који су је писали. Надахнуће не делује на човекове речи и његове изразе већ на самог човека који, под утицајем Светога Духа, бива прожет одређеним мислима. Међутим, речи носе печат ума тог појединца. Божански ум прожима све. Божански ум и божанска воља се сједињују с људским умом и људском вољом; и тако људски изрази постају Божја Реч.« (Ellen G. White, Selected Messages, 1. књига, стр. 21)

»Поуке о Другом доласку Исуса Христа, које Павле шаље Солуњанима у својој Првој посланици, стоје у савршеном складу с његовим претходним учењима. Ипак, неки од браће у Солуну су их погрешно схватили....

У својој Другој посланици Павле се труди да исправи њихово погрешно схватање онога чему их је учио и да им изнесе своје право гледиште,« (Елен Г. Вајт, Апостолска црква – Христовим трагом, стр. 264 /ориг./)

ПИТАЊА ЗА РАСПРАВЉАЊЕ:

1. Да ли се истине Библије боље откривају интензивним проучавањем од речи до речи или ширим прилазом њеним темама тако што ћемо читати цели текст? Или, постоји ли време и место и за једно и за друго? Разговарајте у разреду о својим одговорима.
2. Прочитајте претходно наведени текст Духа пророштва о томе како надахнуће делује. Како нам то помаже да схватимо »људски елемент« који се понекад појављује у Библији?
3. Да ли вас мисао о Другом Христовом доласку плаши или вас надахњује надом? Шта твој одговор говори о твом односу према Богу или о твом разумевању јеванђеља?
4. Колико год истине има у идеји да невоље могу да ојачају нашу веру и наш карактер, шта би рекао људима које су невоље учиниле огорченима, одбојнима и љутима - другим речима, нису допринеле њиховој изградњи карактера, већ су учиниле да они изгубе веру?

САЖЕТАК: У првом поглављу 2. Солуњанима Павле се радује због начина на који верници у Солуну остају верни, иако изложени страдањима. Он их храбри указујући на велики преокрет до којег ће доћи у време Христовог другог доласка. Без обзира шта се дешава данас, ми имамо обећање да ће Бог спровести своју божанску правду.

АНТИХРИСТ (2. СОЛУЊАНИМА 2,1-12)

Текстови за проучавање: 2. Солуњанима 2,1-12; Матеј 24,1-14; Захарија 3,1; Данило 8,8-11; Дела 2,22.

Текст за памћење: »Да вас нико не превари никаквијем начином; јер неће доћи док док не дође најприје отпад, и не покаже се човјек безакоња, син погибли« (2. Солуњанима 2,3).

Кључна мисао: Исправљајући погрешну теологију Солуњана о догађајима последњих дана, Павле износи истину о преварама у време послетка.

Усред свих својих речи охрабрења, али и укора, Павле пише о догађајима последњих дана, укључујући и највећи догађај последњег времена – Христов други долазак.

У тексту за ову седмицу, иако говори о крају, Павле понешто мења нагласак. С једне стране, он је Солуњанима већ испричао појединости о томе док је био с њима. С друге стране, његов циљ у овом тексту је пасторалне природе, да их смири, да им помогне да буду много стрпљивији што се тиче догађаја последњег времена, да им скрене пажњу на лажна учења која су кружила о том предмету.

Увод у текст за ову седмицу (2. Солуњанима 2,1.2) садржи неколико грчких речи које упућују на 1. Солуњанима 4,13 – 5,11, на долазак нашег Господа (1. Солуњанима 4,15), на окупљање (1. Солуњанима 4,17), на дан Господњи (1. Солуњанима 5,2). У извесној мери, текст за ову седмицу представља разјашњење онога што је Павле раније рекао. У њему открива истине које и ми данас треба да разумемо.

Којом темом се Павле бави у другом поглављу 2. Солуњанима? Колико су те речи значајне и за нас данас? На који начин се суочавамо са сличним изазовима у редовима наше Цркве у вези са догађајима времена послетка (постављање датума, теорије завере и слично), иако у измењеном контексту? Које слично начело налазимо овде, начело с којим се и ми стално суочавамо? 2. Солуњанима 2,1-3.

Нема неког јасног доказа у овом одломку да је црква постављала питања о Другом Христовом доласку. Сам Павле је осетио да постоји проблем и да треба да се њиме позабави. Мисао о »окупљању око Њега« подсећа на оно што је Павле већ написао у претходној посланици (1. Солуњанима 4,15-17).

У овом тексту, Павлове речи понављају опомену коју је сам Исус упутио (Матеј 24,1-13). Солуњани су били кратко време пољуљани услед противречних вести које су примили кратко време пошто је Павле написао своју прву Посланицу.

Павле не указује на посебан извор њихове збуњености. Можда чак ни њему није био откривен. »У Духу« (2. Солуњанима 2,2), он се позива на неко пророчко учење, које проистиче или из учења лажног пророка или из неразумевања његове прве Посланице. Други могући извор је изговорена реч, учење које се преносило од уста до уста међу верницима. Када спомиње посланицу »као да је од нас послана«, Павле или говори о лажном писму које је послано у његово име, или о злоупотреби неког свог стварног писма.

Без обзира колико пажљиво пастор надгледао цркву, постоје многи начини да се лажне идеје увуку међу вернике. Понекад је верницима лакше да прихвате неку гласину него да пажљиво претражују Писма сами за себе. Понекад нове идеје могу да буду библијске у извесној мери, али се шире и намећу у несразмери с допунским библијским учењима.

Изгледа да је ово последње било проблем у Солуну. Солуњани су знали мноштво правих чињеница у вези с Христовим другим доласком и догађајима који ће му претходити. Међутим, били су склони да наглашавају једно или друго екстремно учење занемарујући њихове уравниотеженије перспективе. Пропустили су да послушају Исусове опомене да не јуре за знацима Његовог доласка (Матеј 24,4-8). Последица је била да су оплакивали одлагање Христове поновне појаве (1. Солуњанима 4,13-15). Према овом поглављу изгледа као да су дошли до закључка да се налазе усред завршних догађаја који претходе Христовом доласку.

У кратком интервалу између писања Прве и Друге посланице Солуњанима, верници у Солуну дошли су у недоумицу поводом значења онога што је Павле написао у Првој посланици. Дошли су до закључка да је Други Христов долазак или пред вратима, или да је Он већ дошао да неки тајанствени начин (2. Солуњанима 2,2). Павлов кратки одговор на овај проблем? »То никако не може бити истина. Има још толико тога што се још није збило.« Недоумица Солуњана навела је Павла да напише свој најопширнији опис последњих догађаја. Да то није учинио, те речи не би биле сачуване за нас.

Прочитај текст у 2. Солуњанима 2,3,4. Шта нам Павле открива о »човјеку безакоња« у овим стиховима? Која начела налазимо овде, начела која нам могу помоћи да разумемо о чему Павле говори?

Трећи и четврти стих представљају у оригиналу недовршену реченицу. »Тај дан неће доћи« недостаје у грчком оригиналу и додаје се у већини превода. Павле наводи шта све треба да се догоди пре него што Исус дође. Мора да дође до »отпада« (на грчком *apostasia*), а онда да се покаже и »човјек безакоња. То појављивање описано је у 2. Солуњанима 2,8-10 као деловање Сотоне непосредно пре Христовог доласка. Међутим, пре тог испољавања безакоња, настаје период »тајне безакоња« и »задржавања« (2. Солуњанима 2,6,7).

Четврти стих представља опис човека безакоња, који делује потајно неко време, а онда се на крају јавно показује. Он се противи Богу, уздиже себе изнад Бога, седа у храм, проглашава себе Богом. Стих је пун позивања на старозаветне и друге новозаветне текстове. Противник подсећа на Сотону из Захарије 3,1. Уздижући себе изнад Бога и узурпирајући Божје место у небеском светилишту, подсећа на мали рог из Данила 8. Показујући се као Бог, подсећа на Сотону у Исаија 14 и Језекиљ 28, али указује и на хулну силу у Данилу 11,36-39. Према томе, опис човека безакоња садржи елементе који указују на самог Сотону или на поквареног Сотониног представника у току хришћанске историје.

РАЗМИСЛИ: На које потајне начине је сваки од нас подложен истој врсти понашања које видимо овде код човека безакоња?

ЗАДРЖАВАЛАЦ (2. СОЛУЊАНИМА 2,5-7)

Према Павловим речима, које су две појаве биле карактеристичне за свет у време писања његових посланица? Како се велика борба између добра и зла открива у овим стиховима? 2. Сол. 2,6.7.

Повезујући ове стихове с претходним, можемо видети да Павле приказује три фазе историје, од његовог времена па све до краја. Завршна фаза започиње другим Христовим доласком. Пре тога долази до појаве човека безакоња (2. Солуњанима 2,3), познатог и као безаконик (2. Солуњанима 2,8). Пре те фазе је време тајне и задржавања (2. Солуњанима 2,6.7).

Иако бисмо веома желели да потпуно разумемо шта Павле овде говори, има нечег неизвесног у овим стиховима. Сила која задржава је средњег рода /у оригиналу/ у 6. стиху (ствар) а мушког у 7. стиху (особа). Човек безакоња (мушког рода у 8. стиху) у 7. стиху је средњег рода (тајна безакоња). Није сигурно да ли је сила која задржава уклоњена с пута или је саму себе уклонила.

Ко је та сила која задржава или задржавалац у овим текстовима? Она је присутна у Павлово време; она уздиже закон, јер ограничава безакоње (7. стих); она има божанску временску мисију; и довољно је моћна да сузбије деловање Сотоне (2. Солуњанима 2,9).

У складу с другим новозаветним текстовима, шта то задржава Други долазак? Матеј 24,14; Марко 13,10; Откривење 14,6.7.

У великом делу Новог завета догађаји који претходе другом Христовом доласку уследиће после објављивања јеванђеља (Матеј 24,14; Марко 13,10; Отк. 14,6.7). У овом случају, према томе, могуће је да је сам Бог та сила која задржава, сила о којој Павле говори, сила која задржава коначне догађаје док сви не добију прилику да чују јеванђеље.

РАЗМИСЛИ: Колико је обуздавања потребно теби у твом животу? То значи, када се нађеш у искушењу, како би могао да научиш да се ухватиш за Божју силу која ће те задржати да не чиниш оно што знаш да је погрешно?

АНТИХРИСТ ОТКРИВЕН (2. СОЛУЊАНИМА 2,8-10)

Читај текст у 2. Солуњанима 2,8-10. Како да разумемо те догађаје? Шта је толико важно у изразу »јер љубави истине не примише«?

Човек безакоња представљен је у 2. Солуњанима 2,3,4. У току највећег дела историје хришћанства он је деловао тако да поткопа Божји закон (посебно Суботу), и да присвоји моћ која припада једино Христу. У текстовима као што је Данило 7,20-25 (мали рог) и Откривење 13,1-7 (звер из мора) та иста сила делује после пада паганске Римске империје, сједињујући световну и религијску власт да прогони Божје свете. Једина сила у историји која задовољава све те услове јесте папство. Многи тумачи од средњег века па све до данашњег дана описују управо ту силу као антихриста. (Једино је у току последњих стотину или двеста година велика већина хришћана одбацила ово тумачење, што је само по себи занимљиво у светлости разумевања последњих догађаја). То обележавање папства као антихриста задовољава услове 2. Солуњанима 2 /у оригиналу/ да ће човек безакоња бити истовремено мушког рода (особа) и средњег рода (светска сила односно установа).

У седмом стиху, »тајна безакоња« је сасвим одговарајуће обележити његове делатности. Међутим, при крају историје, непосредно пре Другог Христовог доласка, доћи ће до још отворенијег глобалног пркошења Богу и Његовом закону. Континуитет тих сила, у овом тексту и на другим местима (Данило 7 и Откривење 13) указује на чињеницу да ће папство имати главну улогу и при крају времена.

Које ће раније Божје дело у историји последња превара покушати да имитира? Упореди 2. Солуњанима 2,9 и Дела 2,22.

Данашњи текст уклања завесу и приказује још једног, већег антихриста који је деловао неђу народима током историје. Сам Сотона је зачетник и довршитељ преваре последњег времена. И како се Христов долазак буде приближавао, догађаји ће га приморати на последње очајничко дело. Одбациће сваку опрезност и покушати да опонаша земаљску службу самог Исуса Христа (види део поуке за петак). Лажним чудесима покушаће да одвуче пажњу људи од јеванђеља – живот, смрт и ускрсење Исуса Христа – и од самог Другог доласка.

РАЗМИСЛИ: Размишљај о идеји »љубав према истини«. Како је примамо? Зашто је поседовање те љубави тако значајно за свакога ко не жели да падне као жртва духовне преваре, посебно у последњем времену? Како бисмо могли да научимо, још сада, да примимо »љубав према истини«?

ИСТИНА И ЛАЖИ (2. СОЛУЊАНИМА 2,10-12)

Читај текст у 2. Солуњанима 2,10-12. Зашто Бог дозвољава да тако много њих буде преварено? Шта су безаконици одбацили, према овом тексту?

Једанаести стих многи проглашавају изузетно изазовним. Павле каже веома отворено: »И зато ће им Бог послати силу пријеваре, да вјерују лажи« (2. Солуњанима 2,11). Аутоматска реакција на овај текст била би налик овоме: »Како би Бог истине могао да пошаље превару? Како би Он у последње време могао да делује слично Сотони?« (Упореди 2. Солуњанима 2,11 са 2. Солуњанима 2,9)

У данашњем тексту Павле повлачи завесу у страну и даје нам прилику да бацимо поглед на велику борбу између Христа и Сотоне, борбу која обухвата много више од онога што се тиче ове Земље и њене историје. Сотона је оптужио Бога да је насилник, обмањивач. У коначној кризи људске историје, Бог »шаље« безаконцима обману, не зато што подржава или изговара лаж, већ зато што им допушта да одаберу лаж уместо истине и да се тако изложе деловању последица одлука које су већ донели (2. Солуњанима 2,12). Он им једноставно дозвољава да пожању плодове својих погрешних поступака. Догађаји последњих дана јасно ће показати ум и карактер Сотоне и његових следбеника да би их сви видели.

Процес обмане започиње када људи одбаце јеванђеље Исуса Христа. У десетом стиху безаконици одбијају да приме љубав према истини. Понуда спасења у јеванђељу је скривени текст иза апокалиптичких сила из 2. Солуњанима, другог поглавља. Својим учењима и обичајима папство је подривало јеванђеље. То дело се наставља све док не буде обелодањено коначним догађајима описанима у 2. Солуњанима 2,8-12. Према томе, завршно објављивање јеванђеља (Матеј 24,14; Откривење 14,6.7) поставља сцену и за коначни суд и за обмане последњег времена.

На крају, ма какве биле спољашње политичке и религијске манифестације велике борбе која се води овде на Земљи, управо је јеванђеље Исуса Христа, а не политички догађаји, представљало кључну разделницу између добра и зла у целој историји хришћанства. Антихрист испољава свој прави карактер присвајајући незаконито живот, смрт и небеску владавину Исуса Христа. Сви други учесници у овој великој драми имају споредне улоге.

РАЗМИСЛИ: Читај пажљиво 2. Солуњанима 2,12. Који је кључни разлог што људи не примају истину? Како си искусио то начело у свом властитом животу? Или, како је уживање у неправди, мада једва приметно, спречавало твој ум да се отвори за истину?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Апостол Павле упозорио је Цркву да у његово време не очекује Христов долазак. Он каже: 'Тај дан неће доћи, 'док не дође најприје отпад, и не покаже се човјек безакоња' (2. Солуњанима 2,3). Не пре великог отпада, и дугог раздобља владавине 'човјека безакоња' који се такође зове и 'тајна безакоња,' син пропасти' и 'безаконик' и који представља папство, које је, као што је предсказано у пророчанствима, требало да задржи превласт 1260 година.« (Елен Г. Вајт, Велика борба, стр. 356 /ориг./)

»Као завршно дело у великој драми обмане, сам Сотона ће се представљати као Христос... Нежним, сажаливим гласом он ће износити исте праве, небеске истине које је Спаситељ изговарао, он ће лечити болести у народу, а онда, присвајајући и карактер Исуса Христа, говориће да је променио Суботу у недељу, па ће заповедити свима да светкују дан који је он благословио....Само они који су били вредни проучаваоци Библије и који су примили љубав према истини биће заштићени од његове моћне обмане која ће заробити свет.« (Елен Вајт, Велика борба, стр. 624.625 /ориг./)

»Носећи вест, немојте нападати друге цркве, чак ни Римокатоличку цркву. Божји анђели виде у разним деноминацијама многе људе који се могу досегнути само уз највећу опрезност. Зато будимо пажљиви у својим речима..... Кад је реч о тим темама, ћутање значи речитост. Многи су преварени. Говори истину тоном и речима љубави.« (Ellen G. White, Evangelism, 576)

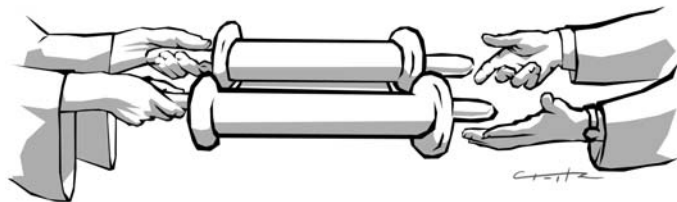
ПИТАЊА ЗА РАСПРАВЉАЊЕ:

1. Данас многи мисле да се папство променило, и на неки начин то се заиста и догодило. Ипак, у основним питањима спасења оно се и даље труди да присвоји све што је Христос учинио и што чини за нас. То је и даље сила описана у пророчанствима. Како бисмо могли да останемо чврсти у свом библијском становишту у погледу Рима, а да истовремено останемо на позицијама хришћанске љубави, подношења и тактичности?
2. Као Црква стално се суочавамо с људима који долазе с новим датумима коначних догађаја, новим нацртима, новим теоријама завере о овој или оној групи људи. Иако треба да останемо отворени за нову светлост, како да поступамо у случају таквих изазова?

САЖЕТАК: Исправљајући неке од погрешних гледишта Солуњана о догађајима последњег времена, Павле нам објављује драгоцену истину о том предмету. Увек морамо имати на уму, међутим, да кључно питање последњих дана није датирање догађаја, па чак ни све појединости онога што ће се збивати, већ за коју смо се страну у великој борби између добра и зла ми одлучили.

ОЧУВАТИ ЦРКВУ ВЕРНОМ (2. СОЛУЊАНИМА 2,13 – 3,18)

Текстови за проучавање: 2. Солуњанима 2,13 – 3,18; Дела 17,11; Лука 10,25-28; Матеј 7,24-27; 18,15-17.

Текст за памћење: »Тако, дакле, браћо, стојте и држите уредбе којима се научисте или ријечју или из посланице наше« (2. Солуњанима 2,15).

Кључна мисао: Иако имамо велика и славна обећања за будућност, ми се суочавамо са свакодневним изазовима и борбама у цркви. Црква у Солуну није била никакав изузетак.

Цркве су веома сличне биљкама. Ако биљка не расте, умреће. Другим речима, промене су уткане у Божју замисао о развоју биљака. На сличан начин, црква која се не мења и не расте у ствари умире. Међутим, нису све промене добре. Неке промене нас могу одвести далеко од онога што смо. Оне могу учинити да изгубимо додир с намером коју Бог има с нама. Хришћанска адвентистичка црква мора посебно да буде опрезна, јер ову поруку о истини за садашње време не објављује нико други осим нас. То је велика одговорност – одговорност коју ниједан од нас, било проповедник било верник, никада не сме да заборави.

Путем откривења и Духом вођеног једногласја, Бог је усмеравао своју Цркву ка све већој светлости. Светлост из прошлости помаже Цркви да одреди свој пут кроз преварљиве воде промена. Павлове завршне речи Солуњанима пружају нам надахнуто вођство у овој кључној области.

ВЕРНИ ПО БОЖАНСКОМ ИЗБОРУ (2. СОЛ. 2,13-17)

Језик овог дела Посланице подсећа на молитву с почетка 1. Солуњанима. Као да се Павле враћа на место одакле је пошао да би створио природни закључак ових двеју Посланица. Павле ту изражава своју бојазан да верници у Солуну не скрену са стазе којом их је он упутио.

Прочитај текст у 2. Солуњанима 2,13-17. Зашто се Павле захваљује Богу на Солуњанима? Шта у овом делу текста тражи од њих да учине? У ком смислу су ове речи значајне и за нас данас, за нас који се налазимо тако близу краја?

Живот Солуњана Павлу је послужио као доказ да су били изабрани »као првине да буду спасени«. Неки преводи кажу »од почетка«. Иако је спасење дар, верници га доживљавају преко посвећења Духом и веровања у истину. Живот верника је ипак много више него само субјективно искуство; он је чврсто заснован на истини.

Управо је зато Павле толико заинтересован да се Солуњани држе доктрина којима су били поучени, и посланицама и живом, изговореном речју. Поимање истине често слаби како време протиче, и управо зато се мора стално изнова потврђивати речима и поукама оних који је проповедају и уче.

У првим данима постојања Цркве, међу верницима је чак било омиљеније усмено предање од писане речи. Усмена традиција мање је подложна ненамерним искривљавањима. Звук гласа и покрети преносе значење много тачније него речи на папиру. Управо зато проповедање као метода преношења истине никада неће застарети.

Међутим, писана традиција, као у посланицама апостола Павла, мање је подложна намерним искривљавањима од стране оних који желе да мењају јеванђеље у складу са својим циљевима. Писана реч обезбеђује сигурно и непроменљиво правило по коме неко може да провери усмене поруке које долазе путем проповедања. У књизи Дела апостолска, верници у Вереји били су похваљени због тога што су обраћали пажњу на усмене поруке које су потом брижљиво проверавали у Писму (Дела 17,11).

РАЗМИСЛИ: Прочитај још једном текст за данас. Тако много разних сила стално је на делу, покушавајући да нас удаље од истине. Погледај само себе и колико си се променио током времена. Дали те промене указују на лагано, стално учвршћивање у истини или лагано, стално удаљавање од истине? Другим речима, у ком смеру се креће твој живот?

ПОВЕРЕЊЕ ПРИ СУОЧАВАЊУ СА ЗЛОМ (2. СОЛУЊАНИМА 3,1-5)

У данашњем свету многи људи се смеју и самој помисли о дословном постојању Сотоне. У њиховим мислима, он је само мит, остатак из времена сујеверја и незнања. Они мисле да су добро и зло само случајни резултати закона о узроку и последици, док су, сматрају други, добро и зло културом одређене идеје које вреде само у одређено време и на одређеном месту, ништа више.

Међутим, Библија јасно тврди да је постојање Сотоне стварност. И често баш њему иде у прилог кад се у неким деловима света прикрива или чак дозвољава да му се људи смеју као црвеном ђаволу с роговима. Ова карикатура је умногоме заслужна што људи мисле да он није стварно биће, а то је управо оно што њему одговара. »Ђаво ме је наговорио« – како се то наругао један комичар.

Прочитај текст у 2. Солуњанима 3,1-5. Иако је наша вера изложена многим изазовима, Павле изражава чврсту наду. На чему се темељи та нада, и под којим условом можемо бити сигурни да ће се она остварити? Лука 10,25-28; 5. Мојсијева 8,1.

Павле почиње овај део текста позивом на молитву (као и у 1. Солуњанима 5,25) да се јеванђеље брзо шири и буде прослављено кроз његов рад. Павле жели да се верници моле за њега да се избави од злих људи (2. Солуњанима 3,2). Језик текста упућује на то да је имао у виду одређене особе које су вероватно познавали и примаоци Посланице.

Следи једна игра речи (2. Солуњанима 3,2.3). Немају сви људи »вере« (поуздања у Бога, предања Богу), али је сам Господ »веран« (достојан поверења - онај који надахњује вером и предањем). На тог верног Господа се могу ослонити да ће их чувати од злога, од Сотоне. Добра вест гласи: иако је Сотона моћнији од нас, Господ је моћнији од њега, тако да у Господу можемо наћи сигурност и силу.

Павле завршава овај део текста (2. Солуњанима 3,4.5) још једном препоруком Солуњанима и молитвом за њих. Он је дубоко уверен да они чине оно што се од њих тражи, и да ће наставити да то чине упркос противљењу Сотоне и људи које он надахњује. Он се моли (2. Солуњанима 3,5) са жељом да Бог управи њихову пажњу на »љубав Божју« и на »стрпљење Исусово«.

РАЗМИСЛИ: Чак и усред невоља и патњи, Павлова писма су увек пуна вере, наде и сигурности. Како да научимо да гајимо такву веру, наду и сигурност, без обзира на своје често тешке околности?

Када је Исус ходао овом Земљом, још није било Новог завета. Исусова Библија је била Стари завет. Међутим, од самог почетка, послушност Исусовој изговореној речи представљала је мудру одлуку Његових следбеника (Матеј 7,24-27). Исусове речи и дела представљали су за Цркву ауторитет у годинама које су следиле (1. Солуњанима 4,15; Дела 20,35; 1. Коринћанима 11,23-26). А онда, под надахнућем Светог Духа, апостоли су били вођени да правилно тумаче Исусове речи и дела (Јован 15,26,27; 16,13-15). И пре него што је први нараштај хришћана отишао са сцене, списи апостола већ су сматрани потпуно једнаким списима старозаветних пророка и могли су се назвати »Писмом« (2. Петрова 3,2.16).

Читај 2. Солуњанима 3,6-8.14. Према том тексту, шта Павле укључује у свој концепт истине?

У време када је Павле стигао у Солун, прва Црква је сматрала Исусове речи и учења апостола највишим ауторитетом. »Традиција« у време Новог завета није била негативан појам; она се односила на изреке и дела Исуса Христа у сећању Цркве и обухватала такође усмена учења и списе апостола. Традиција је за њих била скоро исто што су новозаветни списи за нас. На њу се могло позивати и требало ју је слушати.

За Солуњане, традиција је значила много више од самих посланица апостола Павла. Она је обухватала све што им је апостол говорио док је био у Солуну, али и дела која је чинио и која су могли да опонашају. Чињеница да је Павле тешко радио да би се издржавао у Солуну није само показивала да му је стало до њих (1. Солуњанима 2,9); била је то »традиција« коју су и они, према његовом очекивању, морали применити у свом животу.

Павле није био беспослен док је боравио међу њима; он није јео храну других људи, а да им то не плати. Радио је »дању и ноћу« да нико ме не буде на терету. Сви они у Солуну који су живели другачије били су »неуредни«. Према Павловој дефиницији, »неуредни« људи нису били само они који су разорно деловали у својој цркви или друштвеној заједници; он је проширио значење тог израза тако да се односи на свакога ко не следи учења или обичаје апостола.

РАЗМИСЛИ: Ови текстови показују колико су Павлови поступци били важни за Солуњане. Иако је истину добио непосредно од Господа (Галатима 1,1), он је сведочио својим начином живота исто толико колико и својим речима. Колико наш живот одражава истине које смо добили?

РАДИТИ ДА БИСМО ЈЕЛИ (2. СОЛУЊАНИМА 3,9-12)

С којим јединственим проблемом се Павле суочио у цркви у Солуну? 2. Солуњанима 3,9-12.

У овим стиховима Павле примењује традицију, коју је успоставио својим речима и делима, на одређену ситуацију. Знатна група верника живела је »неуредно« или без реда (2. Сол. 3,6.11). Павле је споменуо овај проблем у претходном писму, али веома благим речима (1. Сол. 4,11.12; 5,14). Међутим, овде се служи много оштријим изразима.

Као апостол, Павле је могао да тражи од цркве да му осигура извештај приход, стан и храну. Међутим, у 1. Солуњанима он им даје пример, ради и дању и ноћу да никоме не би био на терету (1. Солуњанима 2,9). Био је то пример љубави. Међутим, према 2. Солуњанима 3,8 он је радио дању и ноћу да постави узор у том смислу да свако треба да се постара за своје потребе, колико год је то могуће.

Да је Павле само оставио пример, неко би могао да примети да традиција није довољно јасна. Међутим, Павле је о овом питању проговорио и речима. Током кратког периода које је лично провео с њима, често је изговарао (како то подразумева употреба грчког несвршеног времена) популарну изреку у облику заповести: »Ако неко није спреман да ради, не дајте му ни да једе.« (2. Солуњанима 3,10)

У овом тексту Павле није критиковао напоре цркве да помогне онима који су у потреби, онима који не могу да се постарају за себе. Уосталом, сам Исус је оставио снажан пример саучешћа према онима које су околности у животу учиниле беспомоћнима или сиромашнима.

Уместо тога, Павлова циљна група су верници у цркви који су намерно проводили време у нераду. Били су то наметљивци који су водили рачуна о пословима свих других, осим о својима (2. Солуњанима 3,11). Слично неким омиљеним филозофима старог света, ти верници су више волели да живе лагодним животом него да раде. Можда су проводили своје време у теолошким расправама или критикујући понашање других, уместо да зарађују за живот. Павле им заповеда »у Господу Исусу Христу« да следе његов пример и да заслуже право да говоре у цркви својим настојањем да се најпре побрину за сопствене потребе (2. Солуњанима 3,12).

РАЗМИСЛИ: Заиста чуди да је тако рано у историји Цркве Павле морао да се бави толиком мноштвом проблема међу верницима. Како то треба да нас сачува, а посебно нове вернике, од очекивања да наше цркве треба да буду испуњене посвећеним људима? И, што је још много важније, како да ми сами postanемо позитивна сила у нашој цркви упркос нашим очигледним манама и слабостима?

СТРОГА ЛЉУБАВ (2. СОЛУЊАНИМА 3,13-15)

Према Матеју 18,15-17, како црква треба да се понаша према верницима који су искључени из цркве?

Питање црквене дисциплине једно је од најтежих питања с којима се суочава месна црква. Често је неки залутали верник нечији брат, мајка, син, рођак или најбољи пријатељ. Неки верници никада нису спремни да на било кога примене правила црквене дисциплине; други су склони оштрим мерама. Како да црква установи шта је Божја воља усред тако много међусобно супротних интереса?

Текст у Матеју 18 предлаже јасан и једноставан процес. Прво, разговор у четири ока између увређенога и онога који га је увредио. Контекст указује да циљ тог разговора треба да буде опроштај, када год је то могуће (Матеј 18,21-35). Друго, увређени верник треба да узме једнога или двојицу са собом да би се избегла забуна око тога шта је било речено у разговору. Једино после та два почетна корака, која се морају пажљиво предузети, предмет треба да буде размотрен на састанку целе цркве. И онда, ако онај који је погрешно не одговори на позиве цркве као целине, према њему или њој треба поступати као према »незнабошцу и царинику« (Матеј 18,17).

Али, ту искрсава проблем. Шта значи понашати се према некоме као према незнабошцу и царинику? Постоје у најмању руку две могућности. С једне стране, Исус је могао да позове цркву да избегава онога који је погрешно, на исти начин на који су Израилјци избегавали незнабошце и царинике у друштву у коме је Он одрастао. С друге стране, то је могао да буде позив да се према искљученима понашамо онако како се Исус понашао према незнабошцима и цариницима – нудећи им своје саучешће и опроштење.

Шта је Павле имао да каже о црквеној дисциплини? 2. Сол. 3,13-15.

Правилна примена упутстава из Матеја 18 и 2. Солуњанима 3 у савременом животу представља прави изазов. Не постоје две особе потпуно једнаке. Не постоје ни две потпуно исте ситуације. У неким случајевима опроштење олакшава срце онога који је погрешно и доноси помирење. У другим случајевима, онај који је погрешно може да се покори једино љубави која је довољно строга да га суочи с његовим понашањем и да га изложи последицама. То је и разлог зашто Генерална конференција никога не искључује из цркве. Такве осетљиве процесе најбоље води и решава месна црква, која најбоље познаје увређенога и онога који га је увредио.

Строга љубав није изговор за злоупотребу. Сходно 15. стиху, према вернику који је подвргнут дисциплини и даље треба да се поступа као према члану породице. Црква мора да остане свесна да је онај који је погрешно брат за »кога је Христос умро« (Римљанима 14,15; 1. Коринћанима 8,11).

РАЗМИСЛИ: Каква су твоја искуства са црквеном дисциплином? Како да црква сачува равнотежу између сукобљавања и прихватања?

»Солунски верници су били веома узнемирени због људи који су долазили к њима с фанатичним доктринама и идејама. Неки међу њима су били 'неуредни', нису уопште хтели да раде... већ су окрајчили. Црква је била правилно организована и службеници су били постављени да делују као проповедници и ђакони. Међутим, било је и неких, самовољних и дрских, који су одбијали да се покоре онима који су заузимали одговорна места у цркви.« (Елен Г. Вајт, Апостолска црква - Христовим трагом, стр. 261/ориг./)

»Павле је у пуној мери зависио од рада својих руку да би се издржавао док је боравио у Солуну... Филибљанима 4,16. Без обзира на чињеницу да је примио ову помоћ, он је пазио да пред Солуњанима остави пример марљивости, тако да га нико не може оправдано оптужити за лакомство, али и зато да они који су заступали фанатична гледишта о мануелном раду могу да добију практичан укор.« (Елен Г. Вајт, Апостолска црква - Христовим трагом, стр. 348.349 /ориг./)

»Обичај да се људи и жене који беспосличе потпомажу приватним даровима или црквеним новцем, подупире их у њиховим грешним навикама и такво понашање се мора свесно избегавати. Сваки човек и свака жена и дете треба да научи да се бави практичним, корисним радом. Сви треба да науче неки занат. То може да буде прављење шатора, или неки посао друге врсте; али сви треба да науче да се служе својим рукама у неку корисну сврху, а Бог је спреман и вољан да увећа прилагодљивост свих који желе да се науче навикама марљивости.« (Ellen G. White Comments, The SDA Bible Commentary, св. 7, стр. 912)

ПИТАЊА ЗА РАСПРАВЉАЊЕ:

1. Како наша Црква одржава равнотежу између поштовања истина потврђених у прошлости и прихватања новог видеа које је добила од Господа? Како можемо знати када је ново »видело« заиста видело, а када је обмана?
2. Како да поступамо према непокорним и незадовољним верницима који се увек туже на нешто? У исто време, шта да чинимо са онима који изражавају своју забринутост због стварних проблема?
3. Присети се битне поруке коју је Павле упутио Солуњанима у ове две посланице на такав начин да се она може применити на проблеме с којима се Црква данас суочава.

САЖЕТАК: Две посланице апостола Павла Солуњанима пружају нам опсежне поуке о томе како да се понашамо као Црква која живи у тешким околностима. Колико год да се околности о којима он говори разликују од наших, начела за која се он залаже су трајна и вечна, јер су надахнута Духом самога Бога.

ЈУЛ

ОБЕЋАЊЕ ИЗРАИЉУ

Прво евенђеоско обећање

1. Н Исија 45,22   Обећано спасење
2. П 1. Мојсијева 4,3-5   Кајин и Авел
3. У 1. Мојсијева 4,6.7   Кајинов грех
4. С Јеврејима 11,6   Савршенија жртва
5. Ч 1. Коринћанима 15,22   Прво евенђеоско обећање
6. П 1. Мојсијева 5,22   Енох
7. С Јуда 14   Енох и дух пророштва

Господ је на овом месту

8. Н 1. Мојсијева 5,24   Божји народ као Енох
9. П Исаија 45,25   Обећање Израиљу
10. У 1. Мојсијева 22,2   Авраамова вера - Први део
11. С 1. Мојсијева 22,8   Авраамова вера - Други део
12. Ч 1. Мојсијева 28,17   Небеске лестве
13. П 1. Мојсијева 28,16   Господ је на овом месту
14. С 1. Мојсијева 50,21   Пример опраштања

Бог ће вас сигурно походити

15. Н 1. Мојсијева 50,20   Јосиф - Симбол Исуса Христа
16. П 2. Мојсијева 2,23   Четрдесет година учења
17. У 2. Мојсијева 2,21   Искуство одучавања
18. С 2. Мојсијева 3,10   Позивање Мојсија
19. Ч 2. Мојсијева 5,5   Двоструко робовање
20. П 1. Мојсијева 50,24   Бог ће вас сигурно походити
21. С 2. Мојсијева 7,2   Божја надмоћна сила

Помор, чиреви и лед

22. Н Јован 9,3   Исцељење слепог човека
23. П 2. Мојсијева 8,16   Ваши и бубе
24. У 2. Мојсијева 9,3   Помор, чиреви и лед
25. С 2. Мојсијева 9,27   Лажно признање и обећање
26. Ч 2. Мојсијева 10,12   Скакавци
27. П 2. Мојсијева 10,21   Тама над земљом
28. С 2. Мојсијева 11,5   Смрт првенаца

Глас правог пастира

29. Н 2. Мојсијева 12,7   Празновање пасхе
30. П 2. Мојсијева 12,24   Христос - пасхално Јагње
31. У Исаија 58,12   »Који сазида развалине...«

АВГУСТ

Бог је испунио своја обећања

Радосне вести

1. С Галатима 4,4	Бог је испунио своја обећања
2. Ч Филибљанима 2,6	Онај који је једнак Богу
3. П Матеј 1,21	Спаситељ је дошао
4. С Лука 2,8-10	Радосне вести

Пример љубави

5. Н Исаија 42,2.3	Тамо где се чуо његов глас
6. П Јован 1,10	Христос као дете
7. У Лука 2,49	Очев посао
8. С Лука 8,21	Пример љубави
9. Ч Лука 2,52	Исус у младости
10. П Лука 2,40	Узор младима
11. С Лука 2,40	Живети са истином

Речима и примером

12. Н Лука 2,47	Писмо је било Исусов водич
13. П Јован 1,46	Исус је био из Назарета
14. У Марко 12,37	Речима и примером
15. С Јеврејима 4,15	Победити као што је Христос победио
16. Ч Матеј 4,10	Христос је пут у победу
17. П Јован 1,11	Одбачен
18. С Јован 14,9	Да открије Оца

Вода живота

19. Н Јован 5,38	Заслепљени предрасудама
20. П Јован 5,6	Делуј када се пружи прилика
21. У Јован 5,15	Обиље чврстих доказа
22. С Јован 9,3	Излечен слепи човек
23. Ч Јован 4,7	Вода живота
24. П Јован 4,15	Угасите жеђ душе
25. С Матеј 14,16	Нахрањено пет хиљада људи

Христови сарадници

26. Н 1. Коринћанима 3,6.7	Примили да бисмо дали
27. П 2. Тимотију 4,8	Радост дружења с Христом на Небу
28. У Јован 14,12	Христови сарадници
29. С Марко 14,32	Гетсиманија
30. Ч Матеј 26,60.61	Голгота
31. П Јован 17,4	Добро обављен посао

СЕПТЕМБАР

ЈАЧАЊЕ ПОВЕРЕЊА

Представници људи

1. С Римљанима 6,4   Представници људи

Одговор на божански позив

2. Н Матеј 2,1.2   Мудраци
3. П Јован 3,3   Никодим
4. У Јован 3,7   Потпуно предање
5. С 1. О царевима 19,19   Позивање Јелисија
6. Ч 1. О царевима 19,21   Одговор на божански позив
7. П Филибљанима 3,14   Никад се не осврћи
8. С 1. Тимотију 4,12   Тимотију

Победник над искушењима

9. Н 1. Мојсијева 39,2   Јосиф, Божји непоколебљиви сведок
10. П 1. Мојсијева 39,9   Победник над искушењима
11. У 1. Мојсијева 41,15   Тумачење снова
12. С Судије 6,6   Позивање Гедеона
13. Ч Судије 6,17   Јачање поверења
14. П Судије 6,25   Правда побеђује
15. С Судије 6,40   Потреба за већим поверењем

Господ ће се постарати

16. Н Судије 7,2   Спремност изабраних
17. П Судије 7,10.11   Ослушкивање
18. У Судије 7,18   Божја свеобухватна љубав
19. С Судије 7,7   Господња победа
20. Ч Лука 5,5   Господ ће се постарати
21. П 1. Самуилова 17,10   Једноставна вера
22. С 1. Самуилова 17,45   Деловати по вери

Пример поверења и молитве

23. Н 1. Самуилова 17,47   Једноставна вера награђена
24. П Данило 6,4   Данилово посвећење Богу
25. У Данило 6,16   Пример поверења и молитве
26. С Лука 9,56   Преображење
27. Ч Јован 13,21   Разлика између Јуде и Јована
28. П Марко 14,6   Маријина жртва
29. С Марко 14,31   Учити из Петровог искуства

Петров повратак

30. Н Јован 21,15   Петров повратак

ЧИТАЊЕ БИБЛИЈЕ РЕДОМ

Јул		Август		Септембар	
1. Псалам	115-117	1. Исаија	1-3	1. Јеремија	36-39
2. "	118	2. "	4-6	2. "	40-42
3. "	119, 1-88	3. "	7-9	3. "	43-45
4. "	119, 89-176	4. "	10-13	4. "	46-49
5. "	120-121	5. "	14-17	5. "	50-52
6. "	122-124	6. "	18-20	6. Плач	1-3
7. "	125-127	7. "	21-23	7. "	4-6
8. "	128-130	8. "	24-26	8. Језекиљ	1-4
9. "	131-133	9. "	27-29	9. "	5-7
10. "	134-136	10. "	30-32	10. "	8-10
11. "	137-139	11. "	33-36	11. "	11-12
12. "	140-142	12. "	37-40	12. "	13-15
13. "	143-147	13. "	41-43	13. "	16-18
14. "	148-150	14. "	44-46	14. "	19-21
15. Приче	1-3	15. "	47-49	15. "	22-26
16. "	4-6	16. "	50-52	16. "	27-29
17. "	7-9	17. "	53-55	17. "	30-32
18. "	10-12	18. "	56-59	18. "	33-35
19. "	13-15	19. "	60-62	19. "	36-38
20. "	16-19	20. "	63-66	20. "	39-41
21. "	20-22	21. Јеремија	1-3	21. "	42-44
22. "	23-25	22. "	4-6	22. "	45-48
23. "	26-28	23. "	7-8	23. Данило	1-4
24. "	29-31	24. "	9-11	24. "	5-8
25. Проповедник	1-3	25. "	12-16	25. "	9-12
26. "	4-6	26. "	17-20	26. Осија	1-3
27. "	7-9	27. "	21-23	27. "	4-6
28. "	10-12	28. "	24-26	28. "	7-9
29. Песма над песмама	1-3	29. "	27-29	29. "	10-14
30. "	4-6	30. "	30-32	30. Јоило	1-3
31. "	7-8	31. "	33-35		

ВЕЧЕРЊЕ БОГОСЛУЖЕЊЕ У ПОРОДИЦИ

Јули	Август	Септембар
1. Псалам 78,43-56.	1. Псалам 103.	1. Псалам 121.
2. Псалам 78,57-72.	2. Псалам 104,1-18.	2. Псалам 122.
3. Псалам 79.	3. Псалам 104,19-35.	3. Псалам 123.
4. Псалам 80.	4. Псалам 105,1-15.	4. Псалам 124.
5. Псалам 81.	5. Псалам 105,16-31.	5. Псалам 125.
6. Псалам 82.	6. Псалам 105,32-45.	6. Псалам 126.
7. Псалам 83.	7. Псалам 106,1-16.	7. Псалам 127.
8. Псалам 84.	8. Псалам 106,17-32.	8. Псалам 128.
9. Псалам 85.	9. Псалам 106,33-48.	9. Псалам 129.
10. Псалам 86.	10. Псалам 107,1-21,	10. Псалам 130.
11. Псалам 87.	11. Псалам 107,22-43.	11. Псалам 131.
12. Псалам 88	12. Псалам 108.	12. Псалам 132.
13. Псалам 89,1-13.	13. Псалам 109,1-16.	13. Псалам 133.
14. Псалам 89,14-26.	14. Псалам 109,17-31.	14. Псалам 134.
15. Псалам 89,27-39.	15. Псалам 110.	15. Псалам 135.
16. Псалам 89,40-52.	16. Псалам 111.	16. Псалам 136,1-13.
17. Псалам 90.	17. Псалам 112.	17. Псалам 136,15-26.
18. Псалам 91.	18. Псалам 113.	18. Псалам 137.
19. Псалам 92.	19. Псалам 114.	19. Псалам 138.
20. Псалам 93.	20. Псалам 115.	20. Псалам 139.
21. Псалам 94.	21. Псалам 116.	21. Псалам 140.
22. Псалам 95.	22. Псалам 117.	22. Псалам 141.
23. Псалам 96.	23. Псалам 118,1-14.	23. Псалам 142.
24. Псалам 97.	24. Псалам 118,15-29.	24. Псалам 143.
25. Псалам 98.	25. Псалам 119,1-34.	25. Псалам 144.
26. Псалам 99.	26. Псалам 119,35-63.	26. Псалам 145.
27. Псалам 100.	27. Псалам 119,64-90.	27. Псалам 146.
28. Псалам 101.	28. Псалам 119,91-117.	28. Псалам 147.
29. Псалам 102,1-10.	29. Псалам 119,118-143.	29. Псалам 148.
30. Псалам 102,11-20.	30. Псалам 119,144-176.	30. Псалам 149.
31. Псалам 102, 21-28.	31. Псалам 120.	

Предлажемо верницима да ове текстове читају у току вечерњег богослужења у својој породици.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У ЈУЛУ 2012. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	6.	13.	20.	27.
Радовиш, Струмица, Бевђелија	20,10	20,06	20,00	19,53
Кавадарци	20,12	20,08	20,02	19,55
Велес, Прилеп, Битола	20,14	20,10	20,04	19,57
Пирот , Врање, Куманово, Скопље	20,16	20,12	20,06	19,59
Књажевац, Ниш , Лесковац, Тетово, Дебар	20,18	20,14	20,08	20,01
Кладово, Неготин , Зајечар, Приштина, Призрен	20,20	20,16	20,10	20,03
Бор, Параћин, Крушевац , Косовска Митровица, Баковица	20,22	20,18	20,12	20,05
Јагодина , Нови Пазар, Пећ	20,24	20,20	20,14	20,07
Пожаревац, Смедеревска Паланка, Крагујевац , Чачак, Краљево, Беране, Колашин, Подгорица , Улцињ	20,26	20,22	20,16	20,09
Аранђеловац, Ужице, Бар	20,28	20,24	20,18	20,11
Вршац, Алибунар, Ковин, Смедерево, Панчево, Београд , Ваљево, Пљевља, Зеленика	20,30	20,26	20,20	20,13
Кикинда, Српска Црња, Зрењанин , Рума, Шабац, Фоча, Билећа, Требиње, Дубровник	20,32	20,28	20,22	20,15
Сента, Бечеј, Нови Сад , Сремска Митровица, Богатић, Бијељина, Лозница, Сарајево , Мљет	20,34	20,30	20,24	20,17
Бачка Топола, Кула, Врбас, Бачка Паланка, Шид , Тузла, Мостар, Метковић, Пелешац	20,36	20,32	20,26	20,19
Суботица , Сомбор, Даљ, Вуковар, Винковци, Добој, Зеница, Хвар, Корчула	20,38	20,34	20,28	20,21
Бели Манастир , Осијек , Славонски Брод, Дервента, Јајце, Ливно, Брач, Вис	20,40	20,36	20,30	20,23
Славонска Пожега, Бања Лука , Сплит	20,42	20,38	20,32	20,25
Подравска Слатина, Дарувар, Нова Градишка, Босанска Градишка, Приједор , Дрвар, Книн, Шибеник	20,44	20,40	20,34	20,27
Вировитица, Биоград	20,46	20,42	20,36	20,29
Копривница, Бјеловар, Сисак, Бихаћ, Госпић, Задар , Дуги Оток	20,48	20,44	20,38	20,31
Чаковец, Вараждин, Загреб , Слуњ, Паг	20,50	20,46	20,40	20,33
Мурска Собота, Ормож, Птуј , Крапина, Карловац, Раб	20,52	20,48	20,42	20,35
Марибор , Рогашка Слатина, Цеље, Зидани Мост, Цриквеница, Крк, Црес, Лошињ	20,54	20,50	20,44	20,37
Дравоград, Словењ Градец, Межица, Љубљана , Ријека, Пула	20,56	20,52	20,46	20,39
Крањ, Постојна, Копер, Ровињ	20,58	20,54	20,48	20,41
Јесенице , Крањска Гора, Горица	21,00	20,56	20,50	20,43

Подаци из ове табеле изведени су по леињем рачунању времена.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У АВГУСТУ 2012. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ				
	3.	10.	17.	24.	31.
Струмица	19,45	19,36	19,24	19,13	19,01
Радовиш, Бевђелија	19,47	19,38	19,26	19,15	19,03
Пирот , Кавадарци	19,49	19,40	19,28	19,17	19,05
Врање, Куманово, Велес, Прилеп, Битола	19,51	19,42	19,30	19,19	19,07
Кладово, Неготин, Зајечар, Књажевац, Ниш , Лесковац, Скопље , Тетово, Охрид	19,53	19,44	19,32	19,21	19,09
Бор, Параћин, Крушевац , Приштина, Призрен, Дебар	19,55	19,46	19,34	19,23	19,11
Јагодина , Косовска Митровица, Ђаковица	19,57	19,48	19,36	19,25	19,13
Вршац, Ковин, Пожаревац, Смедерево, Смедеревска Паланка, Крагујевац , Краљево, Нови Пазар, Пећ	19,59	19,50	19,38	19,27	19,15
Алибунар, Панчево, Београд , Аранђеловац, Чачак, Беране, Колашин, Подгорица , Улцињ	20,01	19,52	19,40	19,29	19,17
Кикинда, Српска Црња, Зрењанин , Ваљево, Ужице, Пљевља, Бар	20,03	19,54	19,42	19,31	19,19
Сента, Бечеј, Нови Сад , Рума, Сремска Митровица, Богатић, Шабац, Фоча, Зеленика	20,05	19,56	19,44	19,33	19,21
Суботица , Бачка Топола, Кула, Врбас, Бачка Паланка, Шид, Бијелина, Лозница, Билећа, Требиње, Дубровник	20,07	19,58	19,46	19,35	19,23
Сомбор , Дал, Вуковар, Винковци, Тузла, Сарајево , Мостар, Метковић, Мљет	20,09	20,00	19,48	19,37	19,25
Бели Манастир , Осијек , Добој, Зеница, Пељешац	20,11	20,02	19,50	19,39	19,27
Славонска Пожега, Славонски Брод, Дервента , Јајце, Ливно, Брач, Хвар, Корчула	20,13	20,04	19,52	19,41	19,29
Вировитица, Подравска Слатина, Дарувар, Нова Градишка, Босанска Градишка, Бања Лука , Сплит, Вис	20,15	20,06	19,54	19,43	19,31
Бјеловар, Приједор , Дрвар, Книн, Шибеник	20,17	20,08	19,56	19,45	19,33
Копривница, Сисак, Бихаћ, Биоград	20,19	20,10	19,58	19,47	19,35
Мурска Собота, Ормож, Чаковец, Вараждин, Загреб , Слуњ, Госпић, Задар, Дуги Оток	20,21	20,12	20,00	19,49	19,37
Марибор , Птуј, Рогашка Слатина, Крапина, Карловац, Раб, Паг	20,23	20,14	20,02	19,51	19,39
Словењ Градец, Целје , Зидани Мост, Цриквеница, Крк, Црес, Лошињ	20,25	20,16	20,04	19,53	19,41
Дравоград, Межица, Љубљана , Постојна, Ријека	20,27	20,18	20,06	19,55	19,43
Јесенице, Крањ, Копер, Ровињ, Пула	20,29	20,20	20,08	19,57	19,45
Крањска Гора , Горица	20,31	20,22	20,10	19,59	19,47

Подаци из ове табеле изведени су по летињем рачунању времена.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У СЕПТЕМБРУ 2012. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	7.	14.	21.	28.
Струмица	18,53	18,40	18,27	18,14
Пирот , Радовиш, Бевђелија	18,55	18,42	18,29	18,16
Кладово, Неготин , Зајечар, Књажевац, Лесковац, Врање, Кавадарци	18,57	18,44	18,31	18,18
Бор, Ниш , Куманово, Скопље, Велес, Прилеп, Битола	18,59	18,46	18,33	18,20
Вршац, Пожаревац, Јагодина , Параћин, Крушевац, Приштина, Тетово, Охрид	19,01	18,48	18,35	18,22
Алибунар, Панчево, Ковин, Смедерево, Смедеревска Паланка, Аранђеловац, Крагујевац , Краљево, Нови Пазар, Баковица, Косовска Митровица, Призрен, Дебар	19,03	18,50	18,37	18,24
Кикинда, Српска Црња, Зрењанин, Београд , Чачак, Пећ	19,05	18,52	18,39	18,26
Сента, Бечеј, Нови Сад , Рума, Шабац, Ваљево, Ужице, Беране, Колашин	19,07	18,54	18,41	18,28
Суботица , Бачка Топола, Кула, Врбас, Бачка Паланка, Шид, Сремска Митровица, Богатић, Бијељина, Лозница, Пљевља, Подгорица , Бар, Улцињ	19,09	18,56	18,43	18,30
Сомбор , Осиек, Даљ, Вуковар, Винковци, Тузла, Фоча, Зеленика	19,11	18,58	18,45	18,32
Бели Манастир , Сарајево, Билећа, Требиње, Дубровник	19,13	19,00	18,47	18,34
Подравска Слатина, Славонска Пожега, Славонски Брод, Дервента , Добој, Зеница, Мостар, Метковић, Мљет	19,15	19,02	18,49	18,36
Вировитица, Дарувар, Нова Градишка, Босанска Градишка, Бања Лука , Јајце, Пељешац	19,17	19,04	18,51	18,38
Копривница, Бјеловар, Приједор , Ливно, Брач, Хвар, Корчула	19,19	19,06	18,53	18,40
Мурска Сбота, Ормож, Чаковец, Вараждин , Сисак, Дрвар, Книн, Сплит, Вис	19,21	19,08	18,55	18,42
Марибор , Птуј, Рогашка Слатина, Крапина, Загреб , Слуњ, Бихаћ, Шибеник, Биоград	19,23	19,10	18,57	18,44
Словењ Градец, Целје , Зидани Мост, Карловац, Госпић, Задар, Дуги Оток	19,25	19,12	18,59	18,46
Дравоград, Межица, Цриквеница, Крк, Раб, Паг	19,27	19,14	19,01	18,48
Јесенице, Крањ, Љубљана , Постојна, Ријека, Црес, Лошињ	19,29	19,16	19,03	18,50
Крањска гора, Горица, Копер, Ровињ, Пула	19,31	19,18	19,05	18,52

Подаци из ове табеле изведени су по леђњем рачунању времена.